

Urząd Statystyczny w Gdańsku Statistical Office in Gdańsk

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO**

2011

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF POMORSKIE VOIVODSHIP**

Kwiecień 2012 April

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*

Przewodniczący *President*

Jerzy Auksztol

Redaktor główny *Chief Editor*

Małgorzata Buńko

Członkowie *Members*

Gabriela Adamska-Szreder, Piotr Bednarski, Beata Bojarska, Anna Borkowska, Barbara Brzezińska, Katarzyna Cieślewicz, Sylwia Czajka, Katarzyna Iljaszczuk, Urszula Kędzior, Zofia Kopaczyńska, Justyna Kulewska, Mirosława Lindenberg, Joanna Maj, Elżbieta Metelska, Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk, Małgorzata Poszumaska, Aleksandra Sarnowska, Andrzej Sirocki, Alicja Smoleń, Magdalena Wojdyńska

Tłumaczenie *Translation*

Małgorzata Kruszewska

Skład komputerowy *Typesetting*

Agnieszka Sągolewska

Projekt okładki *Cover design*

Lidia Motrenko-Makuch

WYDAWCA *EDITOR*

Urząd Statystyczny w Gdańsku *Statistical Office in Gdańsk*

ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk

tel. 58 768-31-00, 58 768-31-30

fax 58 768-32-70,

e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl

<http://www.stat.gov.pl/gdansk>

**Przy publikowaniu danych US *When publishing SO data*
prosimy o podanie źródła *please indicate source***

ISSN 2084-7068

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, 00-925 Warszawa, Al. Niepodległości 208

Nakład: 72 egz. Format A-4 Cena 15,00 zł

Oddano do druku: kwiecień 2012 r.

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu pierwsze wydanie *Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2011*. Publikacja prezentuje procesy zachodzące w gospodarce na terenie województwa, z uwzględnieniem zjawisk istotnych z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Zakres tematyczny obejmuje najważniejsze działy statystyki publicznej, m.in. ludność, rynek pracy, wynagrodzenia, ceny, rolnictwo, przemysł, budownictwo, wyniki finansowe przedsiębiorstw i nakłady inwestycyjne.

Publikacja zawiera analizę sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego, wzbogaconą o tablice, wykresy i mapy, które ilustrują zjawiska zachodzące w naszym regionie oraz umożliwiają dokonywanie porównań międzywojewódzkich. Opis niezbędnych definicji wskaźników i pojęć stosowanych w analizie i tablicach statystycznych znajduje się w uwagach ogólnych.

Analizowane dane przedstawione zostały w ujęciu dynamicznym od 2005 r., a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz innych województw.

Oddając do rąk Państwa *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2011*, wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja przyczyni się do wzbogacenia zasobów informacji oraz zachęci do pogłębionej analizy zmian zachodzących w naszym regionie.

Jerzy Auksztol

Dyrektor Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Gdańsk, kwiecień 2012 r.

PREFACE

The Statistical Office in Gdańsk presents the first edition of the Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship 2011. The publication presents the processes taking place in the economy in the region, including the phenomena relevant to the socio-economic development of the region.

The subject scope covers the most important sections of official statistics, including population, labour market, wages and salaries, prices, agriculture, industry, construction, financial results of enterprises and investment outlays.

This publication contains an analysis of the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship, enriched with tables, graphs and maps illustrating the phenomena occurring in our region, which allow for making comparisons with other voivodships. The description of the necessary definitions of indicators and concepts used in the analysis and statistical tables is presented in the general notes.

The analyzed data are shown in dynamic terms since 2005, and also in relation to average national and regional (other voivodships) aggregates.

Presenting the Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship 2011, I trust that this publication will contribute to enrich the information resources and to encourage in-depth analysis of the changes occurring in our region.

Jerzy Auksztol

*Director of Statistical Office
in Gdańsk*

Gdańsk, April 2012

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Uwagi ogólne
PODSTAWOWE TENDENCJE
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJE- WÓDZTWA
LUDNOŚĆ
RYNEK PRACY
WYNAGRODZENIA
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE
CENY
ROLNICTWO
PRZEMYSŁ
BUDOWNICTWO
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
RYNEK WEWNĘTRZNY
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NAKŁADY INWESTYCYJNE
GOSPODARKA MORSKA

SPIS TABLIC

Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i woje- wódzkie w 2011 r.
Ludność według województw
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I–XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sek- torze przedsiębiorstw w województwie pomorskim
Bezrobocie rejestrowane
Bezrobocie rejestrowane w województwie pomorskim
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

CONTENTS

	Nr No.	Str. Page
<i>Preface</i>	x	3
<i>General notes</i>	x	10
<i>BASIC TRENDS</i>	x	14
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	x	18
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	x	19
<i>DIVISION AND AREA OF THE VOIVODSHIP POPULATION</i>	x	22
<i>LABOUR MARKET</i>	x	23
<i>WAGES AND SALARIES</i>	x	28
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	x	43
<i>PRICES</i>	x	46
<i>AGRICULTURE</i>	x	50
<i>INDUSTRY</i>	x	55
<i>CONSTRUCTION</i>	x	64
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	x	69
<i>INTERNAL MARKET</i>	x	72
<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES INVESTMENT OUTLAYS</i>	x	77
<i>MARITIME ECONOMY</i>	x	80
	x	83
	x	86

LIST OF TABLES

<i>Selected indicators for voivodship and Poland in 2011</i>	1	18
<i>Population by voivodships</i>	2	24
<i>Vital statistics and net migration per 1000 po- pulation in the period I–XII</i>	3	26
<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	28
<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector in Pomorskie Voivodship</i>	5	29
<i>Registered unemployment</i>	6	30
<i>Registered unemployment in Pomorskie Voi- vodship</i>	7	34
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	37
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	43

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Pomorskie Voivodship</i>	10	44
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11	46
Świadczenia społeczne w województwie pomorskim	<i>Social benefits in Pomorskie Voivodship</i>	12	47
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	50
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim	<i>Price indices of consumer goods and services in Pomorskie Voivodship</i>	14	52
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	53
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	55
Przemysł	<i>Industry</i>	17	64
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim	<i>Indices of sold production of industry in Pomorskie Voivodship</i>	18	66
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie pomorskim	<i>Indices of construction and assembly production in Pomorskie Voivodship</i>	20	70
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	72
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim	<i>Dwellings completed in Pomorskie Voivodship</i>	22	74
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie pomorskim	<i>Dwellings for which permits have been issued in Pomorskie Voivodship</i>	23	76
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	24	77
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie pomorskim	<i>Indices of retail sale in Pomorskie Voivodship</i>	25	78
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises</i>	26	82
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	27	83
Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych	<i>Cargo turnover in seaports by cargo groups</i>	28	87

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2011</i>	1	19
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2011</i>	2	19
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2011 r.	<i>Employment rate by LFS in 2011</i>	3	19
Stopa bezrobocia według BAEL w 2011 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2011</i>	4	20
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2011</i>	5	20
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.	<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2011</i>	6	20
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2011</i>	7	20
Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.	<i>Dwellings completed in 2011</i>	8	21
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2011 r.	<i>Net turnover profitability rate in enterprises in 2011</i>	9	21

LIST OF GRAPHS

		Nr No.	Str. Page
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2011 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2011</i>	10	21
Dynamika liczby ludności	<i>Indices of the population number</i>	11	23
Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie pomorskim	<i>Indices of the urban and rural population number in Pomorskie Voivodship</i>	12	23
Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I–XII	<i>Vital statistics per 1000 population in the period I–XII</i>	13	25
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	14	25
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I–XII	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in the period I–XII</i>	15	26
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	16	27
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	17	28
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by NACE Rev. 2 sections</i>	18	29
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	19	32
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	20	32
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	21	33
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Registered unemployment rate</i>	22	34
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Registered unemployment rate in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	23	35
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status on the labour market in the 4th quarter</i>	24	37
Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale	<i>Activity rate in the 4th quarter</i>	25	38
Dynamika liczby pracujących w IV kwartale	<i>Indices of employed persons in the 4th quarter</i>	26	38
Struktura pracujących według wieku w województwie pomorskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in Pomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	27	39
Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale	<i>Employment rate in the 4th quarter</i>	28	39
Dynamika liczby bezrobotnych w IV kwartale	<i>Indices of unemployed persons in the 4th quarter</i>	29	40
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie pomorskim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in Pomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	30	40
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2011 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in the 4th quarter of 2011</i>	31	41
Stopa bezrobocia w IV kwartale	<i>Unemployment rate in the 4th quarter</i>	32	41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons in the 4th quarter</i>	33	42

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	34	43
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2011</i>	35	44
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	36	48
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	37	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	38	51
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie pomorskim w 2011 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Pomorskie Voivodship in 2011</i>	39	53
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	40	57
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	41	58
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha of agricultural land</i>	42	58
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	43	59
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	44	60
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)</i>	45	60
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	46	60
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	47	61
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	48	62
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu	<i>Indices of sold production of industry</i>	49	65
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2011 r.	<i>Structure of sold production of industry by NACE Rev. 2 sections in 2011</i>	50	65
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	51	67
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2011 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by NACE Rev. 2 sections in 2011</i>	52	68
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction</i>	53	70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	54	70
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007	<i>Structure of construction and assembly production by NACE Rev. 2 divisions</i>	55	71
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	56	71
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	57	73

		Nr No.	Str. Page
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	58	73
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	59	73
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	<i>Dwellings completed in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	60	74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space of dwelling completed</i>	61	75
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	62	75
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	63	76
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	64	78
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	65	80
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	66	80
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	67	81
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	68	81
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays</i>	69	83
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe	<i>Structure of investments outlays for fixed assets</i>	70	85
Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich	<i>Indices of cargo turnover in seaports</i>	71	86
Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich według grup ładunkowych	<i>Structure of cargo turnover in seaports by cargo groups</i>	72	88
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM	<i>SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP</i>	I	89
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY ...	<i>SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS</i>	II	93

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 1 I 2012 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2011” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej;

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 1 I 2012.*

2. *Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.*

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Pomorskie Voivodship 2011”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. *The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.*

4. *Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to administrative division are compiled using the **enterprise method**.*

5. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

7. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.*

8. *Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

9. *In the publication data in regard to:*

1) ***average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons; data do not concern public post office and operators of the public telecommunication network;*

- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

- 2) ***sold production of industry and construction*** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) ***financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments*** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>X</i>	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>X</i>	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. In data calculations per capita (1000 population etc.) as of the end of the year, the number of population as of 31 XII was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI, unless otherwise noted.

14. Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

16. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje (dok.) <i>sections (cont.)</i>	
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców X	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

PODSTAWOWE TENDENCJE DOTYCZĄCE SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM W 2011 R.

- W 2011 r. zaobserwowano po raz kolejny (począwszy od 2000 r.) wzrost liczby ludności województwa, która na koniec grudnia wyniosła 2248 tys. Liczba urodzeń była większa niż liczba zgonów, co przełożyło się na utrzymanie dodatniego przyrostu naturalnego. W badanym okresie przyrost naturalny na 1000 ludności był najwyższy w kraju.
- W sektorze przedsiębiorstw utrzymała się (obserwowana od 2005 r.) tendencja wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto, czasu przepracowanego oraz średniego wynagrodzenia za godzinę pracy. Jednocześnie rok 2011 był drugim z kolei, w którym odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.
- W 2011 r. w skali roku zaobserwowano spadek zgłoszonej liczby ofert zatrudnienia i wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, wśród których najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. Podobnie jak przed rokiem stopa bezrobocia była nieznacznie niższa od wskaźnika ogólnopolskiego, natomiast w porównaniu z 2005 r. odnotowano znaczny jej spadek (większy niż w kraju).
- Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) za IV kwartał 2011 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, wskazują na zmniejszenie udziału pracujących w ogólnej liczbie ludności, wzrost obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi oraz zwiększenie liczby biernych zawodowo.
- W województwie pomorskim w 2011 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie nieznacznie niższym niż rok wcześniej, ale wyższym w stosunku do 2006 r. Zanotowano także wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS, niż wypłacane rolnikom indywidualnym.
- W 2011 r. zaobserwowano, wyższy niż w 2010 i 2005 r., wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku, który dotyczył większości grup towarów i usług, w tym największy odnotowano w zakresie towarów i usług związanych z transportem i mieszkaniem oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Spadek cen natomiast wystąpił wyłącznie w grupie „odzież i obuwie”.
- W rolnictwie, pomimo zwiększenia się powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, odnotowano mniejszą niż w 2010 r. produkcję roślinną. Natomiast w zakresie produkcji zwierzęcej nastąpił spadek pogłowia głównych gatunków zwierząt gospodarskich. Jednocześnie zaobserwowano wzrost cen większości produktów rolnych zarówno w skupie, jak i na targowiskach.

- Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w cenach stałych była wyższa zarówno w stosunku do 2010 r. jak i 2005 r., co związane było ze zwiększeniem produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym. Wzrosła także wydajność pracy w przemyśle przy utrzymującym się od trzech lat spadku przeciętnego zatrudnienia.
- Utrzymał się, notowany od 2005 r., wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w cenach bieżących, przy jednoczesnym zwiększeniu wydajności pracy w budownictwie i wzroście przeciętnego zatrudnienia. Wyższa niż w 2010 r. była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej.
- W 2011 r. do użytkowania oddano więcej mieszkań i wydano więcej pozwoleń na budowę mieszkań niż w roku poprzednim. Jednocześnie zmniejszeniu w skali roku uległa przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania.
- W odniesieniu do 2010 r. wzrosła sprzedaż detaliczna, zwłaszcza wśród jednostek realizujących pozostałą sprzedaż detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach, a także zgrupowanych kategorii: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach oraz sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych.
- Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych w 2011 r. uległy pogorszeniu w porównaniu z rokiem poprzednim, co było spowodowane nieco wyższą dynamiką wzrostu kosztów niż przychodów oraz znaczną stratą na operacjach finansowych. W stosunku do roku poprzedniego mniej korzystne były podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Poprawie uległy wyniki na sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz na pozostałej działalności operacyjnej. W porównaniu z 2007 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były korzystniejsze (poza wynikami na operacjach finansowych i na operacjach nadzwyczajnych).
- W 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek nakładów inwestycyjnych, przy czym jego skala była mniejsza niż w 2010 r. W strukturze nakładów inwestycyjnych ogółem nadal przeważały nakłady na budynki i budowle. W porównaniu z poprzednim rokiem wyższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, przy jednocześnie większej liczbie nowych inwestycji.
- W 2011 r. obroty ładunkowe w portach województwa pomorskiego były niższe od zanotowanych w roku poprzednim, ale wyższe w stosunku do 2006 r. Od 2006 r. w województwie notowano systematyczny wzrost przeładunków kontenerów.

BASIC TRENDS IN SOCIO-ECONOMIC SITUATION IN POMORSKIE VOIVODSHIP IN 2011

- *In 2011, a further (since 2000) increase in the population of the voivodship was observed, which at the end of December amounted to 2248 thousand people. The number of births was higher than the number of deaths, which resulted in the positive natural increase. During the reported period the natural increase per 1,000 people was the highest in the country.*
- *In enterprise sector an upward trend in average monthly gross wages has remained steady since 2005, as well as time worked and average wage per hour. 2011 was the second year to record an increase in average paid employment in enterprise sector.*
- *The number of offered job vacancies decreased in 2011. There were more registered unemployed persons, among whom people aged 25-34 were the largest group. Like a year earlier, the unemployment rate was slightly lower than nationwide. In comparison with 2005, it decreased significantly (more than nationwide).*
- *The results of the Labour Force Survey (LFS) for the fourth quarter of 2011, compared to the same period of the previous year, show a decrease in the employees' share in the total population, an increased burden of non-working on working people and the increase in the number of economically inactive people.*
- *In Pomorskie Voivodship in 2011, the average number of retirees and pensioners was slightly smaller than a year earlier, but bigger compared to 2006. There was also an increase in average monthly gross pensions, but benefits paid by Social Insurance Office (ZUS) were characterized by bigger dynamics than those paid out to individual farmers.*
- *In 2011, an increase in prices of goods and services per year was higher than in 2010 and 2005. The biggest increase was recorded in goods and services related to transport and housing as well as food and beverages. The price drop occurred only in the "clothing and footwear" group.*
- *In agriculture, despite an increase in sown area of cereal crops with corn mixture, the crop production was smaller than in 2010. However, the population of major livestock species decreased. At the same time there was an increase in prices of most agricultural products, both in procurement and markets.*
- *The dynamics of sold production of industry in constant prices was up on both 2010 and 2005, which was due to an increased sold production in manufacturing. Productivity in the industry also increased, however the average paid employment continued to decline over past three years.*

- *Since 2005, sold production of construction in current prices continued to increase, so did productivity and average paid employment. Sales value of sold production of construction was also higher than in 2010.*
- *In 2011 more dwellings were completed and more permits for dwelling construction issued than in the previous year. At the same time an average usable floor space of a dwelling declined.*
- *Retail sales increased on 2010, especially among units dealing in other retail sale in unspecialized stores as well as in group “retail sales of books, newspapers and other sale in specialize stores”. The sales of solid, liquid and gas also went up.*
- *In 2011 financial results of the surveyed non-financial enterprises worsened in comparison with the previous year. It was due to the fact that the rate of growth in costs was slightly higher than in revenues and to a significant loss on financial operations. Compared to the previous year, basic economic and financial indicators were less favorable. The sales of products, goods and materials and other operations had better results. Compared to 2007, the financial results of the surveyed non-financial companies were more favorable (apart from the results of financial operations and extraordinary operations).*
- *In 2011 in comparison with the previous year, there was a decline of investment, but on a smaller scale than in 2010. The structure of total capital expenditure was dominated by layouts on buildings and constructions. Compared to the previous year, the estimated value of initiated investments was higher, with a simultaneous increase in the number of new investments.*
- *In 2011, cargo turnover at ports of Pomorskie Voivodship was lower than in the previous year, but higher compared to 2006. Since 2006, a systematic increase in the turnover of containers was recorded in the voivodship.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

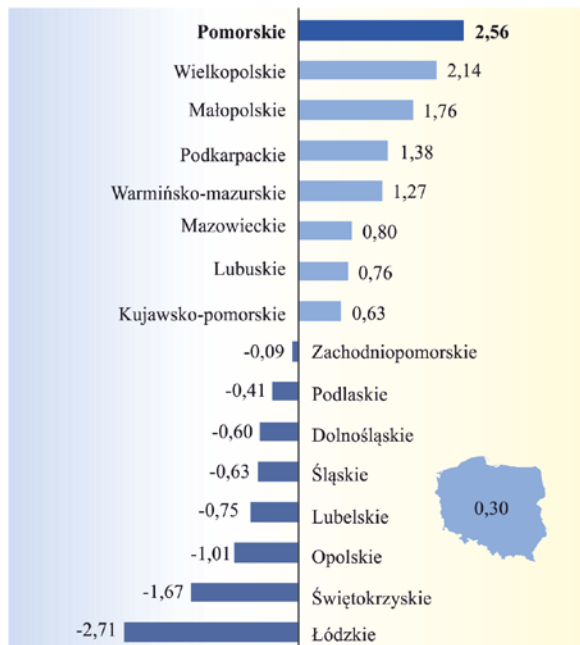
Tabl. 1. Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i wojewódzkie w 2011 r.

Wyszczególnienie	Polska	Pomorskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej ^a (stan w dniu 31 XII)	122	123
Przyrost naturalny na 1000 ludności ^a w okresie I–XII	0,34	2,56
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a w okresie I–XII	-0,11	1,02
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,1	55,0
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	50,7	50,3
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	9,7	8,4
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3604,02	3569,44
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1669,22	1660,58
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	986,24	986,42
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2010 = 100) w %	104,3	104,1
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha	6,9	13,5
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	35,6	25,1
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	84,5	105,5
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	438819	546100
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	394783	308609
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,4	5,3
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1013	1149
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	19
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	78,3	78,5
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	94,6	96,0
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2010 = 100) ceny bieżące w %	111,9	97,4
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2009 r. w zł	35210	34267

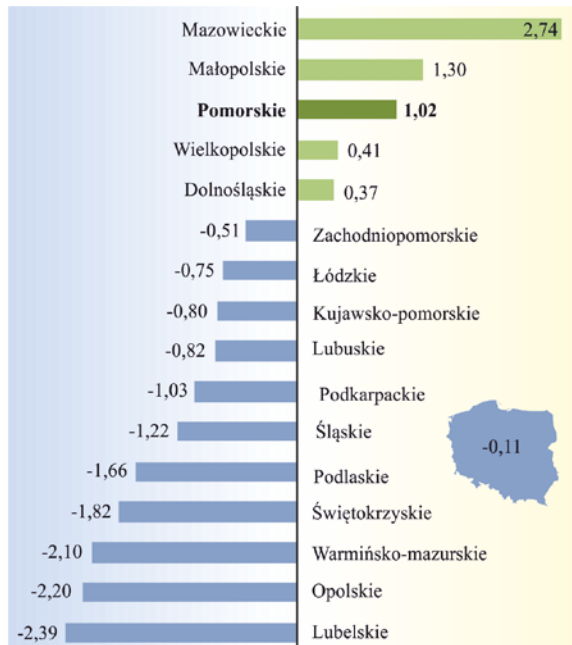
^a Dane wstępne. ^b Przeciętne w roku. ^c Stan w grudniu. ^d Stan w końcu listopada.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

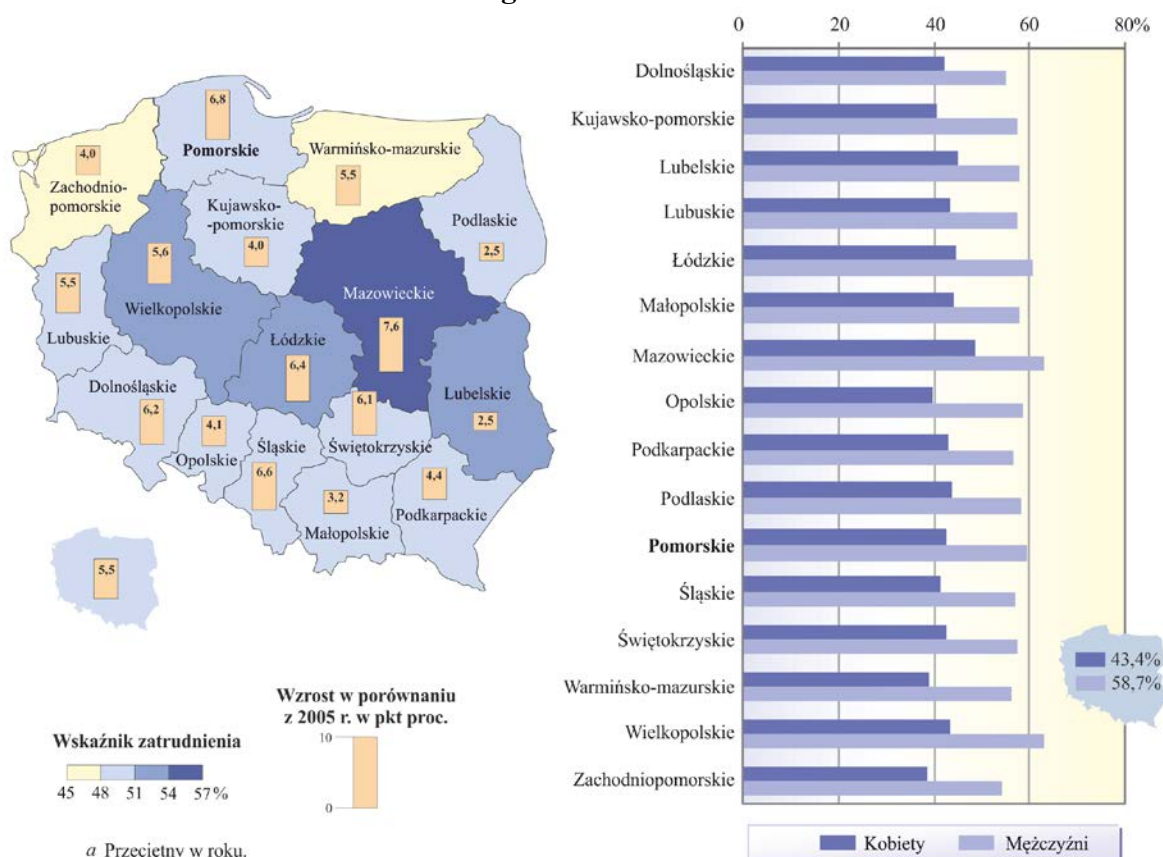
Wyk. 1. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.**

Wyk. 2. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.**

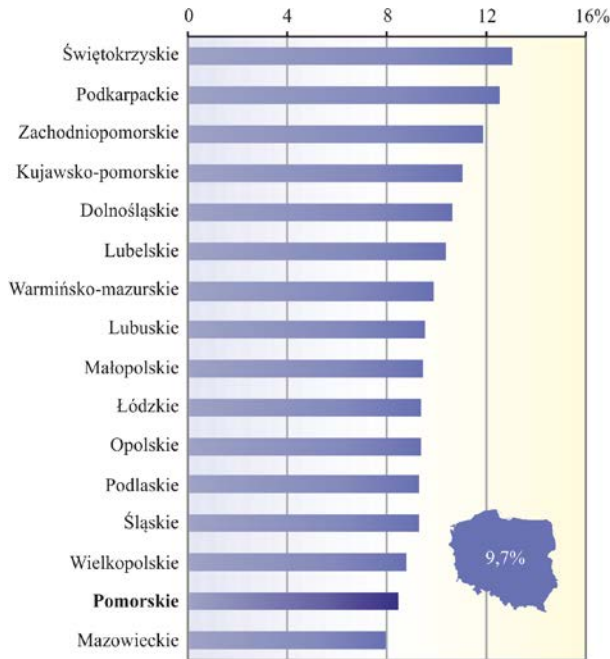

Wyk. 3. **Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2011 r.**

^a Przeciętny w roku.

Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2011 r.

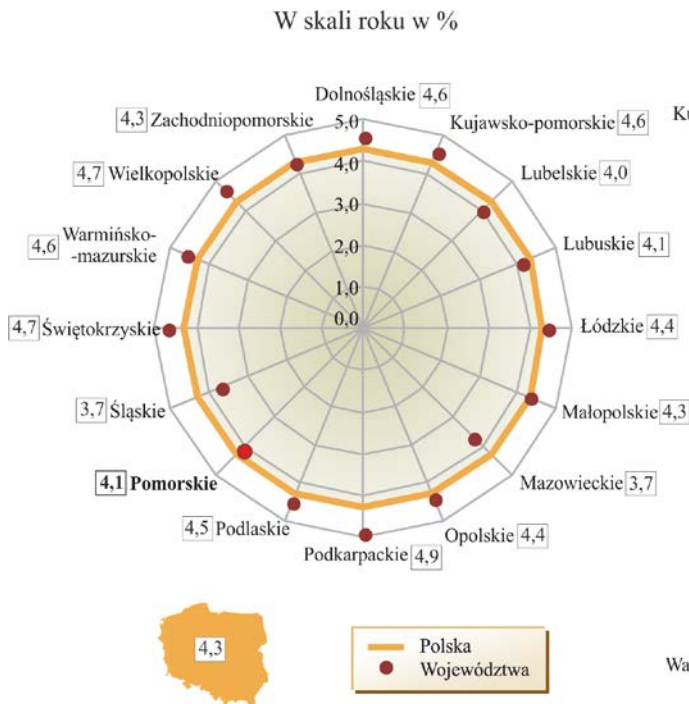

a Przeciętna w roku.

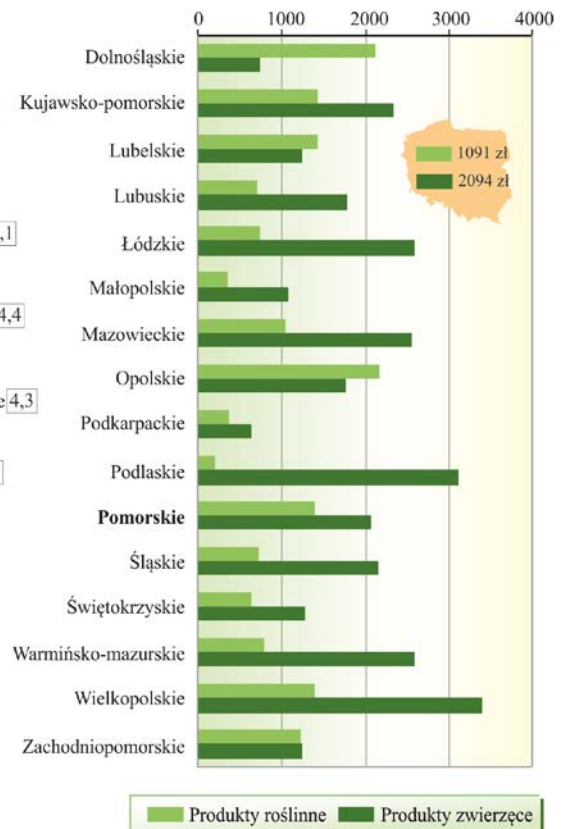
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.

Wyk. 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.

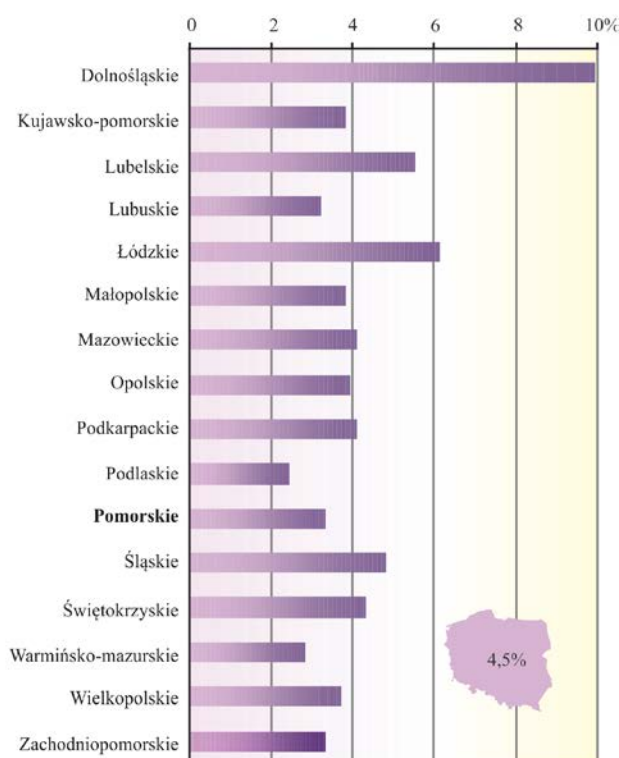
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.

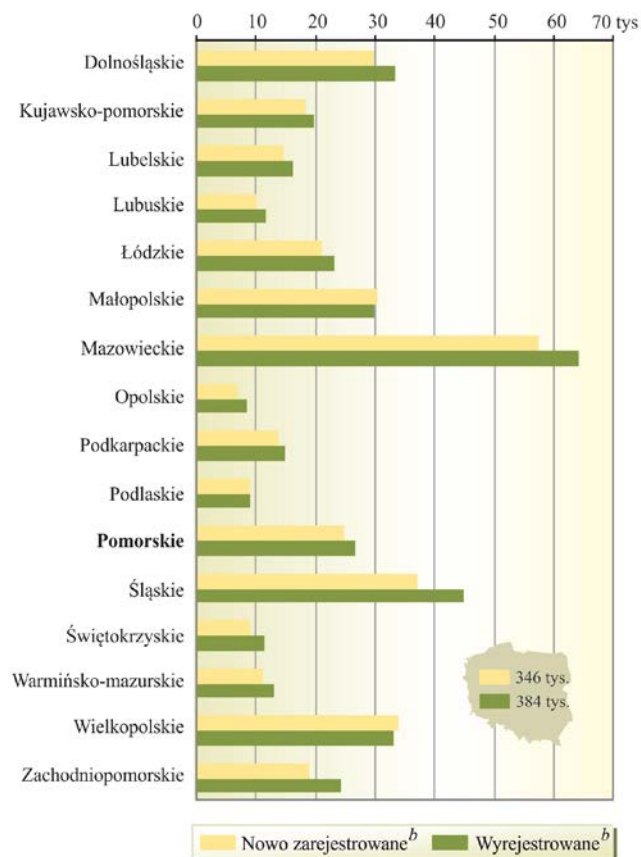
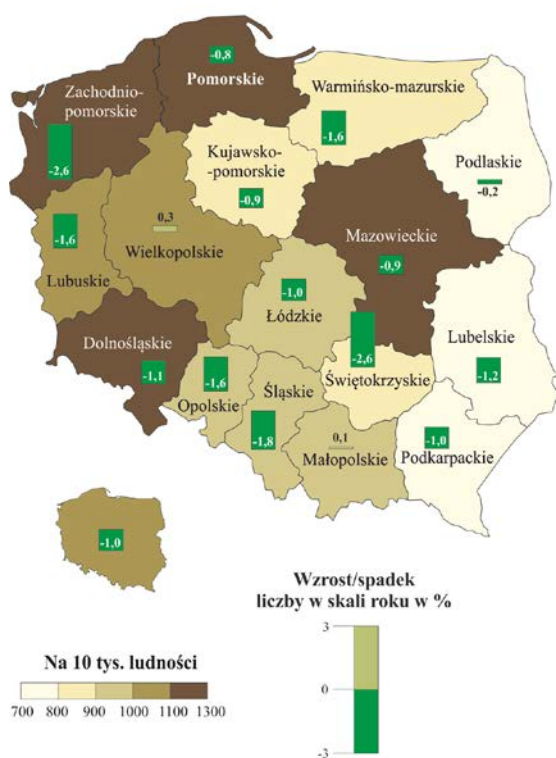
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2011 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2011 r. Stan w dniu 31 XII

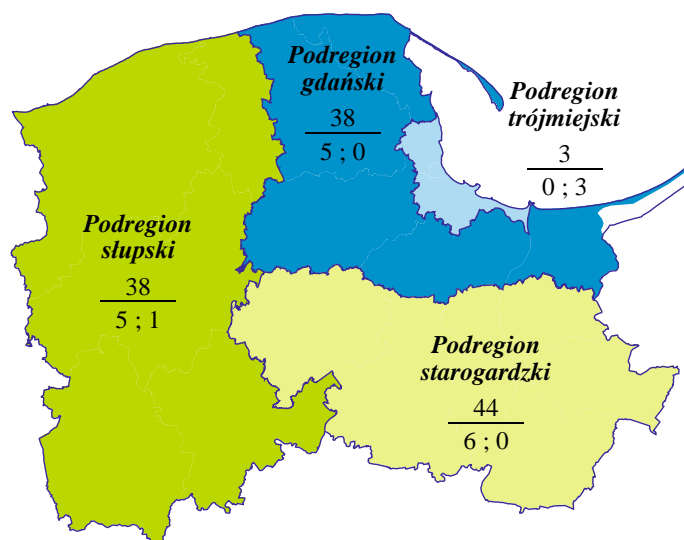
^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2012 R.

Stan w dniu 1 I

liczba gmin
 $\frac{123}{16; 4}$
 liczba powiatów liczba miast na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha
POMORSKIE	1831034
podregiony:	
Gdański	444321
Słupski	818496
Starogardzki	526779
Trójmiejski	41438

Podregion gdański	Podregion słupski	Podregion starogardzki	Podregion trójmiejski
Powiaty:	Powiaty: Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasta na prawach powiatu:
gdański kartuski nowodworski pucki wejherowski	bytowski chojnicki człuchowski łęborski słupski Słupsk	kościerski kwidzyński malborski starogardzki tczewski sztumski	Gdańsk Gdynia Sopot

Według stanu w dniu 1 I 2012 r. województwo pomorskie zajmowało powierzchnię 18310 km² (1831034 ha), co stanowi 5,9% powierzchni kraju. Na jego obszarze mieszkało blisko 6,0% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wyniosła 123 osoby (6 lokata w kraju). W miastach mieszkało 65,7% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne – regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

Od 2000 r. w województwie pomorskim utrzymuje się wzrost liczby ludności. Mimo obserwowanego od 2009 r. spadku urodzeń żywych, przyrost naturalny w regionie jest dodatni, a liczony na 1000 ludności jest najwyższy w kraju od ponad dekady. Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2011 r. było dodatnie, natomiast saldo migracji zagranicznych, podobnie jak w roku poprzednim, przyjmowało wartości ujemne.

Populacja województwa w końcu grudnia 2011 r. stanowiła 5,9% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) wyniosła w województwie 123 osoby i kształtowała się na poziomie zbliżonym do notowanego w 2010 r. (122 osoby) oraz w 2005 r. (120 osób), podczas gdy w Polsce w analizowanych latach gęstość zaludnienia pozostała

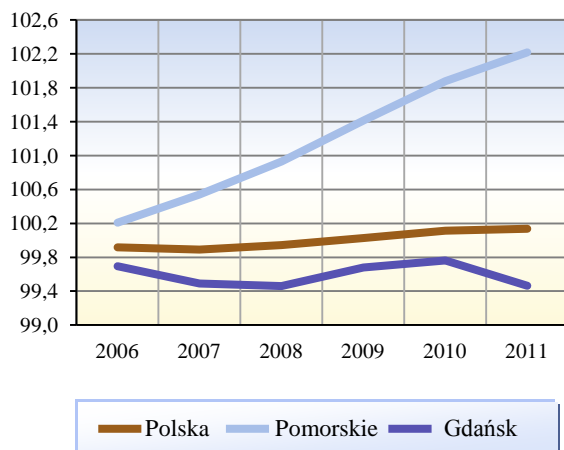
Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące, a do 2005 r. – ponad 2 miesiące.

*Dane o **ludności** zbilansowano w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz dane ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności. Wszystkie wskaźniki obliczone na tej podstawie mają charakter tymczasowy i po opracowaniu wyników NSP 2011 ulegną zmianie.*

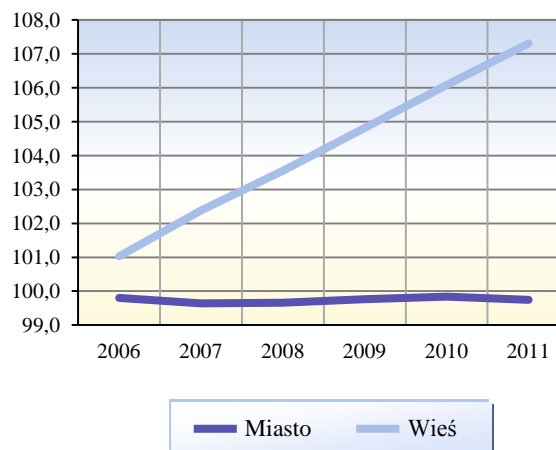
na niezmiennym poziomie i wyniosła 122 osoby. Wskaźnik gęstości zaludnienia wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – najniższy notowano

w powiatach bytowskim i człuchowskim.

Wyk. 11. **Dynamika liczby ludności**
Stan w dniu 31 XII
2005 = 100

Wyk. 12. **Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie pomorskim**
Stan w dniu 31 XII
2005 = 100

Tabl. 2. **Ludność według województw**
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Ludność w tys.				Średnioroczne tempo przyrostu/ubytku liczby ludności w %			
	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010
P o l s k a	38254,0	38157,1	38167,3	38200,0	-0,02	-0,04	0,08	0,09
Dolnośląskie	2912,2	2888,2	2876,6	2877,8	-0,17	-0,17	-0,02	0,04
Kujawsko-pomorskie	2067,8	2068,3	2069,1	2069,5	-0,05	-0,00	0,06	0,02
Lubelskie	2206,2	2179,6	2157,2	2151,9	-0,13	-0,25	-0,21	-0,25
Lubuskie	1008,5	1009,2	1010,0	1011,0	0,05	0,00	-0,11	0,10
Łódzkie	2627,8	2577,5	2541,8	2534,4	-0,36	-0,40	-0,28	-0,29
Małopolskie	3229,1	3266,2	3298,3	3310,1	0,35	0,18	0,34	0,36
Mazowieckie	5115,0	5157,7	5222,2	5242,9	0,05	0,23	0,34	0,40
Opolskie	1070,6	1047,4	1031,1	1028,6	-0,34	-0,39	-0,19	-0,24
Podkarpackie	2101,4	2098,3	2101,7	2103,5	0,12	0,01	0,11	0,08
Podlaskie	1210,7	1199,7	1189,7	1188,3	-0,13	-0,23	-0,15	-0,12
Pomorskie	2172,3	2199,0	2230,1	2240,3	0,28	0,23	0,48	0,46
Śląskie	4758,9	4685,8	4640,7	4635,9	-0,37	-0,32	-0,11	-0,10
Świętokrzyskie	1302,7	1285,0	1270,1	1266,0	0,01	-0,29	-0,21	-0,32
Warmińsko-mazurskie	1427,5	1428,6	1427,1	1427,2	0,19	-0,01	0,00	0,01
Wielkopolskie	3345,3	3372,4	3408,3	3419,4	0,17	0,21	0,31	0,33
Zachodniopomorskie	1697,9	1694,2	1693,2	1693,1	0,06	-0,04	0,01	-0,01

Struktura ludności według płci w województwie pomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. W liczbie mieszkańców ogółem nieznacznie przeważają kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2011 r., podobnie jak przed rokiem i w 2005 r., wyniósł 51,4%. W Polsce tendencja jest podobna – kobiety w okresie 4 kwartałów 2011 r. stanowiły 51,7% ogółu ludności (51,7% w 2010 r. i 51,6% w 2005 r.). Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) ukształtował się na poziomie analogicznym jak rok wcześniej i w latach poprzednich, osiągając wartość 106, w Polsce zaś w omawianym okresie wynosił 107.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

W województwie pomorskim w okresie styczeń-grudzień 2011 r. zarejestrowano 25059 urodzeń żywych, tj. o 1831 mniej niż przed rokiem, ale o 1629 więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 11,18‰ i był niższy w stosunku do no-

towanego rok wcześniej (12,05‰), ale wyższy niż w 2005 r. (10,69‰).

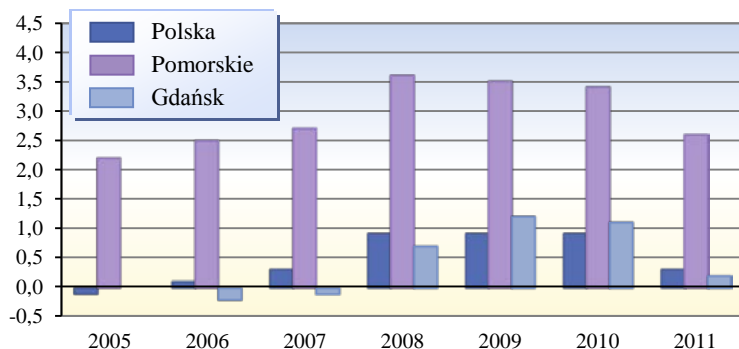
W 2011 r. w województwie zmarły 19332 osoby, tj. o 13 osób więcej niż przed rokiem i o 830 więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. Ogólny **współ-**

czynnik zgonów wyniósł 8,63‰, podczas gdy rok wcześniej – 8,65‰, a w 2005 r. – 8,44‰. W stosunku do 2010 r. i 2005 r. zmniejszyła się umieralność niemowląt.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

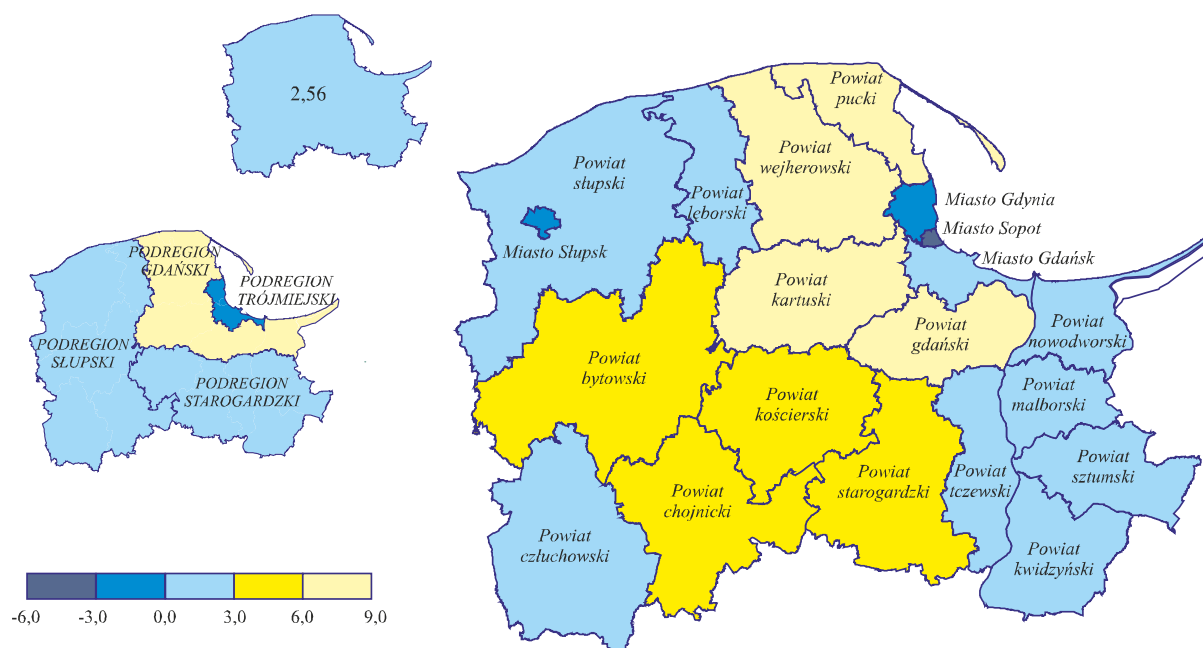
Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,11‰ w 2011 r., wobec 4,54‰ w 2010 r. i 6,02‰ w 2005 r.

Wyk. 13. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I-XII**

i był niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (3,39‰), ale wyższy niż w 2005 r. (2,25‰). Omawiany wskaźnik dla Polski osiągał znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych okresach, a w 2011 r. ukształtował się na poziomie 0,34‰.

Wyk. 14. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.**

W województwie pomorskim współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował najwyższe wartości (dodatnie) w powiatach graniczących z Trójmiastem (poza powiatem nowodworskim). Najniższe współczynniki odnotowano w miastach na prawach powiatu.

W pomorskich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2011 r. zarejestrowano 12351 nowo zawartych małżeństw, tj. o 1253 mniej niż przed rokiem, ale o 270 więcej niż w analogicznym okresie 2005 r. Niższy był również **współczynnik małżeństw**, który w omawianym okresie osiągnął

W województwie pomorskim w końcu grudnia 2011 r. zanotowano dodatni **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie 5727, podczas gdy rok wcześniej wyniosła 7571, a w 2005 r. – 4928. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość 2,56‰

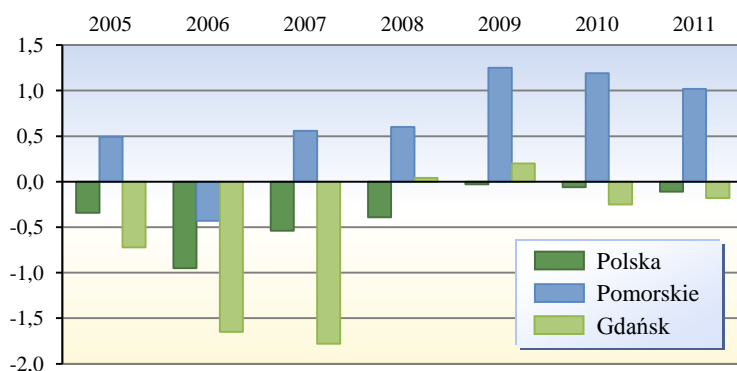
poziom 5,51‰ (wobec 6,09‰ w 2010 r. i 5,51‰ w 2005 r.). W analizowanych latach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności w województwie była nieznacznie wyższa niż w Polsce.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Małżeństwa	5,42	5,98	5,41
Urodzenia żywe	9,55	10,82	10,17
Zgony	9,65	9,91	9,83
w tym niemowląt ^a	6,42	4,98	4,73
Przyrost naturalny ^b	-0,10	0,91	0,34
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,34	-0,06	-0,11
w tym zagranicznych	-0,34	-0,06	-0,11
POMORSKIE			
Małżeństwa	5,51	6,09	5,51
Urodzenia żywe	10,69	12,05	11,18
Zgony	8,44	8,65	8,63
w tym niemowląt ^a	6,02	4,54	4,11
Przyrost naturalny ^b	2,25	3,39	2,56
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	0,49	1,19	1,02
w tym zagranicznych	-0,55	-0,04	-0,15
GDAŃSK			
Małżeństwa	5,20	5,53	4,99
Urodzenia żywe	9,27	10,72	9,79
Zgony	9,28	9,64	9,58
w tym niemowląt ^a	8,82	4,96	2,94
Przyrost naturalny ^b	-0,01	1,08	0,20
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,72	-0,25	-0,18
w tym zagranicznych	-0,76	x	-0,42

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

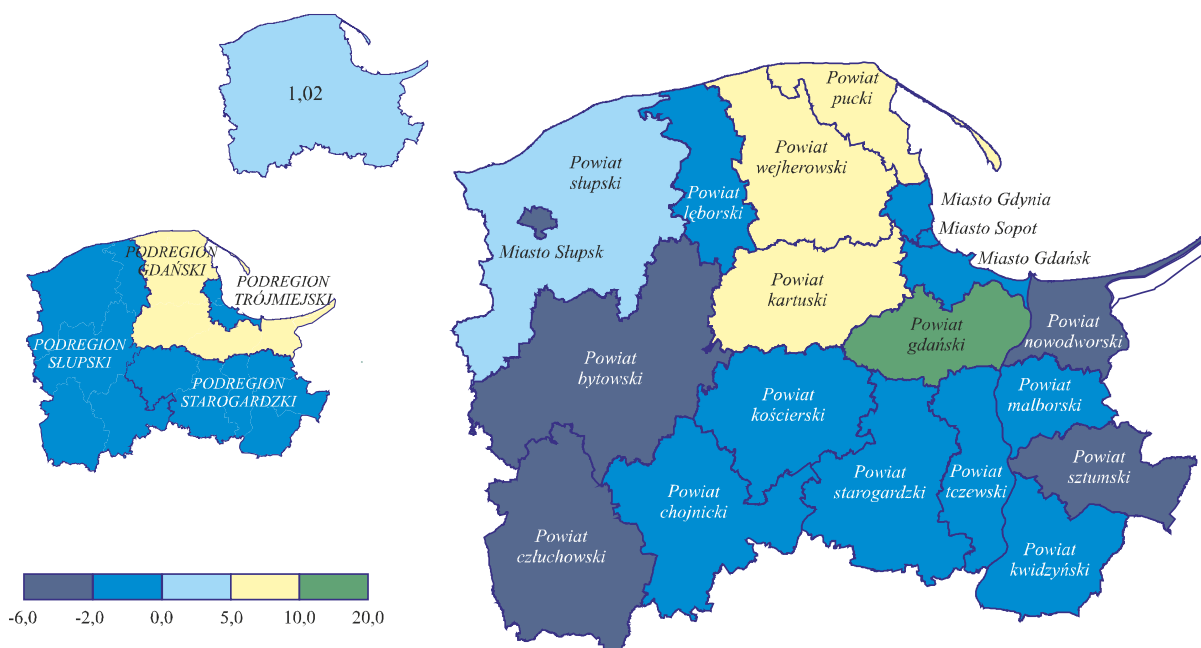
Wyk. 15. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I-XII

czasie (w 2011 r. – o 2279, w 2010 r. – o 2649, a w 2005 r. – o 1073).

W 2011 r., podobnie jak w roku poprzednim i 2005, **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały było dodatnie. Oznacza to, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób wymeldowanych z pobytu stałego w tym

Wyk. 16. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.

W województwie pomorskim w latach 2007-2009 (w Polsce – w latach 2007-2010) obserwowano spadek liczby wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały. Po tym okresie liczba emigrantów zaczęła powoli rosnąć.

W latach 2005, 2010 i 2011 w Polsce liczba emigrantów przekraczała liczbę imigrantów. Podobną sytuację w analizowanych latach zaobserwowano w województwie pomorskim. W 2011 r. liczba osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w województwie pomorskim w związku z wyjazdem poza granice kraju przekroczyła o 339 liczbę tych, którzy powrócili z zagranicy i zameldowali się na pobyt stały w regionie.

Analizując saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie pomorskim według powiatów w 2011 r. zaobserwowano jego dodatnie wartości tylko w 5 powiatach, tj.: gdańskim, kartuskim, wejherowskim, puckim i słupskim.

Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011

W województwie pomorskim w dniu 31 marca 2011 r. mieszkało 2264 tys. osób, w tym 1174 tys. kobiet. Gęstość zaludnienia wyniosła 124 osoby na km², a liczba kobiet na 100 mężczyzn – 108. Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym ukształtowała się na poziomie 57.

Dane prezentujące ludność w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

RYNEK PRACY

ZATRUDNIENIE

Rok 2011 był drugim z kolei, w którym notowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, ale tempo tego wzrostu w kolejnych kwartalnych okresach narastających ulegało powolnemu, lecz systematycznemu zmniejszeniu.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim w 2011 r. ukształtowało się na poziomie 284,6 tys. osób, tj. o 2,4% wyższym w stosunku do poprzedniego roku. W skali kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,4%.

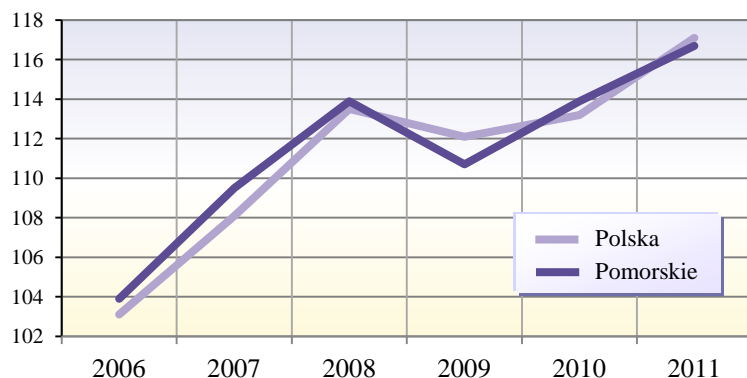
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw^a**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011		
	w tysiącach			2005 = 100	2010 = 100
Polska	4646,4	5260,9	5439,1	117,1	103,4
Pomorskie	243,9	277,8	284,6	116,7	102,4
Gdańsk	81,0	81,7	x	100,9

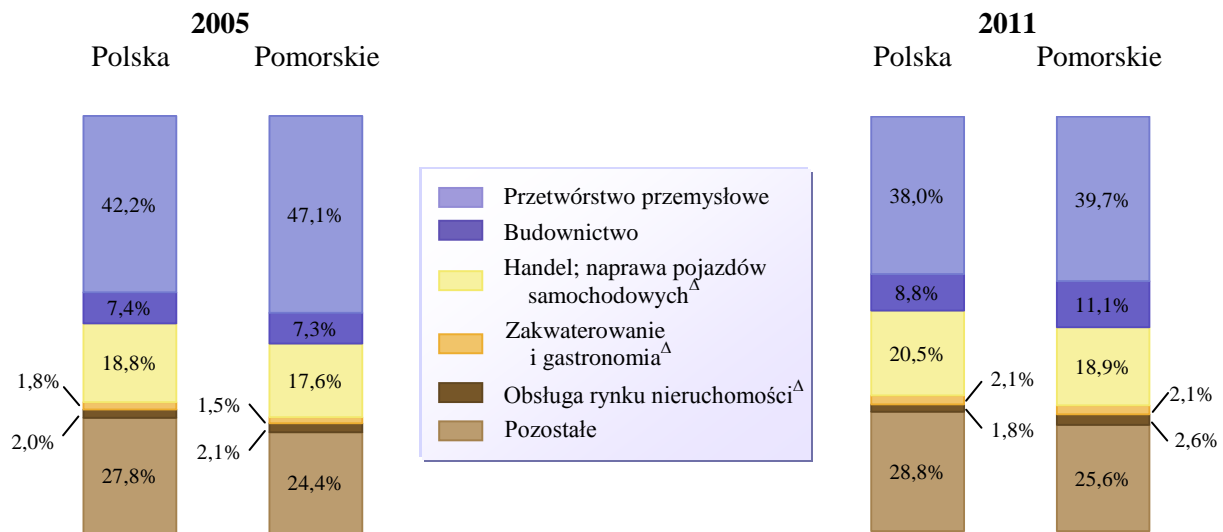
^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

Wyk. 17. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw^a**
2005 = 100

^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

W 2011 r. udział sektora prywatnego ukształtował się na poziomie 88,5% i zwiększył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,7 pkt proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne zatrudnienie wyniosło 252,0 tys. osób, co oznacza wzrost o 3,3% w stosunku do zanotowanego rok wcześniej. Przedsiębiorstwa sektora publicznego w omawianym okresie zatrudniały 32,7 tys. osób, tj. o 3,6% mniej niż w 2010 r.

Wyk. 18. Struktura przeciętnego zatrudnienia^a według sekcji PKD 2007

^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

Największą grupę zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw stanowili zatrudnieni w przetwórstwie przemysłowym – 113,0 tys. osób, tj. 39,7% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, natomiast najmniejszą grupę stanowili zatrudnieni w górnictwie i wydobywaniu (0,9 tys. osób, tj. 0,3% ogólnej liczby zatrudnionych).

Tabl. 5. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw^a w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	97,1	98,9	101,1	102,9	105,2	104,0	102,8	102,4
w tym:								
Przemysł	93,5	95,4	97,7	98,6	99,3	98,6	97,6	97,4
w tym:								
przetwórstwo przemysłowe	92,7	95,0	97,8	98,9	99,7	98,7	97,4	97,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	104,2	103,5	103,4	103,0	103,7	103,8	104,3	104,4
Budownictwo	103,2	106,4	108,9	111,7	114,8	111,4	109,8	109,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	99,2	99,8	101,5	104,5	106,4	105,8	104,7	102,9
Transport i gospodarka magazynowa	95,7	96,1	97,8	100,0	108,4	107,1	106,7	106,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	98,3	105,2	108,4	115,8	135,7	128,9	123,4	119,9
Informacja i komunikacja	102,4	105,8	105,6	111,6	109,9	104,8	104,4	109,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	109,5	112,1	112,6	115,4	125,6	123,0	124,1	123,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	106,7	108,5	111,9	113,7	106,9	107,5	102,1	101,4

^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się przede wszystkim w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,5%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 2,7%), natomiast wzrosło m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 23,4%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 19,9%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 14,6%), w budownictwie (o 9,9%) oraz w informacji i komunikacji (o 9,7%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2011 r. w województwie pomorskim sytuacja na rynku pracy była niekorzystna. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (największy wśród osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok). W porównaniu z 2010 r. odnotowano mniejsze tempo wzrostu liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz spadek zgłoszonej liczby ofert zatrudnienia.

W końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego wyniosła 106,7 tys. osób i była wyższa od zanotowanej przed rokiem (o 2,0 tys. osób, tj. o 1,9%), ale niższa niż w 2005 r. (o 53,2 tys. osób, tj. o 33,3%). Należy podkreślić, że tempo wzrostu w ostatnim roku było wolniejsze niż rok wcześniej, kiedy to liczba bezrobotnych zwiększyła się o 4,4%. Mniejsze zmiany obserwowano w skali kraju, gdzie na koniec 2011 r. liczba bezrobotnych była o 1,4% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 3,3% w 2010 r.), natomiast w stosunku do 2005 r. odnotowano spadek, który wyniósł 28,5% i był niższy niż w skali województwa.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) z późniejszymi zmianami.

Tabl. 6. **Bezrobocie rejestrowane**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1954,7	1982,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	3042,0	2591,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	2979,8	2563,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	158	83	90
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	12,4	12,5

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobocie rejestrowane** (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POMORSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	159,9	104,7	106,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	157,1	178,7	156,7
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	176,9	174,3	154,7
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	137	63	93
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	19,2	12,3	12,4
GDAŃSK			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	18,7	10,9	11,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	20,8	24,1	20,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	24,7	22,7	20,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	61	22	81
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	9,6	5,4	5,5

^a W ciągu roku.

W województwie pomorskim w końcu 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w dwunastu powiatach, przy czym najwyższy – w kwidzyńskim (o 31,8%), a najniższy – w kościerskim (o 0,1%). W pozostałych powiatach odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

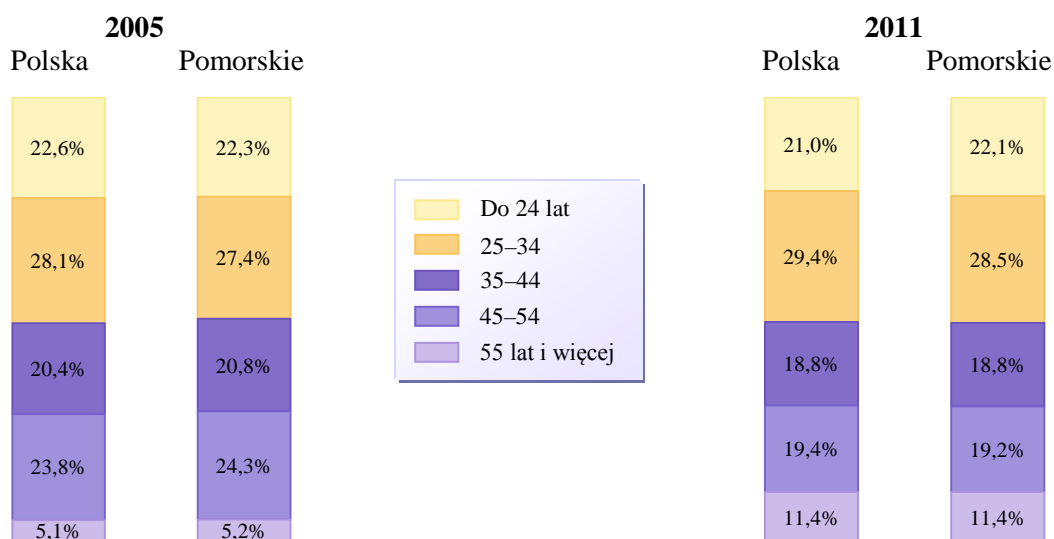
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 80,3% ogółu bezrobotnych w regionie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2010 r. – 79,9%), 84,7% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 84,4%), a 45,4% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 45,2%).

W końcu grudnia 2011 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w kraju, wśród bezrobotnych przeważały kobiety. Stanowiły one 56,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy (wzrost w ciągu roku o 3,5 pkt proc.), a ich liczba była o 8,6% wyższa niż rok wcześniej.

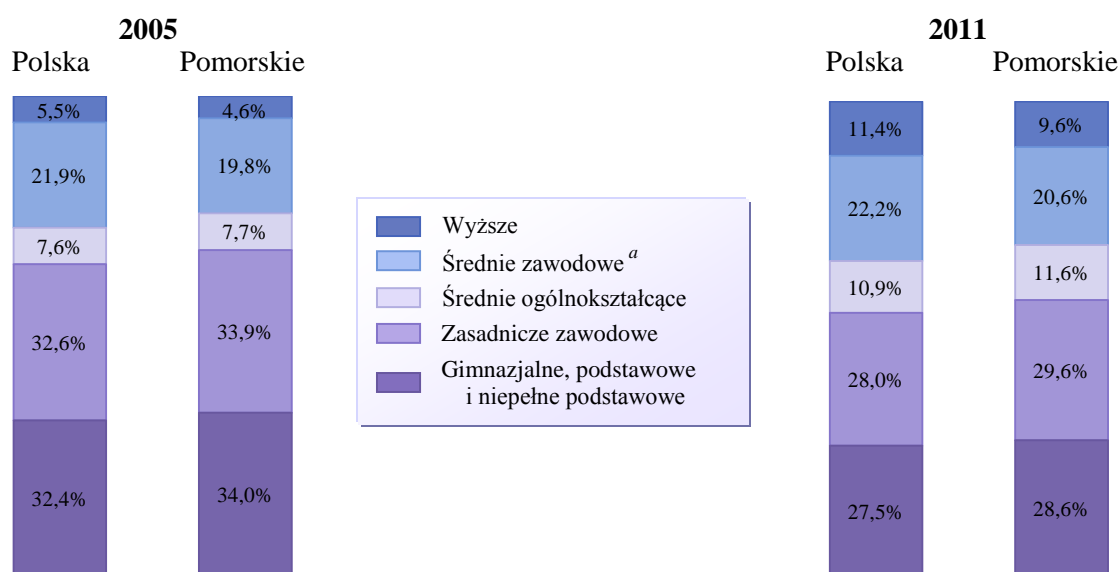
Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2011 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (30,4 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych nieznacznie zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 0,1 pkt proc. do 28,5%). Udział bezrobotnych osób w wieku 45-54 lata zmniejszył się o 1,0 pkt proc. i wyniósł 19,2%.

Wyk. 19. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (odpowiednio 29,6% i 28,6% ogółu bezrobotnych). Udział obu wyżej wymienionych grup zmniejszył się w porównaniu z 2010 r. o 1,3 pkt proc., w tym osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – o 0,6 pkt proc. Co raz większe problemy na rynku pracy miały również osoby z wyższym wykształceniem, wśród których zanotowano najwyższy w 2011 r. wzrost liczby osób bezrobotnych (o 11,2%), a ich odsetek w stosunku do 2010 r. wzrósł o 0,8 pkt proc. – do poziomu 9,6%.

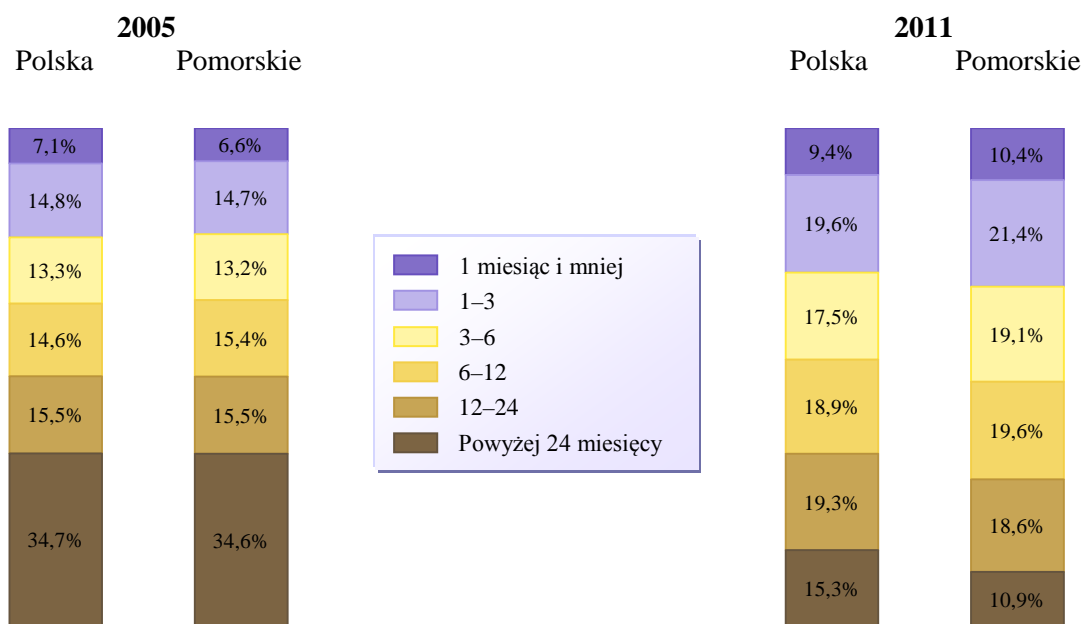
Wyk. 20. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy największy wzrost (o 48,9%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 24 miesiące (ich udział wzrósł do 10,9%, tj. o 3,4 pkt proc.), natomiast w stosunku do 2005 r. odnotowano znaczący spadek ich udziału (o 23,7 pkt proc.). Udział osób pozostających bez pracy 1-3 miesiące zmniejszył się w stosunku do 2010 r. do 21,4%, tj. o 2,9 pkt proc., a w porównaniu z 2005 r. nastąpił wzrost udziału o 6,7 pkt proc.

Wyk. 21. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem 1-5 lat oraz 10-20 lat, które łącznie stanowiły ponad 40% ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 24,3% i 16,4%).

W województwie pomorskim w końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych w większości kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była wyższa niż rok wcześniej, w tym największy wzrost odnotowano w przypadku osób bez kwalifikacji zawodowych (o 17,5%), których odsetek zwiększył się o 4,1 pkt proc. do 31,3%. Najliczniejszą natomiast grupą bezrobotnych byli długotrwale bezrobotni, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r., zwiększył się o 4,4 pkt proc. do poziomu 44,1%. Zmianę odnotowano także w przypadku osób bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 0,6 pkt proc. do 22,1%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem utrzymał się udział osób powyżej 50 roku życia (22,0%), samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (10,2%) oraz niepełnosprawnych (6,1%).

Tabl. 7. Bezrobocie rejestrowane w województwie pomorskim

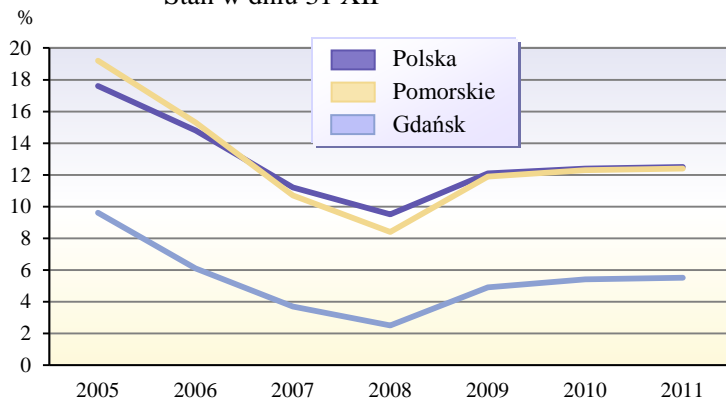
Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	111,9	99,9	98,6	104,7	116,2	100,1	99,5	106,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	130,5	121,9	114,1	104,4	103,9	100,2	100,9	101,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	48,4	86,1	131,2	178,7	44,6	75,5	115,1	156,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	105,9	100,6	99,3	97,6	92,2	87,7	87,7	87,7
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	36,8	86,5	132,9	174,3	33,1	80,2	120,3	154,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	132,6	121,1	117,1	115,7	89,8	92,6	90,5	88,7
Płynność bezrobocia (napływ-odpływ) w tysiącach osób	11,6	-0,4	-1,7	4,4	11,5	4,7	-5,2	2,0
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	13,1	11,8	11,6	12,3	13,4	11,7	11,7	12,4

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w skali kraju, jak i województwa, w kolejnych miesiącach 2011 r. była wyższa niż rok wcześniej, jednak różnica ta sukcesywnie zmniejszała się. W końcu grudnia 2011 r. wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 12,5% i wzrósł o 0,1 pkt proc. w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem, natomiast w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. był niższy o 5,1 pkt proc. W województwie w końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 12,4% i była o 0,1 pkt proc. wyższa niż rok wcześniej oraz o 6,8 pkt proc. niższa w stosunku do 2005 r.

Wyk. 22. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

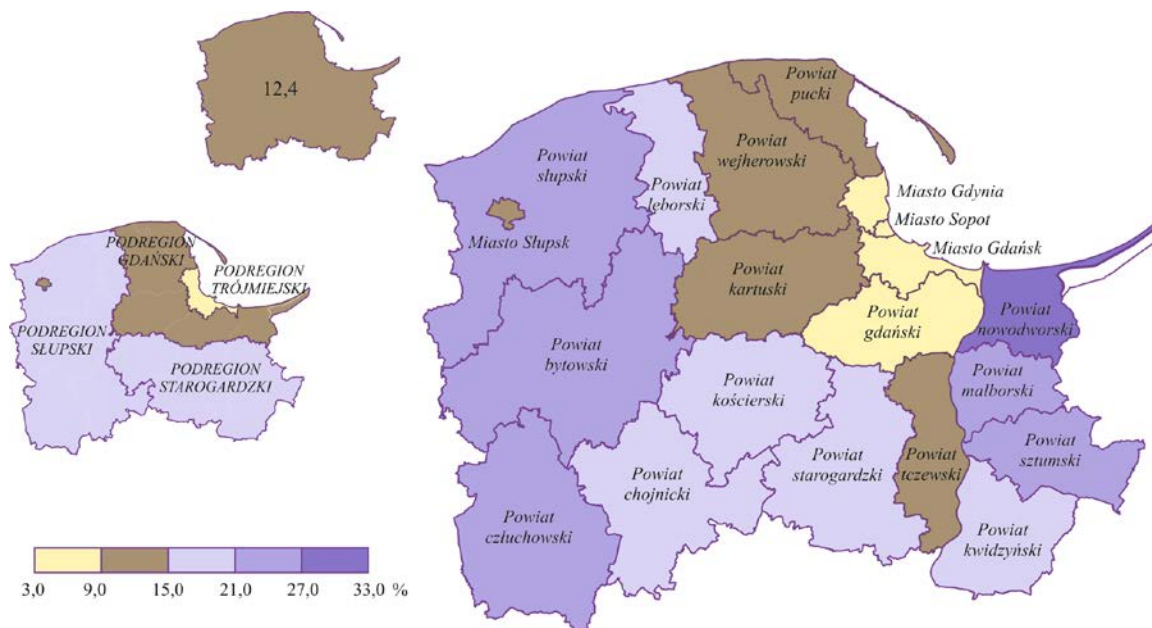

Wzrost omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano w siedmiu powiatach i wyniósł on od 0,1 pkt proc. w Gdańsku do 3,3 pkt proc. w powiecie kwidzyńskim. Spadek notowano w powiatach człuchowskim (o 1,2 pkt proc.), lęborskim (o 1,1 pkt proc.) i w Słupsku (o 1,0 pkt proc.), natomiast w powiatach: bytowskim,

kartuskim i Gdyni wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed roku. Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 24,6 pkt proc. i w skali roku zmniejszyła się o 0,5 pkt proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: nowodworskim (28,5%), sztumskim (24,6%) oraz malborskim (23,8%), zaś najniższą – w miastach na prawach powiatu: Sopot (3,9%) oraz Gdańsku i Gdyni (po 5,5%).

Wyk. 23. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.**

Stan w dniu 31 XII

W 2011 r. w województwie pomorskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 156,7 tys. osób i była mniejsza zarówno od odnotowanej przed rokiem (o 22,0 tys., tj. o 12,3%), jak i w porównaniu z 2005 r. (o 0,5 tys., tj. o 0,3%).

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych pozostał na niezmiennym poziomie w stosunku do 2010 r. i wyniósł 77,4%.

W skali roku wzrósł udział osób zamieszkałych na wsi do 45,4%, tj. o 0,2 pkt proc. Odnotowano również wzrost udziału osób dotychczas pracujących do 84,7%, tj. o 0,3 pkt proc., w tym osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy do 3,1%, tj. o 0,4 pkt proc., natomiast obniżył się odsetek osób dotychczas niepracujących do 15,3%, tj. o 0,3 pkt proc., a odsetek absolwentów pozostał na niezmiennym, w stosunku do 2010 r., poziomie i wyniósł 6,3%.

Z ewidencji bezrobotnych w województwie pomorskim w ciągu 2011 r. skreślono 154,7 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem i w analogicznym okresie 2005 r. odpowiednio o 11,3% i 12,6%. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 66,7 tys. osób (wobec 68,2 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie

wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 4,0 pkt proc. do 43,1%. W strukturze osób wykreślonych z ewidencji zmiany odnotowano również w przypadku osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (ich odsetek wzrósł do 35,6%, tj. o 2,3 pkt proc.) oraz dobrowolnej rezygnacji z niego (do 5,6%, tj. o 1,2 pkt proc.), a także osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (wzrost do 2,7%, tj. o 0,1 pkt proc.). Znacznie zmniejszył się natomiast udział osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców i wyniósł on 5,9% (spadek o 8,1 pkt proc.).

W 2011 r. w województwie pomorskim bilans bezrobotnych, podobnie jak rok wcześniej, kształtował się niekorzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 2,0 tys. osób więcej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 101,3%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 101,1%. Warto zaznaczyć, że płynność bezrobocia, w stosunku do 2010 r., poprawiła się zarówno w województwie, jak i w kraju.

Powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim w ciągu 2011 r. miały do dyspozycji 49,0 tys. ofert pracy, tj. o 20,3% mniej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 93 bezrobotnych (wobec 63 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był wyższy niż w kraju. Najkorzystniejsza sytuacja pod tym względem miała miejsce w Gdyni (26 osób na 1 ofertę) oraz w powiatach: tczewskim (35 osób) i wejherowskim (49 osób). W Gdańsku na 1 ofertę przypadało 81 osób bezrobotnych.

▪ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2011 r. w województwie pomorskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- nastąpił spadek stopy bezrobocia,
- zmniejszył się udział pracujących w ogólnej liczbie ludności,
- wzrosło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zwiększyła się liczba biernych zawodowo.

W IV kwartale 2011 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w regionie liczyła 935 tys. osób, a biernych zawodowo – 741 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (849 tys. osób) i bezrobotni (86 tys.).

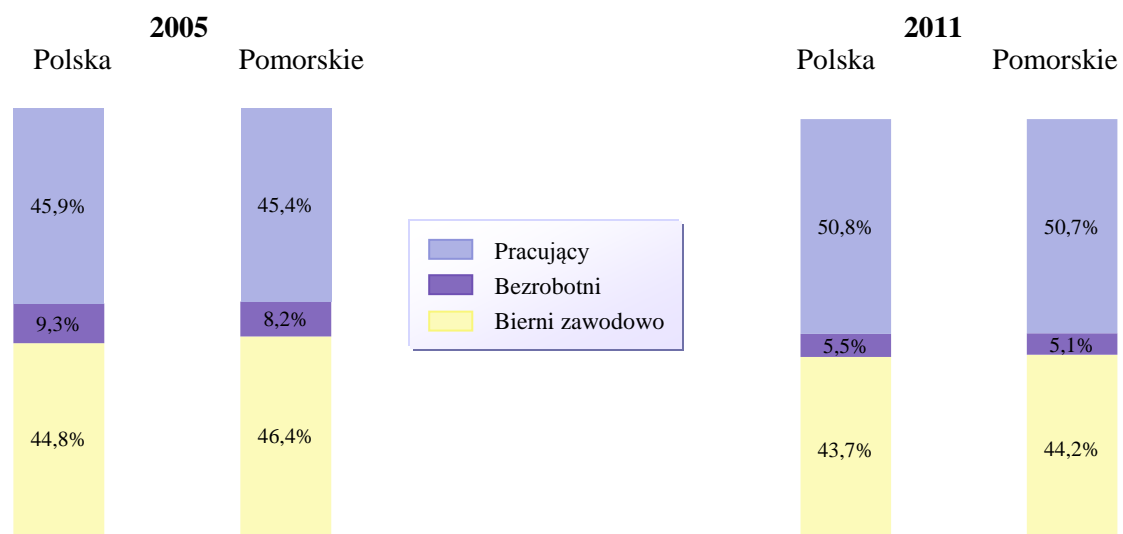
Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17283	17724	17951
pracujący	14390	16075	16201
bezrobotni	2893	1649	1750
Bierni zawodowo w tys.	14051	14016	13934
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,2	55,8	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	45,9	50,6	50,8
Stopa bezrobocia w %	16,7	9,3	9,7
POMORSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	904	907	935
pracujący	765	820	849
bezrobotni	139	87	86
Bierni zawodowo w tys.	780	687	741
Współczynnik aktywności zawodowej w %	53,6	56,9	55,8
Wskaźnik zatrudnienia w %	45,4	51,4	50,7
Stopa bezrobocia w %	15,4	9,6	9,2

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego, jak i w odpowiednim okresie 2005 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zmniejszył się o 0,7 pkt proc., natomiast liczba bezrobotnych utrzymała się na zbliżonym poziomie. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. obserwowano wzrost udziału pracujących (o 5,3 pkt proc.) oraz spadek odsetka bezrobotnych (o 3,1 pkt proc.).

Wyk. 24. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

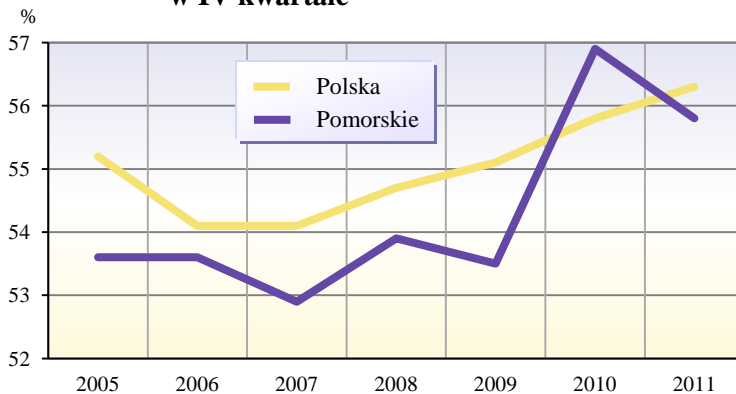
Liczba osób aktywnych zawodowo w IV kwartale 2011 r. zwiększyła się zarówno w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku, jak i w odniesieniu do 2005 r., odpowiednio o 3,1% i 3,4%. Tendencję wzrostową obserwowano zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

W omawianym okresie w województwie pomorskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 55,8% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,3%), co oznacza w ujęciu rocznym spadek o 1,1 pkt proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2005 r. – wzrost o 2,2 pkt proc. (w skali kraju odpowiednio wzrost o 0,5 pkt proc. i o 1,1 pkt proc.).

W analizowanym okresie w województwie pomorskim wyższą wartość wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (65,1% wobec 47,6%).

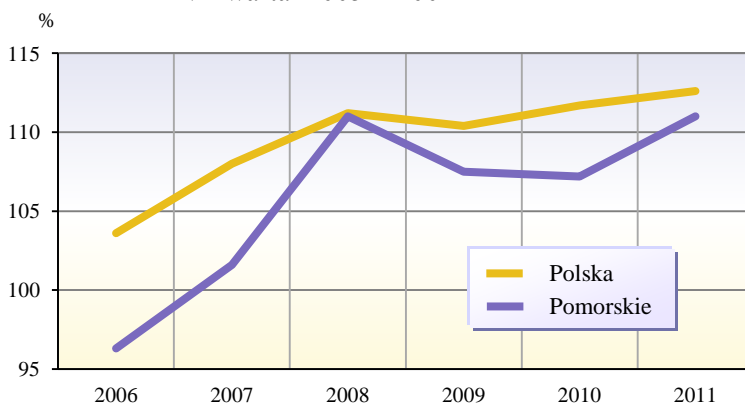
Wyk. 25. **Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale**

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

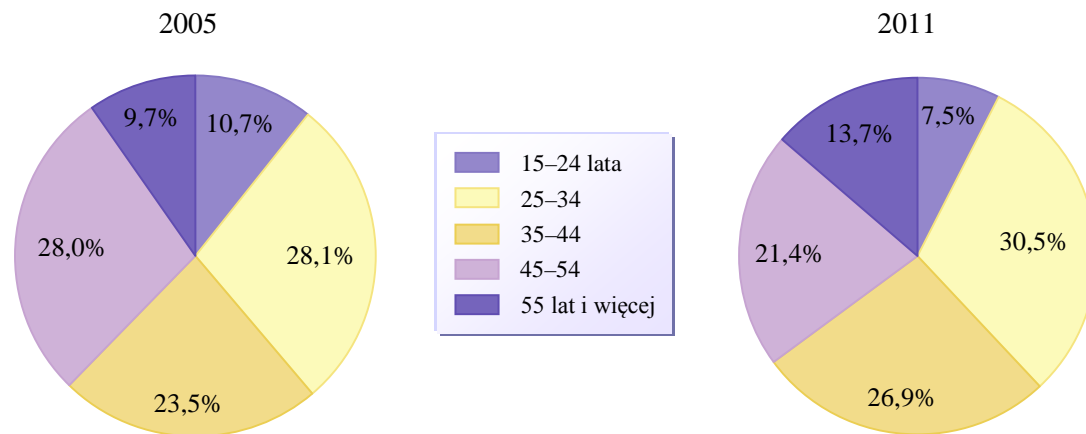
Wyk. 26. **Dynamika liczby pracujących w IV kwartale**
IV kwartał 2005 = 100

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2011 r. liczyła 849 tys., co oznacza, w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r., wzrost zarówno liczby pracujących mężczyzn, jak i kobiet. W stosunku do analogicznego okresu 2005 r. omawiana populacja zwiększyła się o 84 tys. osób (tj. o 11,0%), a obserwowany wzrost dotyczył obydwu płci. W 2011 r. w populacji pracujących mniejszy udział stanowiły kobiety (43,9%).

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2011 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (7,5%) oraz 55 lat i więcej (13,7%).

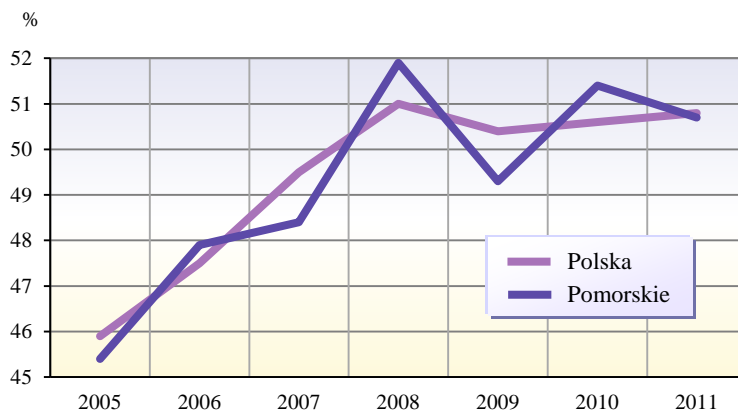
Wyk. 27. **Struktura pracujących według wieku w województwie pomorskim w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia w województwie pomorskim w 2011 r. wyniósł 50,7% (w kraju – 50,8%) i w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. zmniejszył się o 0,7 pkt proc. (w skali kraju odnotowano wzrost o 0,2 pkt proc.), przy czym obserwowany spadek w większym stopniu dotyczył kobiet.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

Wyk. 28. **Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale**

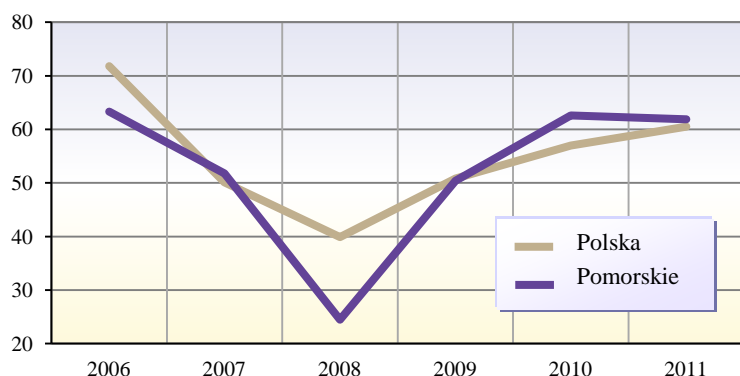

W IV kwartale 2011 r. liczba bezrobotnych w województwie pomorskim kształtowała się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego i wyniosła 86 tys. osób. W analizowanym okresie nastąpił wzrost liczby bezrobotnych mężczyzn i równoważący go spadek liczby bezrobotnych kobiet.

W porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 53 tys. (tj. 38,1%). W IV kwartale 2011 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w regionie większość (54,7%) stanowiły kobiety.

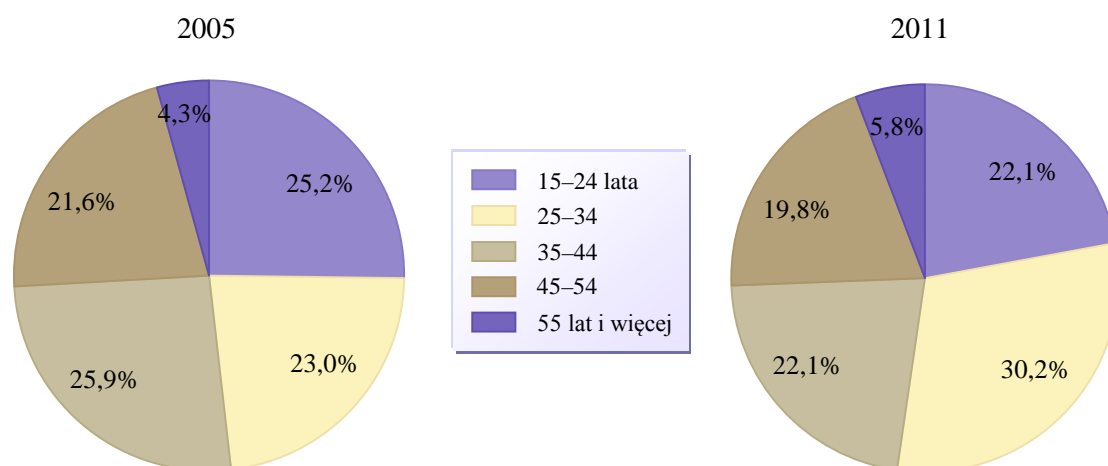
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wyk. 29. **Dynamika liczby bezrobotnych w IV kwartale**
IV kwartał 2005 = 100

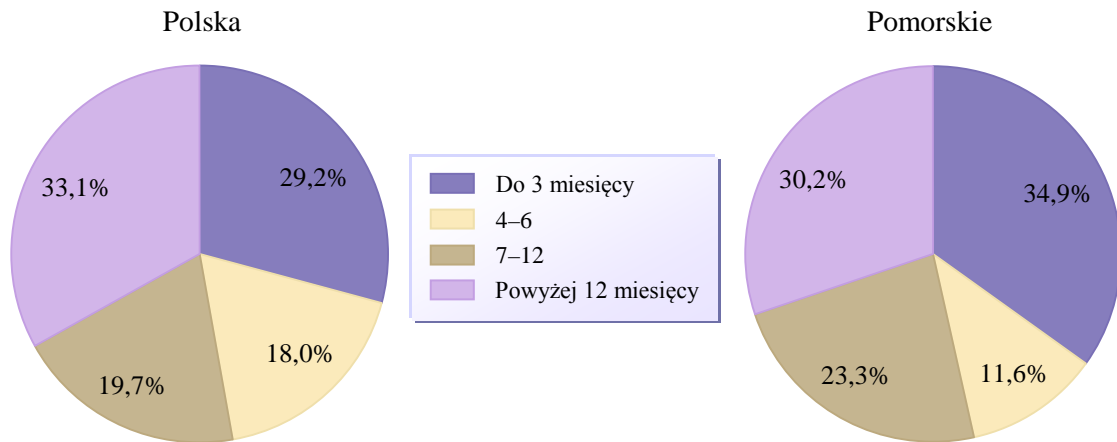
Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie pomorskim w IV kwartale 2011 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25-34 lata (30,2% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55-letnie i starsze (5,8%).

Wyk. 30. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie pomorskim w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2011 r. w województwie pomorskim wyniósł 10,1 miesiąca (w kraju – 11,1 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten uległ skróceniu o 1,4 miesiąca (w Polsce - wydłużeniu o 0,9 miesiąca). W analizowanym okresie w województwie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 26 tys. i stanowiła 30,2% ogółu bezrobotnych (wobec 27,6% rok wcześniej). Natomiast w kraju odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 33,1% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 3,7 pkt proc.

Wyk. 31. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2011 r.**

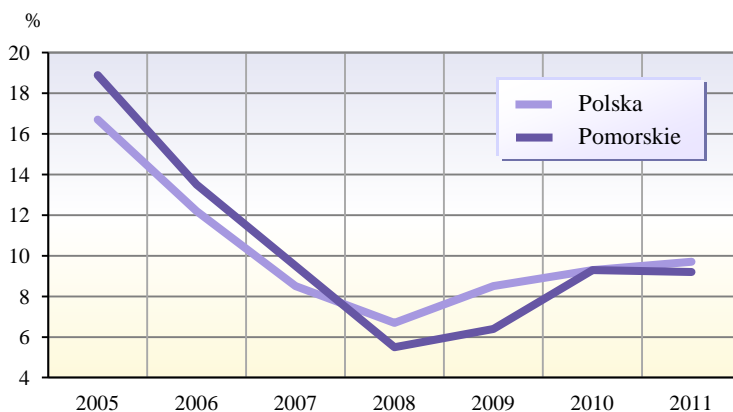

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2011 r. w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 9,2% i była o 0,5 pkt proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Na przestrzeni roku w regionie zmniejszyła się o 0,4 pkt proc. (w Polsce – wzrosła o 0,4 pkt proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2005 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia o 6,2 pkt proc. (w kraju – o 7,0 pkt proc.).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

W IV kwartale 2011 r. w województwie analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 7,6%, a wśród kobiet – 11,2%.

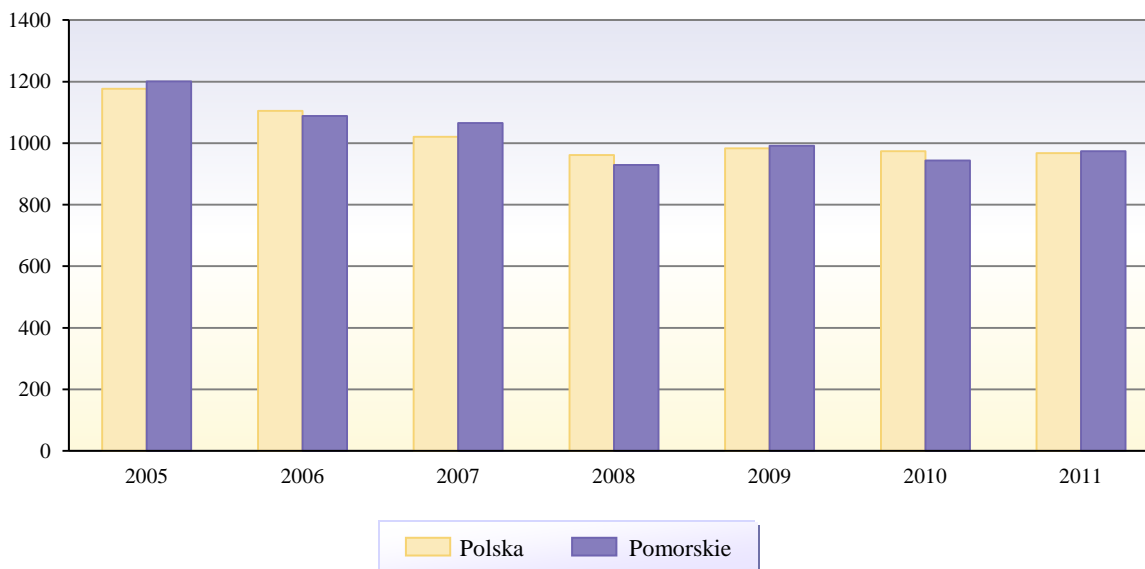
Wyk. 32. **Stopa bezrobocia w IV kwartale**

W omawianym okresie zbiorowość biernych zawodowo liczyła 741 tys. osób i stanowiła 44,2% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej (w kraju odpowiednio 13934 i 43,7%). Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie zwiększyła się o 7,9%, a w stosunku do analogicznego okresu 2005 r. była niższa o 5,0%. W skali

kraju liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,6% i o 0,8%. Większość populacji osób biernych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2011 r. wyniósł 62,6%.

Wyk. 33. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

W IV kwartale 2011 r. na 1000 pracujących przypadały 974 osoby bezrobotne i bierne zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wyniosło 944 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2005 r. – 1201 osób.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Bezrobocie rejestrowane w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej, a jego powolny, lecz systematyczny wzrost notowano w kolejnych okresach narastających omawianego roku. W porównaniu z 2010 r. zwiększył się również czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw oraz średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw^a**

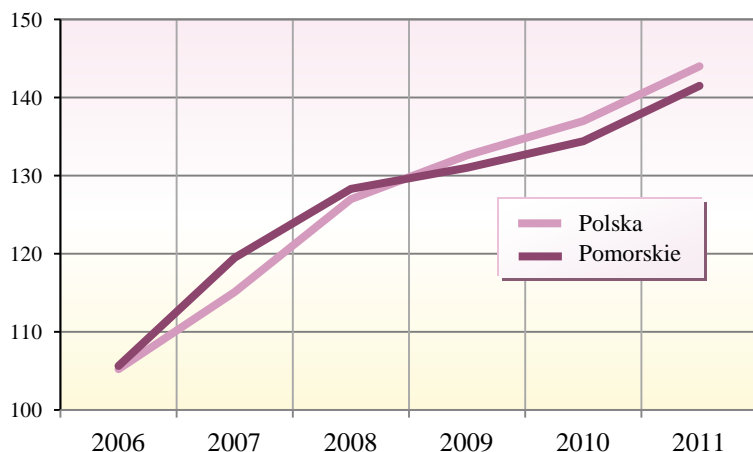
Wyszczególnienie	2005	2010	2011		
	w złotych			2005 = 100	2010 = 100
Polska	2502,79	3429,64	3604,02	144,0	105,1
Pomorskie	2522,01	3388,40	3569,44	141,5	105,3
Gdańsk	4289,57	4533,04	x	105,7

^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

W 2011 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3569,44 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 5,3%. W kraju przeciętna płaca brutto wyniosła 3604,02 zł, co oznacza wzrost o 5,1% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wyk. 34. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw^a**
Przeciętne miesięczne 2005 = 100

^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

W województwie pomorskim w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło wartość 4748,76 zł i zwiększyło się o 6,6% w stosunku do poprzedniego roku. W sektorze prywatnym przeciętna płaca ukształtowała się na poziomie 3416,55 zł i była o 5,4% wyższa od zanotowanej w 2010 r.

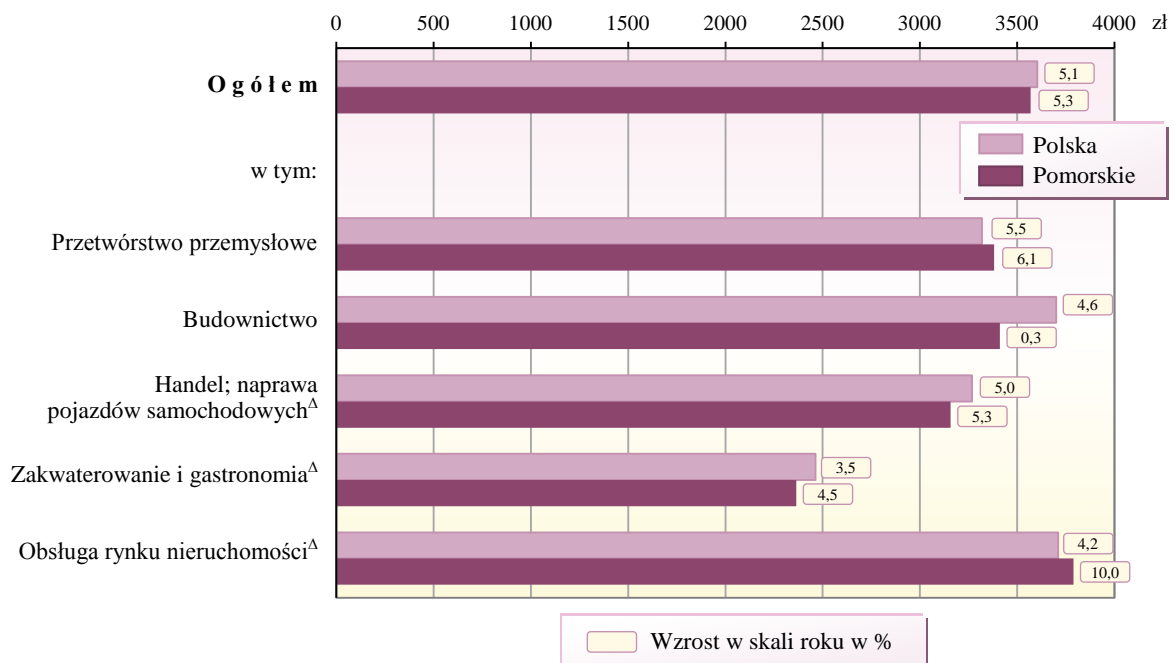
Tabl. 10. **Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw^a w województwie pomorskim**

Sektory	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	102,4	101,5	101,8	102,6	101,9	105,3	105,8	105,3
w tym:								
Przemysł	103,5	102,0	102,6	103,5	101,0	106,8	107,2	106,2
w tym:								
przetwórstwo przemysłowe	102,2	101,8	102,4	102,8	103,0	106,3	106,6	106,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	103,3	103,1	103,2	104,1	106,2	106,8	107,0	107,1
Budownictwo	96,5	97,3	98,6	99,5	99,7	102,0	101,1	100,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	99,4	99,1	100,1	101,2	103,3	104,9	104,9	105,3
Transport i gospodarka magazynowa	106,7	105,8	106,0	104,3	102,4	104,2	103,3	103,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	98,9	96,0	98,6	103,0	109,3	108,5	107,9	104,5
Informacja i komunikacja	110,2	104,1	103,1	100,9	104,7	109,0	112,4	111,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	112,0	109,5	108,9	113,6	109,1	109,7	110,9	110,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	104,4	103,7	104,2	101,8	101,8	97,8	101,2	102,2

^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

W stosunku do poprzedniego roku przeciętny wzrost wynagrodzeń brutto wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw w regionie, przy czym najwyższy notowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 13,4%), informacji i komunikacji (o 11,4%), obsłudze rynku nieruchomości (o 10,0%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,7%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 7,1%). Spadek wynagrodzeń odnotowano tylko w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 0,3%).

Wyk. 35. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw^a w 2011 r.**

^a Dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie pomorskim zanotowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie oraz informacja i komunikacja, gdzie przekroczyły one odpowiednio o 112,8% i o 67,3% średnią płacę w sektorze przedsiębiorstw w regionie. Najniższe wynagrodzenia zaobserwowano natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej oraz zakwaterowaniu i gastronomii (odpowiednio o 38,1% i o 33,8% niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2011 r. w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowano łącznie 503,4 mln godzin, tj. o 5,0% więcej niż przed rokiem. W porównaniu z 2010 r. przepracowany czas zmniejszył się o 2,7% w sektorze publicznym, natomiast w sektorze prywatnym – wzrósł o 6,1%. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 198,5 mln (39,4% ogółu) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 95,3 mln (18,9%), zaś najmniej w górnictwie i wydobywaniu – 1,5 mln (0,3%) oraz w pozostałej działalności usługowej – 2,9 mln (0,6%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. wyniósł 147 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 24,22 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 32,41 zł, zaś w sektorze prywatnym – 23,16 zł. W porównaniu z 2010 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 2,7% (w sektorze publicznym – o 5,7%, a w prywatnym – o 2,6%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w górnictwie i wydobywaniu – 53,81 zł, a najniższe w administrowaniu i działalności wspierającej – 15,23 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałnie dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie pomorskim w 2011 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Zmniejszenie liczby świadczeniobiorców następowało systematycznie w kolejnych okresach narastających omawianego roku. Spadek w całej populacji emerytów i rencistów w skali roku w większym stopniu dotyczył zbiorowości rolników indywidualnych niż liczby świadczeniobiorców ZUS.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS, niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

W 2011 r. w województwie pomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 453,3 tys. osób i była niższa od notowanej przed rokiem (o 2,3 tys. osób, tj. o 0,5%), a wyższa od zanotowanej w 2006 r. (o 4,9 tys. osób, tj. o 1,1%). Większe zmiany w tym zakresie zaobserwowano w skali kraju – w omawianym roku świadczenia wypłacano przeciętnie 8740,8 tys. osób, czyli o 1,4% mniej niż w roku poprzednim.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych		2006 = 100	2010 = 100	
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7217,4	7491,4	7414,2	102,7	99,0
rolników indywidualnych	1586,0	1374,6	1326,6	83,6	96,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1214,75	1588,95	1669,22	137,4	105,1
w tym emerytura	1310,75	1698,35	1783,06	136,0	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	802,52	954,68	986,24	122,9	103,3
w tym emerytura	841,06	996,18	1028,51	122,3	103,2

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych		2006 = 100	2010 = 100	
POMORSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	448,5	455,6	453,3	101,1	99,5
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	400,1	413,2	412,2	103,0	99,8
rolników indywidualnych	48,4	42,5	41,1	85,0	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1210,28	1580,15	1660,58	137,2	105,1
w tym emerytura	1302,15	1686,89	1770,58	136,0	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	801,38	955,08	986,42	123,1	103,3
w tym emerytura	859,36	1019,37	1051,71	122,4	103,2

W 2011 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 5,2% i zwiększył się w stosunku do 2010 r. o 0,1 pkt proc. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa pomorskiego stanowili 5,6% całej populacji, a biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS udział regionu wyniósł 3,1%.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

W 2011 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 412,2 tys. osób, tj. o 0,2% mniej niż przed rokiem i o 3,0% więcej niż w 2006 r. Liczba emerytów pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS wzrosła o 0,8% w stosunku do 2010 r. Natomiast liczba osób pobierających renty rodzinne nie uległa zmianie w porównaniu z rokiem poprzednim, a przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy zmniejszyła się o 4,8%.

W 2011 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (66,4% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierający renty z tytułu niezdolności do pracy (15,4%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	457,4	457,0	456,4	455,6	452,9	452,6	453,4	453,3
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	98,8	98,7	98,7	98,8	99,0	99,0	99,4	99,5
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	414,5	414,2	413,7	413,2	411,3	411,1	412,1	412,2
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	99,0	98,9	98,9	99,0	99,2	99,3	99,6	99,8

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie pomorskim (dok.)

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. (dok.):								
rolników indywidualnych	43,0	42,8	42,6	42,5	41,6	41,5	41,3	41,1
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	96,8	96,9	96,9	96,8	96,8	97,2	96,9	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1533,12	1561,07	1572,19	1580,15	1627,35	1646,84	1655,16	1660,58
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	107,3	106,7	106,7	106,7	106,1	105,5	105,3	105,1
rolników indywidualnych	933,94	947,98	952,61	955,08	972,85	982,42	985,09	986,42
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	105,6	105,1	104,9	104,8	104,2	103,6	103,4	103,3

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

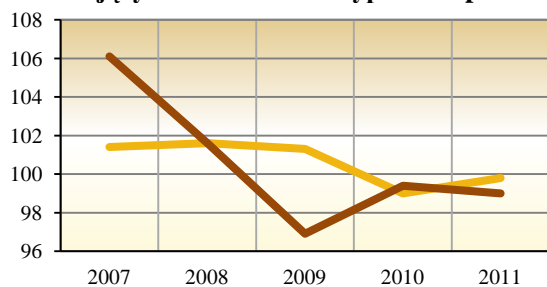
Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. W przypadku wszystkich kategorii świadczeniobiorców zanotowano zmniejszenie zbiorowości w porównaniu z 2010 r. Emerytury i renty rolnicze w 2011 r. pobierało 41,1 tys. osób (o 3,1% mniej niż przed rokiem i o 15,0% mniej w stosunku do 2006 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 3,2%) zaobserwowano w przypadku liczby osób otrzymujących emeryturę, natomiast liczba osób korzystających z rent rodzinnych zmniejszyła się o 1,2%. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 72,1%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,9% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 3,2%) zaobserwowano w przypadku liczby osób otrzymujących emeryturę, natomiast liczba osób korzystających z rent rodzinnych zmniejszyła się o 1,2%. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 72,1%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,9% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

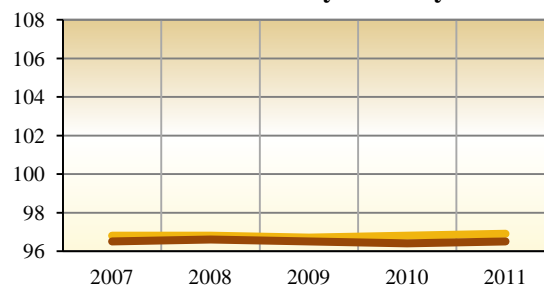
Wyk. 36. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — Pomorskie

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

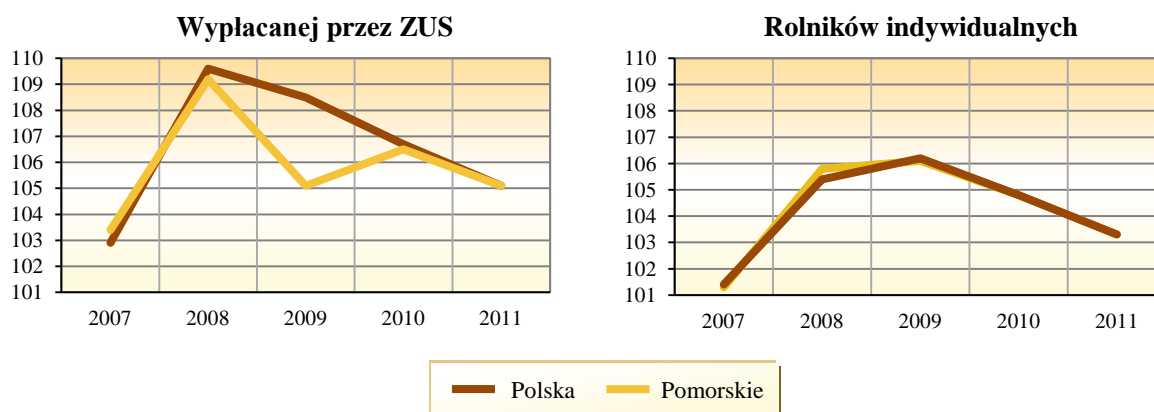
W 2011 r. w regionie przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1660,58 zł i była, podobnie jak w kraju, wyższa o 5,1% niż przed rokiem. To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 986,42 zł, co oznacza wzrost o 3,3% w ciągu roku.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż to samo świadczenie z KRUS (w ostatnim roku różnica wyniosła po 1,8 pkt proc. w województwie i w kraju). Rozpatrując zaś poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu ostatniego roku odnotowano w województwie w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez ZUS (o 5,1%), a w kraju – przeciętnej emerytury i renty rodzinnej wypłacanej przez KRUS (o 5,0%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wyk. 37. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

Rok poprzedni = 100

W 2011 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się blisko średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty z ZUS, województwo pomorskie plasowało się na czwartym miejscu w kraju i na siódmym pod względem wysokości przeciętnego świadczenia wypłacanego przez KRUS.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie pomorskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

CENY

W województwie pomorskim w 2011 r. zanotowano znacznie szybsze tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych niż w 2010 r. Podobnie jak w Polsce, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a największy odnotowano w zakresie transportu, towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Spadek cen wystąpił jedynie w grupie odzież i obuwie.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim w 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrosły o 4,1% (wobec wzrostu o 4,3% w kraju). W województwie, podobnie jak w kraju, największy wzrost cen dotyczył towarów i usług związanych z transportem (wzrost o 7,9% w województwie), towarów i usług związanych z mieszkaniem (odpowiednio o 5,9%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,5%).

Natomiast mniej niż w poprzednim roku płacono za odzież i obuwie (spadek w województwie o 6,4%).

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

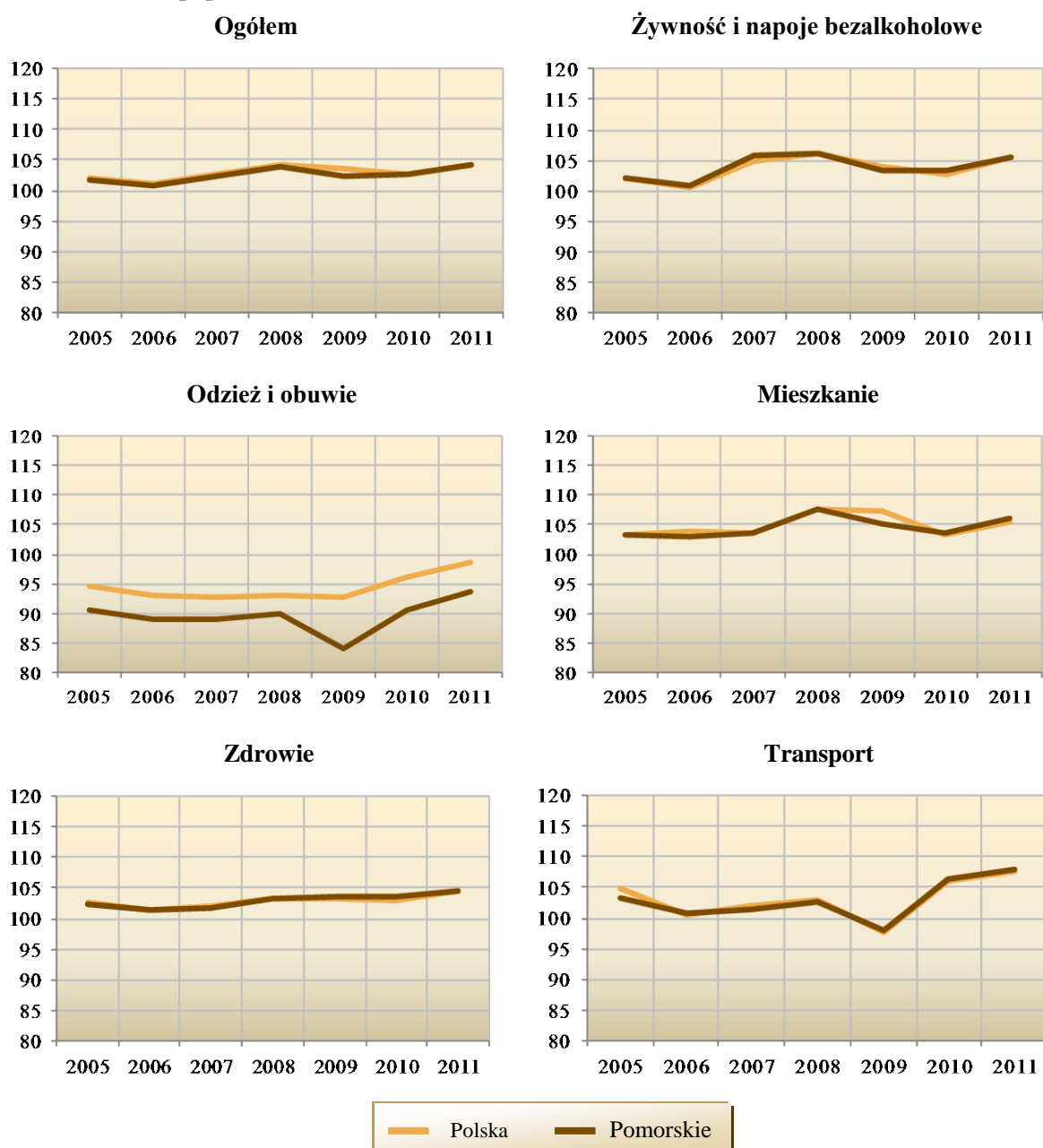
Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,1	102,6	104,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	102,7	105,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	105,3	103,7
Odzież i obuwie	94,6	96,2	98,5
Mieszkanie	103,3	103,3	105,5
Zdrowie	102,6	102,9	104,5
Transport	104,9	106,2	107,7
Rekreacja i kultura	100,6	99,7	100,5
Edukacja	103,2	102,7	103,4

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POMORSKIE			
O g ó ł e m	101,7	102,6	104,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,2	103,5	105,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,3	106,0	103,5
Odzież i obuwie	90,7	90,7	93,6
Mieszkanie	103,2	103,6	105,9
Zdrowie	102,3	103,6	104,5
Transport	103,2	106,3	107,9
Rekreacja i kultura	99,9	99,7	100,2
Edukacja	104,0	101,4	103,4

Wyk. 38. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

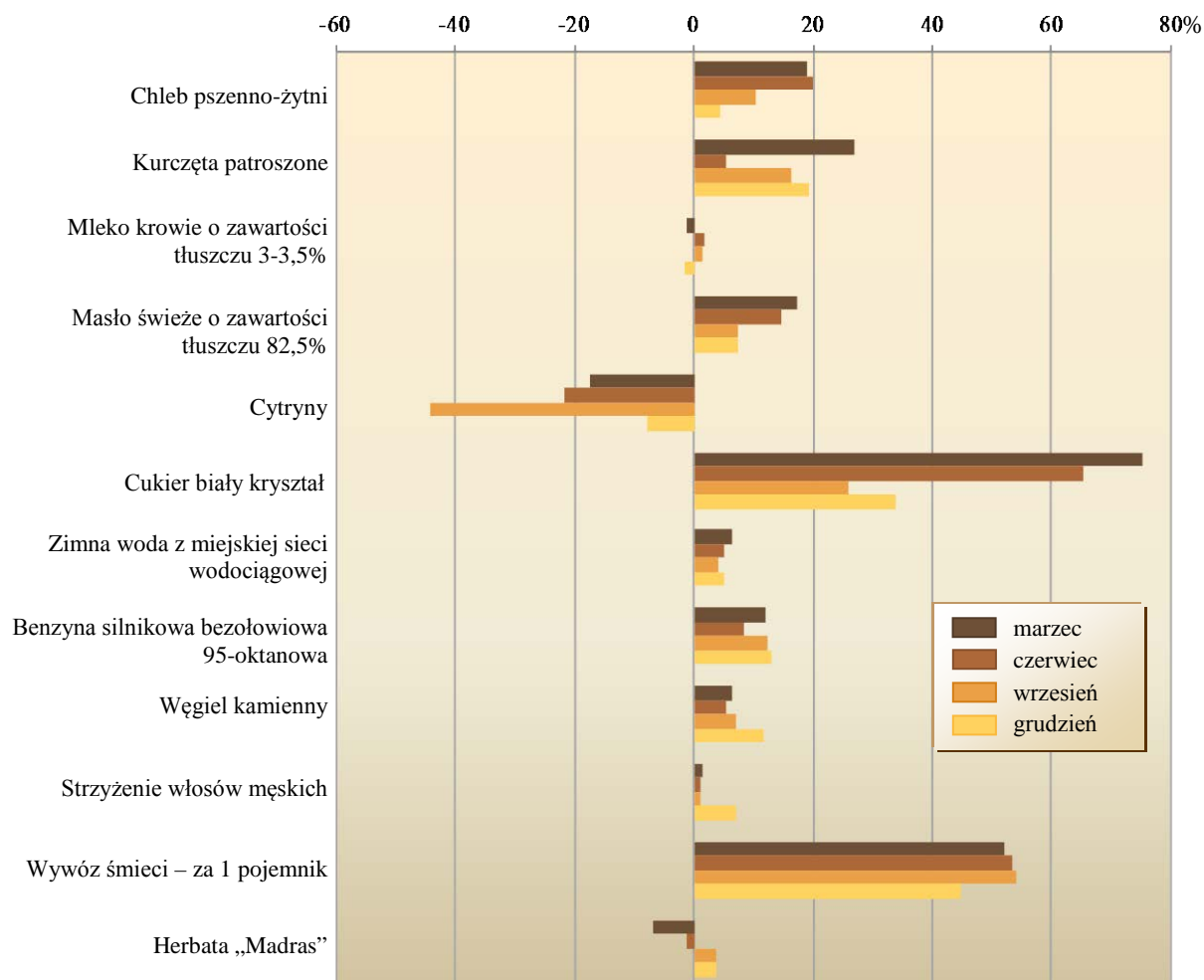
W 2011 r. największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zanotowano w IV kwartale (o 4,4%), w tym najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 9,9%), mieszkaniem (o 6,5%), zdrowiem (o 6,0%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,4%). W pozostałych kwartałach sytuacja była podobna. Jedynie w grupie odzież i obuwie zanotowano spadek cen we wszystkich czterech kwartałach (największy w I kwartale – o 8,7%).

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	102,9	102,5	102,3	102,9	103,7	104,3	104,1	104,4
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,1	102,1	103,9	104,9	105,5	107,5	104,6	104,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	107,8	107,9	104,1	104,3	104,1	102,8	103,9	103,1
Odzież i obuwie	88,6	90,2	91,4	92,7	91,3	94,5	94,3	94,4
Mieszkanie	103,6	103,4	103,5	103,9	105,1	105,5	106,3	106,5
Zdrowie	103,4	103,7	103,8	103,6	104,2	103,9	104,0	106,0
Transport	109,2	107,5	103,8	105,0	107,3	107,0	107,4	109,9
Rekreacja i kultura	101,0	99,7	99,1	98,9	100,3	100,0	100,4	100,2
Edukacja	101,4	101,3	101,4	101,5	103,1	103,6	103,6	103,5

W województwie pomorskim w grudniu 2011 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, w grupie artykułów żywnościowych największy wzrost cen dotyczył cukru (o 33,8%), kurcząt patroszonych (o 19,3%) oraz mięsa wieprzowego z kością – schabu środkowego (o 13,7%). Zdecydowanie mniej niż przed rokiem płacono m.in. za ziemniaki (o 44,9%) i cebulę (o 32,8%). W grupie artykułów nieżywnościowych znacząco wzrosła cena wywozu śmieci za pojemnik (o 44,9%), benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej (o 13,1%) i węgla kamiennego (o 11,7%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

Wyk. 39. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie pomorskim w 2011 r.**Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	
	w złotych			2010 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,33	2,08	2,25	108,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,63	5,96	7,12	119,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,07	13,68	15,34	112,1
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,67	21,65	22,95	106,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,67	2,78	104,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,10	4,27	4,63	108,4
Cebula – za 1 kg	1,20	2,25	1,40	62,2
Ziemniaki – za 1 kg	0,89	1,43	0,74	51,8

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	
	w złotych			2010 = 100
POLSKA (dok.)				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	2,94	3,95	134,4
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,64	3,73	102,5
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	458,31	467,17	484,87	103,8
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,77	164,09	172,72	105,3
Proszek do prania – za 400 g	4,43	4,46	100,7
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	17,89	18,61	104,0
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,94	2,23	2,46	110,3
Bilet normalny do kina	12,72	15,23	15,89	104,3
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	51,31	69,63	74,13	106,5
POMORSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,29	2,08	2,17	104,3
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,38	5,86	6,99	119,3
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,26	14,07	15,99	113,7
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	20,58	21,90	24,72	112,9
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,36	2,91	2,88	99,0
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,29	4,51	4,84	107,3
Cebula – za 1 kg	1,30	2,38	1,60	67,3
Ziemniaki – za 1 kg	0,91	1,38	0,76	55,1
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,17	2,99	4,00	133,8
Sok jabłkowy – za 1 l	2,88	3,85	3,54	92,0
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	447,45	413,01	453,27	109,8
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	139,67	154,96	167,08	107,8
Proszek do prania – za 400 g	5,50	4,28	4,35	101,6
Ciepła woda – za 1 m ³	15,18	17,71	18,52	104,6
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,91	2,18	2,41	110,6
Bilet normalny do kina	13,50	16,09	16,55	102,9
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	52,35	71,15	75,00	105,4

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

ROLNICTWO

WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki agrometeorologiczne panujące zimą 2010/2011 r. spowodowały, że uprawy ozime przezimowały gorzej niż przed rokiem. Znaczne ocieplenie pod koniec stycznia i na początku lutego spowodowało topnienie warstwy śniegu i pojawienie się zastoisk wody na mocniejszych glebach, co wpłynęło na zakłócenie przerwy w wegetacji roślin. W drugiej dekadzie lutego temperatura obniżyła się do -20°C , co niekorzystnie wpłynęło na rośliny pozbawione już okrywy śnieżnej. Pod koniec marca ruszyła wegetacja i rozpoczęły się wiosenne prace polowe. Siewy zbóż jarych zakończono w drugiej dekadzie kwietnia, a do końca miesiąca zasadzono ziemniaki i wysiano buraki cukrowe oraz przystąpiono do siewów kukurydzy. Maj charakteryzował się bardzo zróżnicowaną temperaturą. Na początku miesiąca wystąpiły przymrozki lokalnie dochodzące do -11°C , natomiast druga połowa była już bardzo ciepła. Pod koniec maja wystąpiło zagrożenie suszą rolniczą, która w czerwcu objęła już obszar całego województwa. Niedostatek wilgoci w glebie wpłynął na przyspieszenie wegetacji roślin. W lipcu odnotowano znaczący spadek temperatury i pojawiły się opady deszczu, miejscami połączone z gwałtownymi burzami. Zbiory rzepaku i zbóż opóźniły się i przebiegały z problemami. Podmoknięcie pól często uniemożliwiało wjazd sprzętu rolniczego oraz przyczyniło się do pojawienia się chorób grzybowych i porastania zbóż. Pomimo opóźnionych żniw i siewu rzepaku, który zakończono w pierwszej dekadzie września, zasiano około 85% powierzchni przeznaczonej pod uprawę rzepaku. Do końca miesiąca zasiano jęczmień ozimy, a pozostałe zboża ozime w około 80%. Warunki panujące w październiku były sprzyjające dla ozimin, chociaż ich siew zakończono dopiero w pierwszej dekadzie listopada. Średnia temperatura listopada była stosunkowo wysoka, w związku z czym zboża w większości dobrze się rozkrzewiły, a rzepak posiadał dobrze wykształconą rozetę liściową. Wysoka temperatura w grudniu i obfite opady poprawiły bilans wilgoci w glebie, ale wpłynęły także na znaczne narażenie roślin na rozwój chorób grzybowych. Pojawiły się obawy, czy wyjątkowo wysoka temperatura w grudniu 2011 r. umożliwi roślinom wejście w stan zimowego spoczynku.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	31,5	34,9	32,9
rzepak i rzepik	26,3	23,6	22,4
ziemniaki	176	211	230
buraki cukrowe	416	483	574
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) w szt.:			
bydło	34,5	37,2 ^a	37,3
trzoda chlewna	113,9 ^b	98,5 ^a	87,5 ^b
owce	2,0	1,7 ^a	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845,1	1000,0 ^a	825,9

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Stan w końcu lipca.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA (dok.)			
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,69	59,84	81,99
ziarno żyta za 1 dt	27,64	42,12	74,24
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	50,86	49,57
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,05	4,56	5,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	3,89	4,52
mleko krowie za 1 l	0,93	1,07	1,21
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	64,91	95,51
ziarno żyta za 1 dt	34,67	48,58	78,79
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,87	98,51	111,47
prosię na chów za 1 szt.	131,00	130,20	121,13
POMORSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożo- wymi	32,6	37,3	35,5
rzepak i rzepik	25,5	22,8	23,1
ziemniaki	183	246	248
buraki cukrowe	415	514	542
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) w szt.:			
bydło	24,3	24,2 ^a	26,1
trzoda chlewna	134,8 ^b	104,7 ^a	107,0 ^b
owce	1,3	2,2 ^a	2,0
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	784,2	911,8 ^a	719,2
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,62	59,49	82,73
ziarno żyta za 1 dt	28,92	44,88	75,76
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	31,59	37,64	41,82
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	3,97	4,50	5,56
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,81	3,97	4,13
mleko krowie za 1 l	0,91	1,04	1,22
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	49,97	63,73	92,08
ziarno żyta za 1 dt	41,41	69,06	89,24
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	56,75	98,40	110,09
prosię na chów za 1 szt.	124,40	141,59	110,58

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Stan w końcu lipca.

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2011 r. w województwie pomorskim, pomimo większej powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, uzyskana produkcja była niższa niż przed rokiem. Niesprzyjające warunki pogodowe spowodowały niższą wydajność z jednostki powierzchni. Jednocześnie plony rzepaku i rzepiku były wyższe niż w 2010 r., przy równoczesnym spadku wielkości zbiorów wynikającym ze zmniejszenia powierzchni uprawy. Zwiększył się areal uprawy ziemniaków, co przy nieco wyższym plonowaniu spowodowało wzrost zbiorów ziemniaków w stosunku do roku poprzedniego.

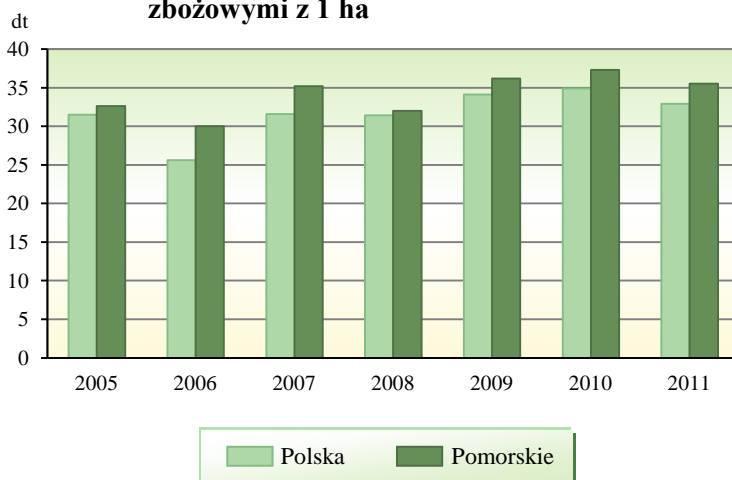
Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2011 r. wyniosła 399,8 tys. ha i była o 1,9% większa niż w roku poprzednim, zaś o 0,4% mniejsza w porównaniu z notowaną w 2005 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2011 r. osiągnęły poziom 35,5 dt z 1 ha i zmniejszyły się o 4,8% w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim, a w porównaniu z 2005 r. zwiększyły się o 8,9%. W odniesieniu do średnich plonów w kraju były one wyższe zarówno w 2011 r., jak i 2005 r. odpowiednio o 7,9% i o 12,7%. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 1417,3 tys. ton, czyli o 3,2% mniej niż przed rokiem i o 8,3% więcej niż w 2005 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2011 r. wynosiła 59,3 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 19,1%, a w stosunku do 2005 r. wzrosła o 36,5%. W omawianym roku plony wyniosły 23,1 dt z 1 ha i w porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zwiększyły się o 1,3%, a w odniesieniu do 2005 r. były niższe o 9,4%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 137,3 tys. ton i były niższe o 18,0% od uzyskanych w 2010 r. oraz

wyższe o 23,7% od notowanych w 2005 r.

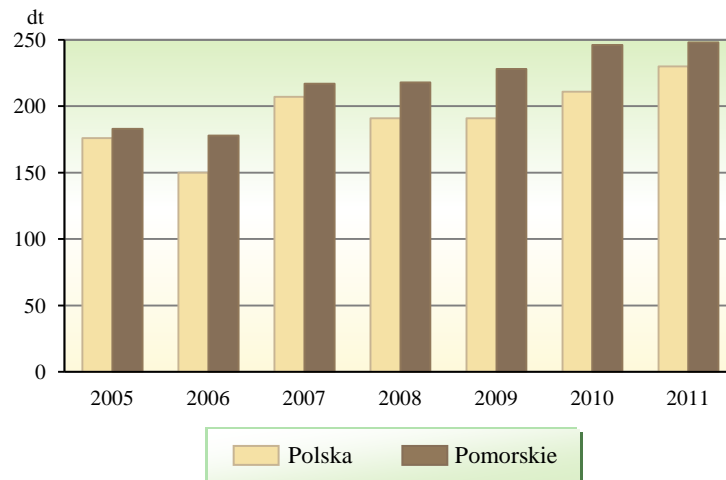
W 2011 r. powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 23,2 tys. ha i była większa o 10,4% niż w roku poprzednim, natomiast w porównaniu z 2005 r. zmniejszyła się o 21,7%. W omawianym roku z 1 ha zebrano 248 dt ziemniaków, czyli odpowiednio o 0,8% i o 35,5% więcej niż w 2010 r. i w 2005 r. W odniesieniu do

Wyk. 40. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

średnich plonów ziemniaków w kraju uzyskane plony w regionie były wyższe o 7,8%. Produkcja ziemniaków w województwie pomorskim w 2011 r., przy zwiększonej powierzchni uprawy, wyniosła 575,7 tys. ton i przekroczyła o 11,3% zbiory z 2010 r. oraz o 6,1% z 2005 r.

Wyk. 41. Płony ziemniaków z 1 ha

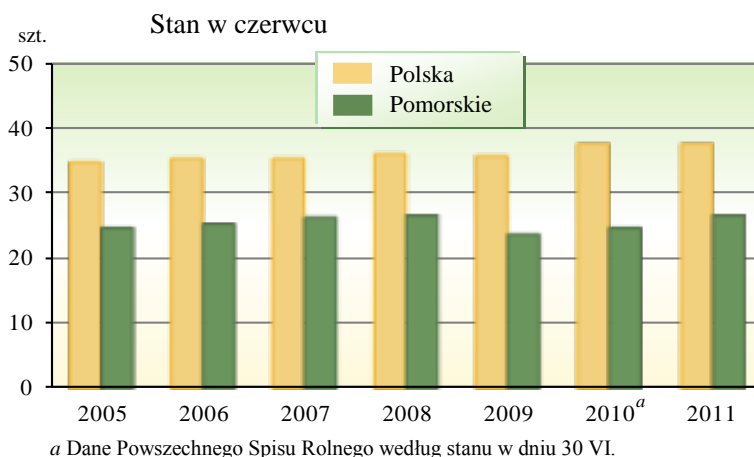
▪ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie pomorskim w 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zmniejszyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej, koni, owiec i drobiu.

W czerwcu 2011 r. pogłowie bydła w województwie liczyło 194,7 tys. szt., co stanowiło 3,4% ogółu pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2010 r. liczebność stada bydła zmniejszyła się o 0,5% (w Polsce utrzymała się na niezmiennym poziomie), natomiast w odniesieniu do 2005 r. odnotowano wzrost o 2,9% (w kraju – o 5,1%).

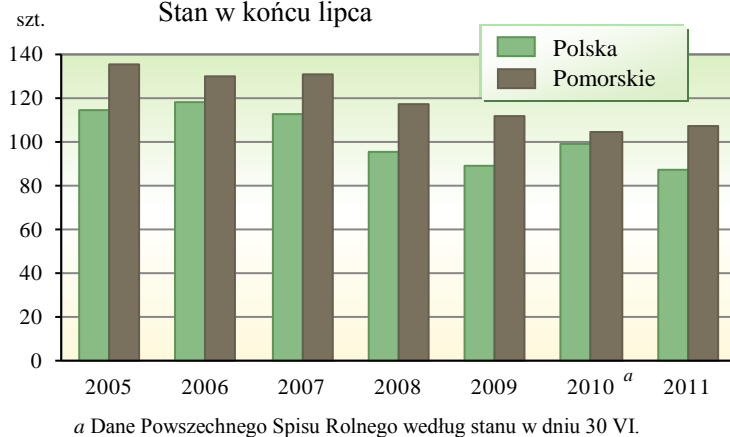
Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wyk. 42. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

W 2011 r. w pogłowie bydła ogółem 39,9% stanowiły krowy, wśród których udział krow mlecznych wyniósł 90,2% (dla Polski odpowiednio 45,6% i 94,2%). Duży udział krow mlecznych w stadzie bydła świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Wyk. 43. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w końcu lipca

W końcu lipca 2011 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 798,1 tys. szt. (co stanowiło 5,9% ogółu pogłowia trzody chlewnej w kraju), w tym 75,7 tys. szt., tj. 9,5% stanowiły lochy. W odniesieniu do stanu w końcu lipca 2010 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 5,6% (w Polsce zanotowano spadek o 11,6%), a w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. spadek pogłowia był wyraźnie większy i wyniósł 24,0% (w kraju – 25,4%).

W czerwcu 2011 r. stado owiec liczyło 14,8 tys. szt., co stanowiło 5,9% ogółu pogłowia w kraju. W porównaniu z poprzednim rokiem jego stan zmniejszył się o 15,3% (w Polsce odnotowano spadek o 6,3%), a w odniesieniu do 2005 r. pogłowie owiec w województwie zwiększyło się o 44,6% (w kraju zmniejszyło się o 20,6%).

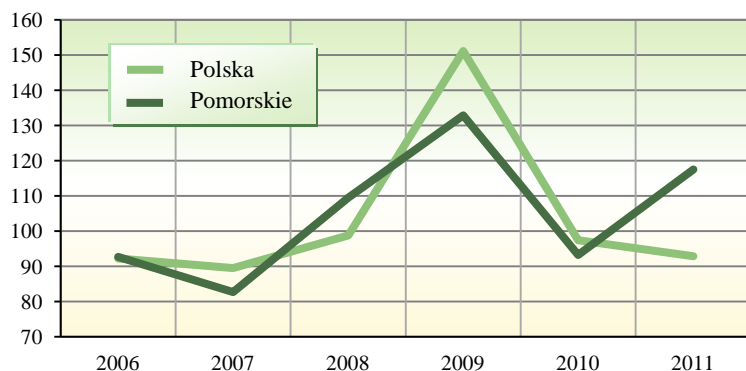
W czerwcu 2011 r. stado drobiu w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie 5638,1 tys. szt. i stanowiło 3,9% ogółu pogłowia drobiu w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność w województwie zmniejszyła się o 27,2% (w kraju – o 18,7%), a w stosunku do stanu notowanego w 2005 r. zarówno w województwie, jak i w Polsce pogłowie drobiu było mniejsze odpowiednio o 17,8% i o 6,0%.

▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie pomorskim w 2011 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obserwowano wzrost wielkości skupu ziarna pszenicy, żyta, żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso oraz mleka. Ziemniaków skupiono mniej niż przed rokiem.

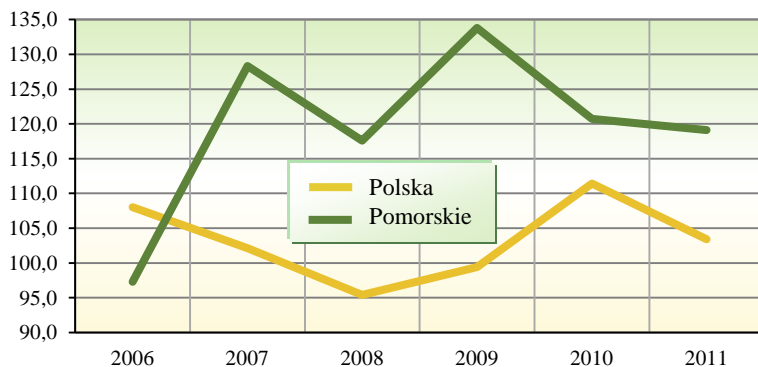
W 2011 r. skupiono 776,4 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 10,2% skupu ogółem w kraju. W odniesieniu do roku poprzedniego skup omawianych ziaren zbóż był wyższy o 17,5%, a w porównaniu z 2005 r. – o 22,1% (w kraju – odpowiednio spadek o 7,1% i wzrost o 11,6%). W 2011 r. w województwie skupiono 571,4 tys. ton pszenicy, tj. o 22,1% więcej niż w poprzednim roku i o 21,5% niż w 2005 r. Skup żyta wyniósł 66,6 tys. ton i zwiększył się o 3,9% w odniesieniu do 2010 r., natomiast w stosunku do 2005 r. zmniejszył się o 0,8%.

Wyk. 44. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**
Rok poprzedni = 100

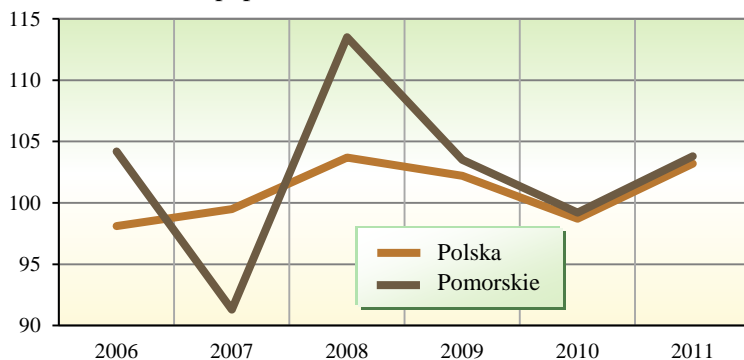

z tłuszczami (co stanowiło 6,5% skupu ogólnokrajowego), o 19,1% więcej niż przed rokiem i prawie 3-krotnie więcej niż w 2005 r. (w skali kraju wzrost odpowiednio o 3,4% i o 20,6%).

Wyk. 45. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**
Rok poprzedni = 100

Wyk. 46. **Dynamika skupu mleka krowiego**
Rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w 2011 r. ukształtował się na poziomie 170,3 tys. ton, co stanowiło 13,4% skupu ziemniaków ogółem w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek ilości skupu ziemniaków o 23,5%, natomiast wzrost o 15,1% w odniesieniu do 2005 r. (w kraju odnotowano odpowiednio wzrost o 11,5% i o 18,6%).

W omawianym roku skupiono 213,9 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie

z tłuszczami (co stanowiło 6,5% skupu ogólnokrajowego), o 19,1% więcej niż przed rokiem i prawie 3-krotnie więcej niż w 2005 r. (w skali kraju wzrost odpowiednio o 3,4% i o 20,6%).
W 2011 r. skupiono 190,1 tys. ton żywca wieprzowego, o 28,2% więcej niż w roku poprzednim i ponad 2-krotnie więcej niż w 2005 r. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 25,8 tys. ton i był o 28,9% większy niż przed rokiem i ponad 4-krotnie wyższy niż w 2005 r. Żywca drobiowego skupiono 74,5 tys. ton, czyli o 2,1% mniej niż w roku poprzednim i 6-krotnie więcej w porównaniu z 2005 r.

W 2011 r. skup mleka krowiego wyniósł 241,7 mln litrów (co stanowiło 2,7% wielkości skupu mleka ogółem w kraju), tj. o 3,8% więcej niż przed rokiem i o 15,1% więcej niż w 2005 r. (w skali kraju zanotowano odpowiednio wzrost o 3,2% i o 5,3%).

■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

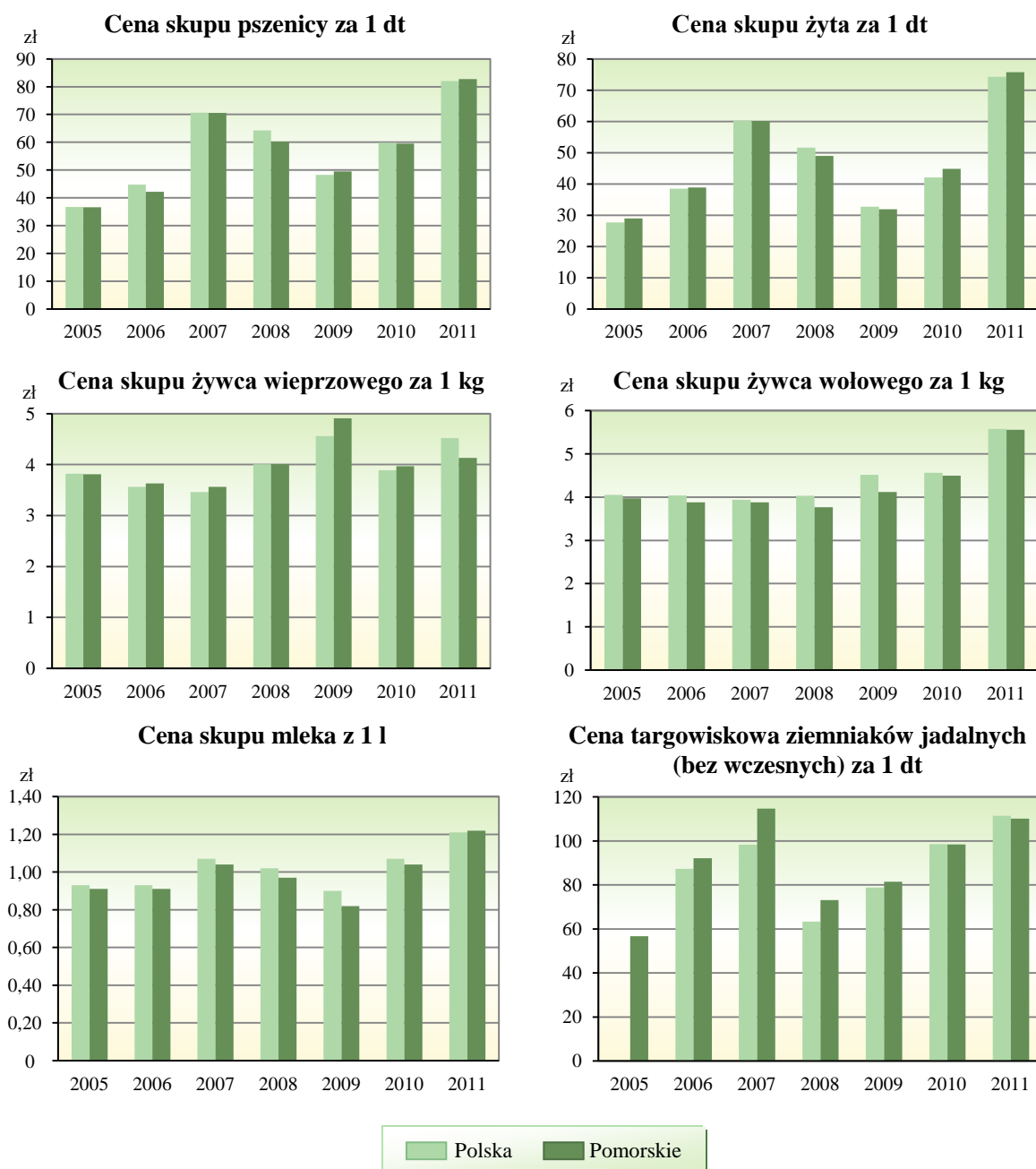
W 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych zarówno w skupie, jak i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2011 r. wyniosła 82,73 zł za 1 dt (w kraju – 81,99 zł) i była wyższa o 39,1% od odnotowanej przed rokiem

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

i ponad dwukrotnie w porównaniu z 2005 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 92,08 zł (w kraju – 95,51 zł), tj. o 44,5% więcej niż w roku poprzednim i o 84,3% więcej niż w 2005 r.

Wyk. 47. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 75,76 zł za 1 dt (w kraju – 74,24 zł), o 68,8% wyższym w porównaniu z zanotowanym w 2010 r. i prawie 3-krotnie wyższym niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 29,2%, a w odniesieniu do 2005 r. ponad 2-krotnie, osiągając poziom 89,24 zł (w Polsce – 78,79 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

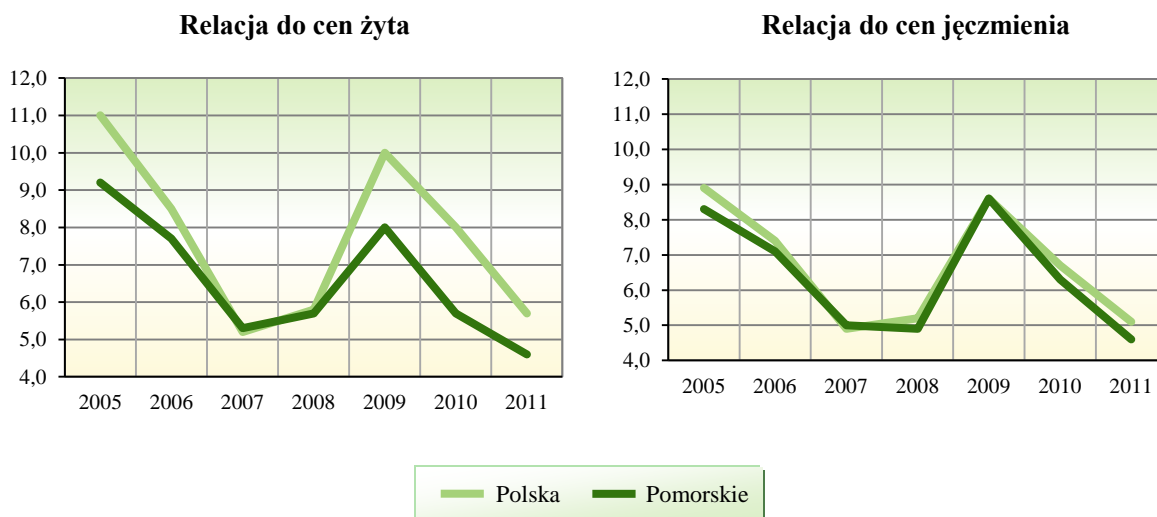
W 2011 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 41,82 zł za 1 dt (w kraju – 49,57 zł), o 11,1% więcej niż przed rokiem i o 32,4% więcej niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 110,09 zł za 1 dt (w Polsce – 111,47 zł), o 11,9% wyższym w stosunku do zanotowanego w 2010 r. i o 94,0% wyższym niż w 2005 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 5,56 zł za 1 kg (w kraju – 5,58 zł), co oznacza wzrost o 23,6% w stosunku do poprzedniego roku i o 40,1% w odniesieniu do 2005 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,13 zł za 1 kg (w kraju – 4,52 zł), tj. wyższą o 4,0% od notowanej w 2010 r. i o 8,4% w porównaniu z uzyskaną w 2005 r.

W 2011 r., zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i do 2005 r., znacznie pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i ukształtowała się na poziomie 4,6 (wobec 5,7 w 2010 r. i 9,2 w 2005 r.). Natomiast w kraju relacja ta wyniosła 5,7, wobec 8,0 w 2010 r. i 11,0 w 2005 r. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie również uległa zmniejszeniu i wyniosła 4,6 w 2011 r. wobec 6,3 w 2010 r. i 8,3 w 2005 r. (w kraju odpowiednio – 5,1, 6,7 i 8,9).

Wyk. 48. **Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia**

W 2011 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,94 zł za 1 kg (w kraju – 4,08 zł) i była wyższa zarówno w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku, jak i w 2005 r. (odpowiednio o 20,5% i 25,1%).

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,22 zł (w kraju – 1,21 zł), o 17,3% więcej niż przed rokiem i o 34,1% więcej niż w 2005 r.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie pomorskim w 2010 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji zwierzęcej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej, tj. wzrost produkcji ogółem, przy jednoczesnym wzroście produkcji zwierzęcej i spadku produkcji roślinnej.

W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost produkcji globalnej o 7,2%, o czym zadecydowała o 18,1% wyższa niż rok wcześniej produkcja zwierzęca, przy jednoczesnym spadku produkcji roślinnej o 2,2%. W analizowanym roku udział województwa pomorskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,4% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 4,6%, a zwierzęcej – 4,3%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

produkcji zwierzęcej i spadku produkcji roślinnej o 4,1%.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

przy spadku wartości produkcji roślinnej (o 2,7%) i wzroście (o 13,8%) produkcji zwierzęcej.

W 2010 r. udział województwa w produkcji końcowej oraz towarowej ogółem w kraju ukształtował się na zbliżonym poziomie i wyniósł odpowiednio 4,6% i 4,7%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

W 2010 r. 61,0% wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie pomorskim stanowiła produkcja zwierzęca. Wartość produkcji końcowej w 2010 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, była o 8,6% wyższa na skutek wzrostu o 18,7%

W analizowanym roku w towarowej produkcji rolniczej nastąpił wzrost produkcji ogółem (o 6,5%),

Dane prezentujące rolnictwo w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Rolnictwo w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Wynikowy szacunek produkcji ziemiopłodów rolnych i ogrodnictwa w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Pogłowie zwierząt gospodarskich w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Pogłowie trzody chlewniej w województwie pomorskim według stanu w dniu 31 marca” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

PRZEMYSŁ

W 2011 r. w województwie pomorskim w porównaniu z rokiem poprzednim utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Był on jednak wolniejszy od notowanego w 2010 r. na skutek spowolnienia dynamiki produkcji w kolejnych kwartałach roku. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wydajności pracy (mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego), przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2011 r. w województwie osiągnęła wartość 72045,8 mln zł (w cenach bieżących) i była o 11,6% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim i o 60,7% wyższa niż w 2005 r. W skali kraju w tym czasie produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się odpowiednio o 7,7% i o 44,3%. Po notowanym w I kwartale 2011 r. dość wysokim wzroście produkcji sprzedanej przemysłu w regionie w skali roku (o 14,4%), w kolejnych okresach

*Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:*

- *wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

narastających zaobserwowano spowolnienie tempa wzrostu (w I półroczu wyniósł on 12,3%, a w okresie trzech pierwszych kwartałów 2011 r. – 11,8%).

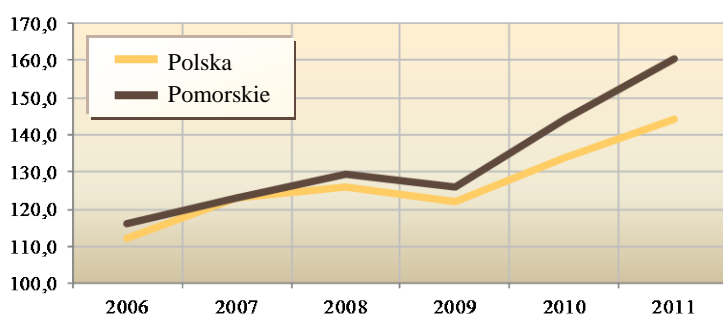
Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	945306,9	1094654,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	83,0	83,8
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2442,2	2494,5
POMORSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	38602,1	58388,9	72045,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	90,3	89,5	91,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	134,5	135,4	131,9

Tabl. 17. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
GDAŃSK			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	30037,3	41079,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	85,3	88,7
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	36,3	34,4

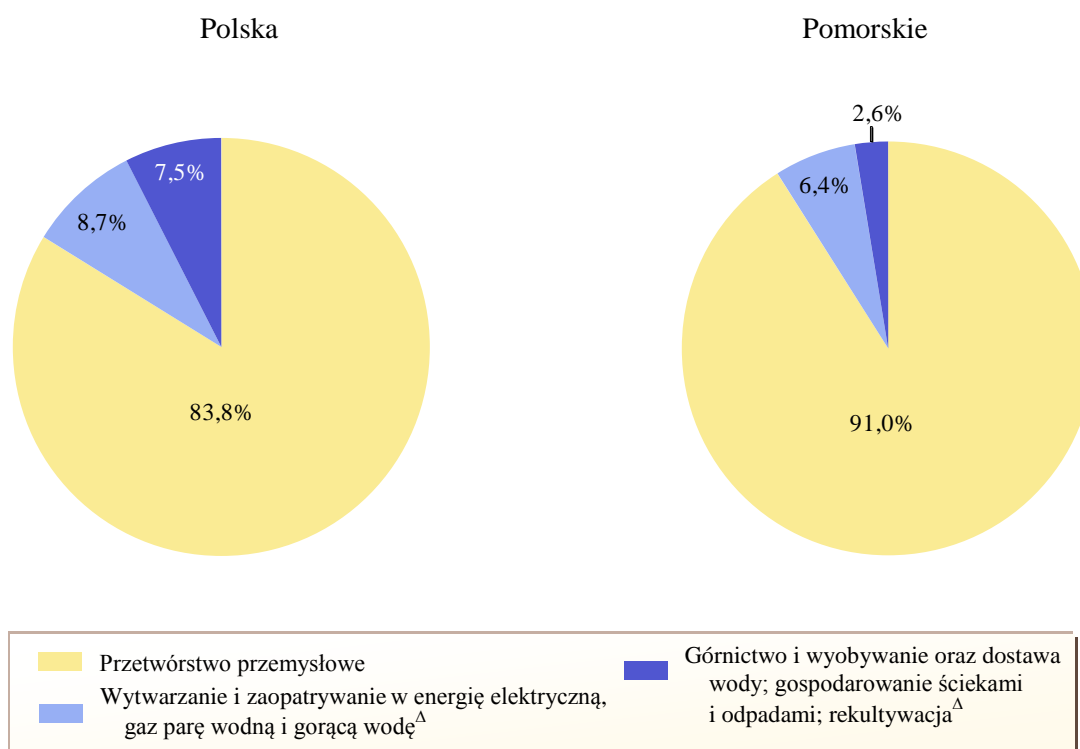
Wyk. 49. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)**
2005 = 100

Znaczący udział w wartości ogółem produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2011 r. w województwie pomorskim miała produkcja w sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe – 65592,4 mln zł,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 4645,8 mln zł.

Wyk. 50. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2011 r.**
(ceny bieżące)

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu uzyskany w ciągu ostatniego roku był przede wszystkim wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) w przetwórstwie przemysłowym o 12,8% (przy jednoczesnym 91,0% udziale tej relacji w wartości produkcji sprzedanej przemysłu ogółem w województwie w cenach bieżących, wobec odpowiednio 83,8% w kraju) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 0,5%. Spadek produkcji sprzedanej (o 9,1%) odnotowano w sekcji górnictwo i wydobywanie. Natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę produkcja sprzedana (w cenach stałych) w 2011 r. pozostała na niezmienionym poziomie w odniesieniu do roku poprzedniego.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższą niż przed rokiem była produkcja sprzedana (w cenach stałych) odnotowana m.in. w produkcji: pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 42,0%), pozostałego sprzętu transportowego (o 41,8%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 33,0%) oraz wyrobów z metali (o 29,1%). W analizowanym okresie spadek produkcji wystąpił m.in. w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 45,1%), produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 30,4%) oraz maszyn i urządzeń (o 14,1%).

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

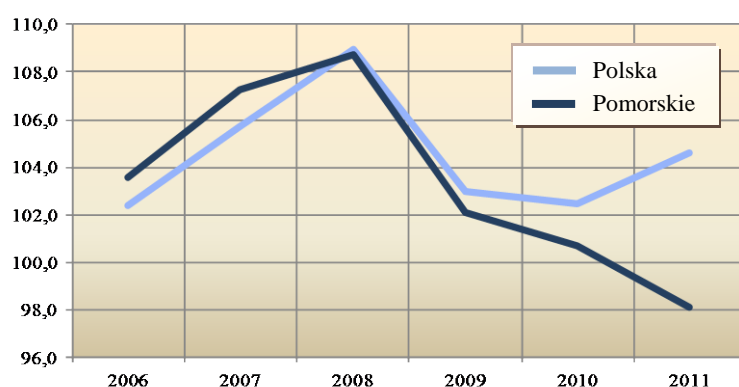
Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim (ceny stałe)**

Sekcje i działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	115,9	115,9	115,7	114,3	114,4	112,3	111,8	111,6
Górnictwo i wydobywanie	175,3	131,0	130,5	114,9	46,9	75,6	82,1	90,9
Przetwórstwo przemysłowe	116,6	116,3	116,1	114,9	116,6	114,0	113,1	112,8
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	111,3	109,9	113,2	113,5	101,5	103,8	102,0	102,4
Produkcja wyrobów tekstylnych	115,8	107,8	103,2	108,8	119,2	102,2	98,4	97,1
Produkcja odzieży	133,3	122,9	111,6	90,5	68,6	80,4	88,0	93,1
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	112,6	114,9	123,6	124,5	76,5	74,8	72,5	69,6
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	112,2	108,3	106,6	104,8	103,3	101,5	100,9	101,6
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	108,4	114,1	121,2	123,5	66,3	60,3	53,2	54,9
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	113,5	121,5	120,8	126,7	125,1	113,7	108,2	109,5
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	111,0	110,4	111,0	115,6	110,7	106,3	107,7	109,5
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	89,5	118,7	128,5	126,8	115,0	102,1	96,0	96,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	106,6	109,0	115,2	114,9	137,0	74,8	137,4	129,1

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim (dok.)**

Sekcje i działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.):								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	108,7	130,2	142,4	156,5	147,4	139,6	145,5	133,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	120,1	126,1	156,3	132,5	84,8	85,3	71,8	85,9
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	138,8	124,7	114,5	107,9	98,8	121,3	140,0	142,0
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	82,4	72,8	63,5	59,9	131,6	110,9	115,3	141,8
Produkcja mebli	110,2	106,4	113,6	112,8	114,5	104,3	102,3	100,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	107,0	111,3	112,0	109,3	101,5	98,5	99,5	100,0
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	110,0	106,2	100,8	98,4	94,9	98,7	97,7	100,5
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	461,8	419,5	410,0	403,7	24,4	27,4	24,8	24,9
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	69,6	66,3	61,5	59,3	141,3	146,5	145,0	150,4
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	103,6	98,7	95,2	93,1	113,3	122,3	128,7	133,5

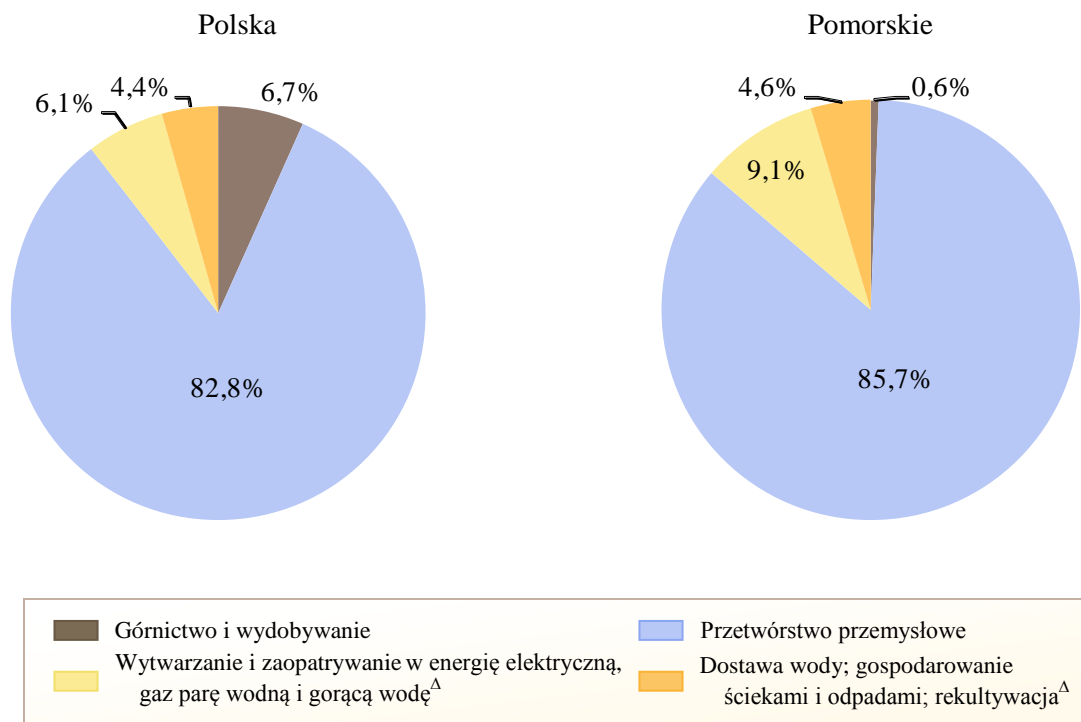
Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2005 r., towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia (odpowiednio o 2,6% i o 1,9%). W kraju natomiast zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2005 r. (odpowiednio o 2,1% i o 4,6%).

Wyk. 51. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
Przeciętne 2005 = 100

W 2011 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 131,9 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyło się w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,5%), przetwórstwo przemysłowe (o 2,7%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 0,7%). Natomiast w sekcji dostawa wody; gospodarowaniu

ściekami i odpadami; rekultywacja przeciętne zatrudnienie wzrosło o 4,4%.

Wyk. 52. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2011 r.

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. w województwie pomorskim wyniosła 546,1 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 14,6% większa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 5,5%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

BUDOWNICTWO

W 2011 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w 2010 r., notowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. Równocześnie w omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2011 r. w województwie pomorskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 9781,4 mln zł i zwiększyła się o 15,4% w porównaniu z rokiem poprzednim (w skali kraju nastąpił wzrost odpowiednio o 17,3%).

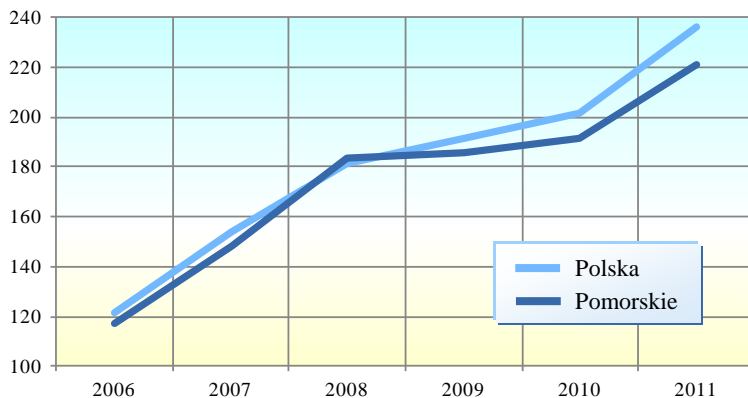
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

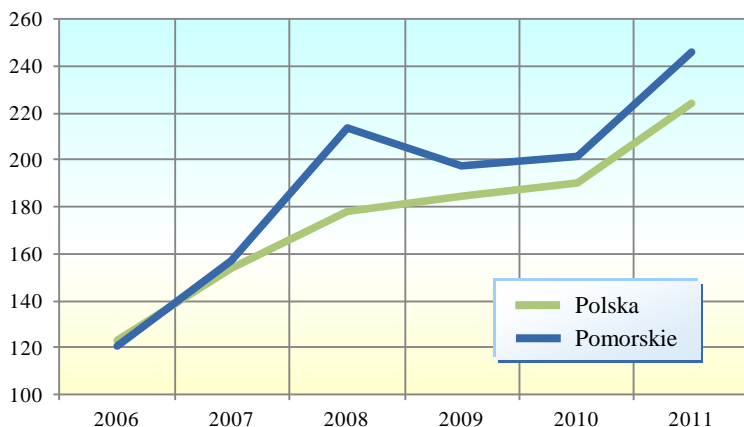
Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	160403,9	188127,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,5	51,5	51,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	442,8	476,5
POMORSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	4421,0	8473,4	9781,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	49,9	52,5	55,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	17,8	28,8	31,7
GDAŃSK			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2799,7	3005,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	57,0	56,1
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	.	8,4	8,9

Wyk. 53. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2005 = 100

Wyk. 54. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

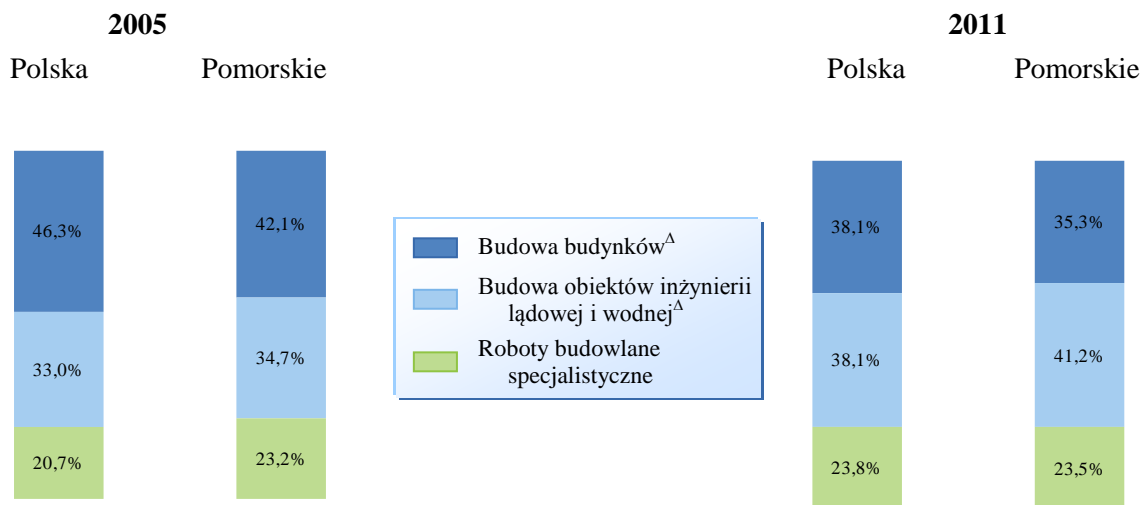
W województwie pomorskim produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 5436,1 mln zł (55,6% wartości produkcji sprzedanej budownictwa ogółem) i zwiększyła się o 22,1% w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim. W kraju wzrost produkcji budowlano-montażowej wyniósł 17,6%.

Roboty o charakterze inwestycyjnym w województwie pomorskim w 2011 r. stanowiły 47,9% produkcji budowlano-montażowej ogółem, a ich wartość była o 15,3% wyższa niż w poprzednim roku. Udział robót inwestycyjnych w produkcji budowlano-montażowej zmniejszył się o 2,9 pkt proc. w porównaniu z 2010 r.

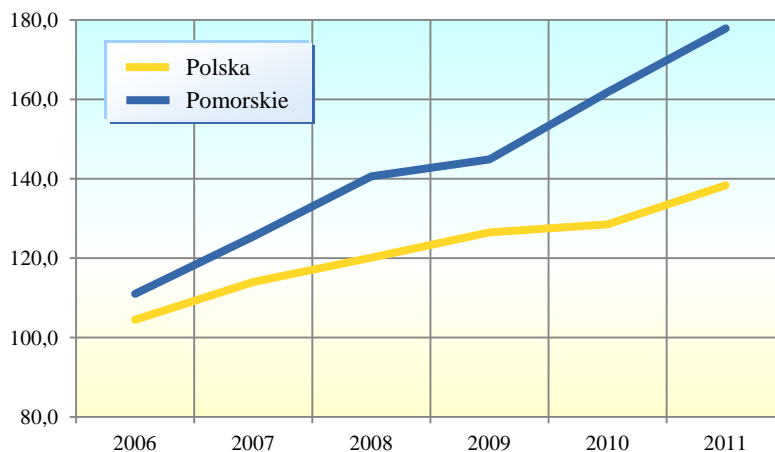
Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie pomorskim** (ceny bieżące)

Działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	64,6	81,4	92,8	102,2	129,1	126,0	124,8	122,1
Budowa budynków ^Δ	69,1	81,8	96,1	106,5	103,8	106,6	111,0	107,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	75,2	88,9	92,0	96,4	161,3	160,5	152,7	143,9
Roboty budowlane specjalistyczne	47,9	72,0	89,0	104,1	138,5	111,1	108,5	114,5

Pod względem wielkości sprzedaży produkcji budowlano-montażowej znaczący udział stanowiły jednostki zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (41,2% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2011 r.), których produkcja była o 43,9% wyższa niż rok wcześniej. W przedsiębiorstwach zajmujących się budową budynków (udział 35,3%) produkcja zwiększyła się o 7,8%, a w jednostkach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (udział 23,5%) – odpowiednio o 14,5%.

Wyk. 55. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)**

W 2011 r. rosnącej produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 9,9% wobec wzrostu o 7,6% w skali kraju).

Wyk. 56. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**
Przeciętne 2005 = 100

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 308,6 tys. zł (w cenach bieżących), co oznaczało wzrost o 5,0% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie pomorskim w 2011 r. kształtowały się na zbliżonym do 2010 r. poziomie. Wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, przy jednoczesnym zmniejszeniu się przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania oddanego do użytkowania. W stosunku do 2010 r. zmniejszyła się również liczba rozpoczętych budów, a liczba wydanych pozwoleń na realizację nowych mieszkań wzrosła.

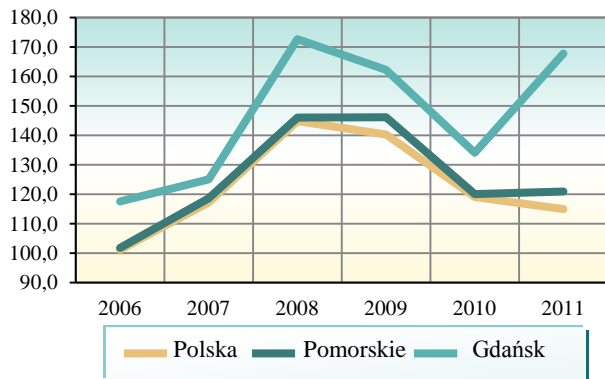
W 2011 r. w regionie oddano do użytkowania 11896 mieszkań, tj. o 0,7% więcej niż przed rokiem i o 20,9% więcej niż w 2005 r. (w kraju odpowiednio spadek o 3,5% i wzrost o 15,0%).

*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

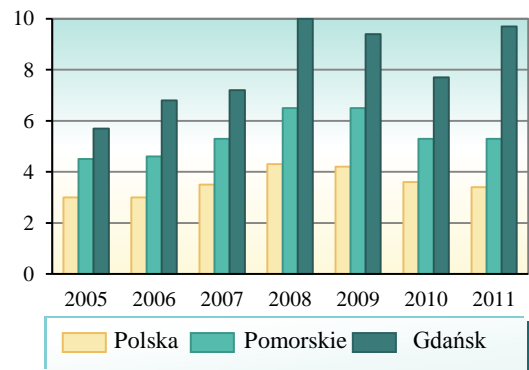
Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,0	3,6	3,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	106,1	107,2
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	3,3	4,6	4,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,1	4,2
POMORSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,5	5,3	5,3
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	96,9	97,0	95,5
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	4,8	5,6	5,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,2	5,8	5,2
GDAŃSK			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,7	7,7	9,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	76,3	72,9	70,9
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	9,4	7,3	7,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	20,3	10,3	10,1

Wyk. 57. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2005 = 100

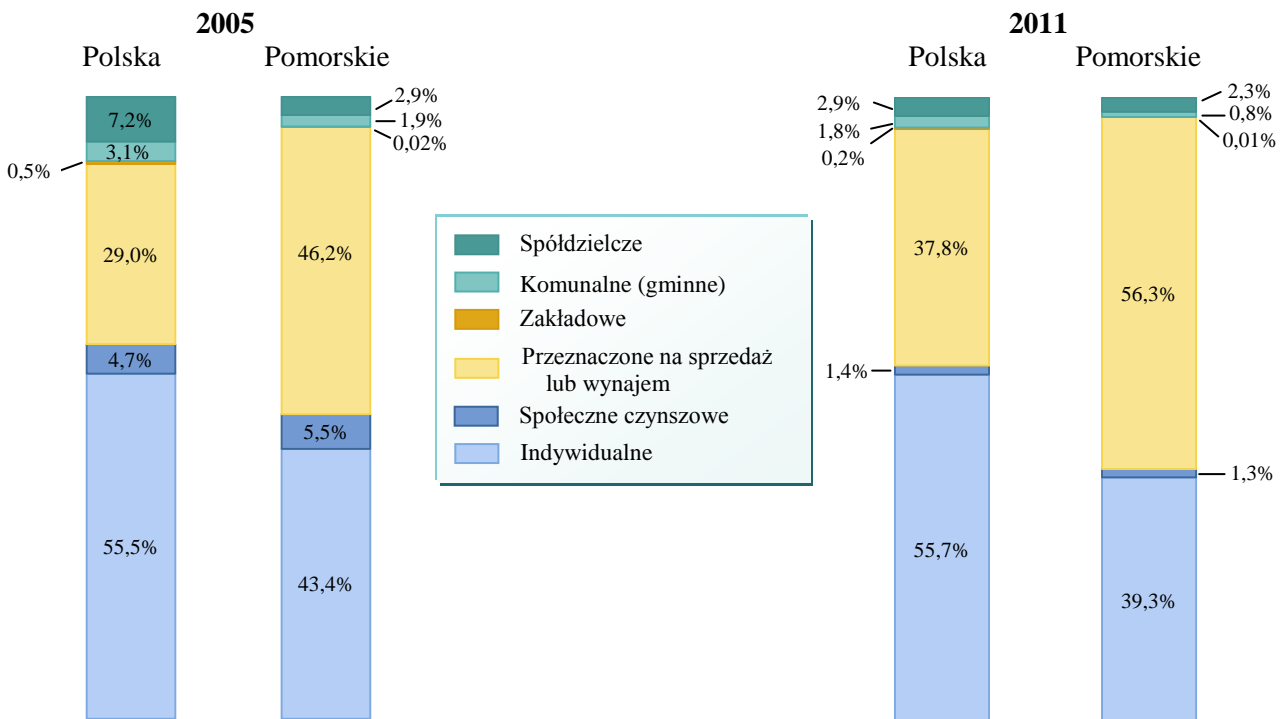

Wyk. 58. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

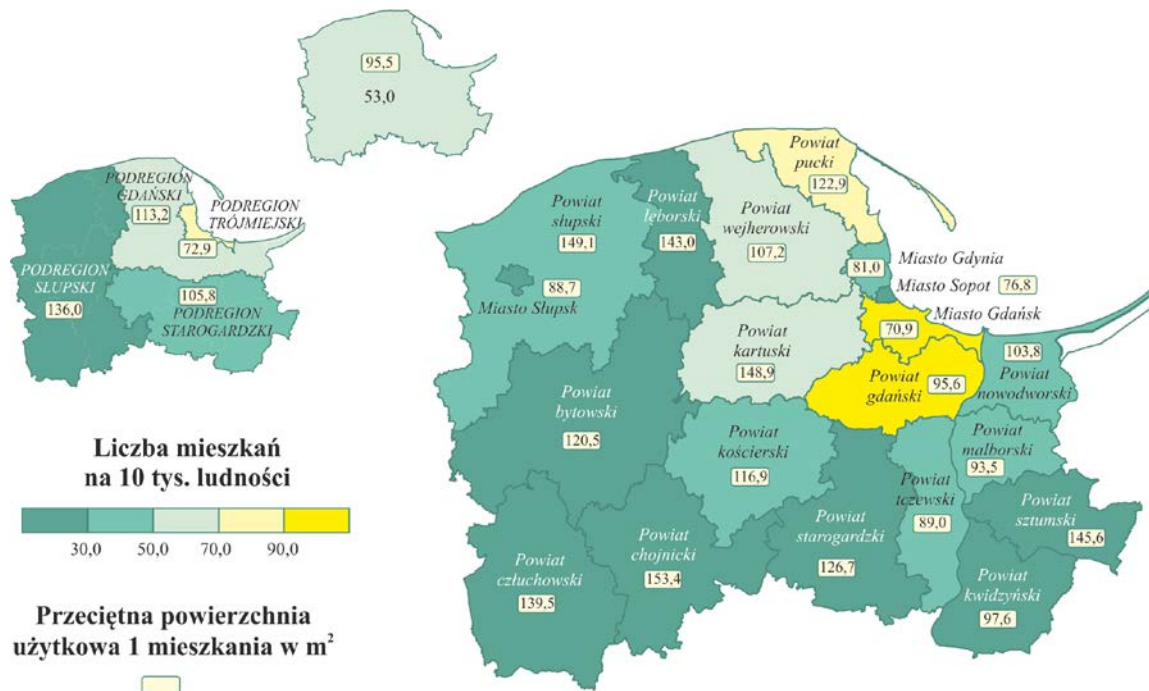

W skali roku w województwie pomorskim największy wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 13,0%) zanotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, którego udział w województwie wyniósł 56,3%.

Wyk. 59. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wyk. 60. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2011 r.

Tabl. 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim

Formy budownictwa	2010				2011			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2009 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	11815	100,0	82,2	97,0	11896	100,0	100,7	95,5
Spółdzielcze	537	4,5	262,0	57,7	269	2,3	50,1	48,7
Komunalne (gminne)	457	3,9	90,3	42,3	99	0,8	21,7	39,6
Zakładowe	69	0,6	88,5	62,3	2	0,0	2,9	128,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	5920	50,1	77,7	62,2	6692	56,3	113,0	64,2
Spółeczne czynszowe	205	1,7	75,1	51,8	161	1,3	78,5	51,0
Indywidualne	4627	39,2	81,3	154,0	4673	39,3	101,0	145,6

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoju, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

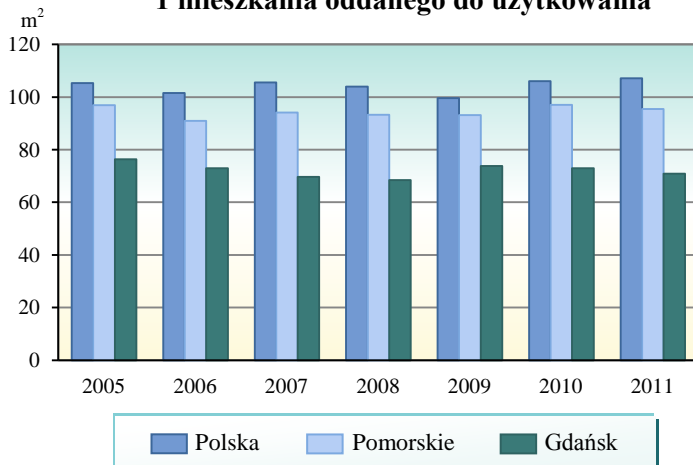
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie pomorskim w 2011 r. wyniosła 95,5 m² (w kraju – 107,2 m²) i zmniejszyła się o 1,5 m² w stosunku do roku poprzed-

niego (w kraju wzrosła o 1,1 m²) i o 1,4 m² w porównaniu z 2005 r. (w kraju zwiększyła się o 1,9 m²).

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 145,6 m², a najmniejszą powierzchnią użytkową charakteryzowały się mieszkania komunalne (39,6 m²).

W województwie pomorskim w 2011 r. największe mieszkania

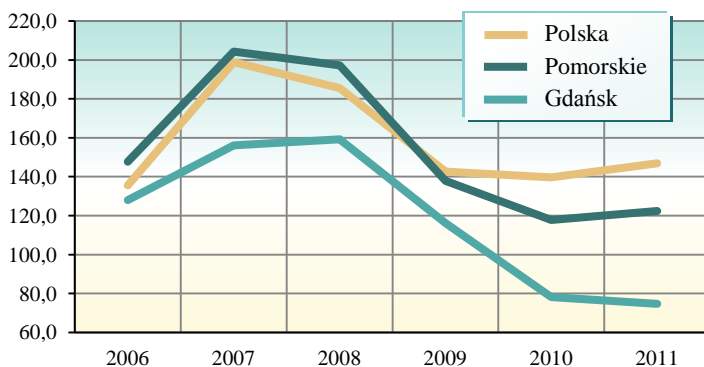
Wyk. 61. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

budowano w powiecie chojnickim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 153,4 m²) i słupskim (149,1 m²), a najmniejsze – m.in. w powiecie tczewskim (89,0 m²) i malborskim (93,5 m²). W Słupsku przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wyniosła 88,7 m², a w Gdańsku – 70,9 m².

W 2011 r. wydano pozwolenia na budowę 13040 mieszkań, tj. o 3,9% więcej niż rok wcześniej i o 22,3% więcej niż w 2005 r. (w skali kraju odpowiednio wzrost o 5,2% i o 46,9%).

Wyk. 62. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**
2005 = 100

W województwie pomorskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano inwestorom budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (59,2% ogółu wydanych pozwoleń) oraz inwestorom indywidualnym (38,4%). Liczba pozwoleń na budowę uzyskana przez inwestorów budujących na sprzedaż lub wynajem zwiększyła się w skali roku o 23,5%. Wzrost ilości pozwo-

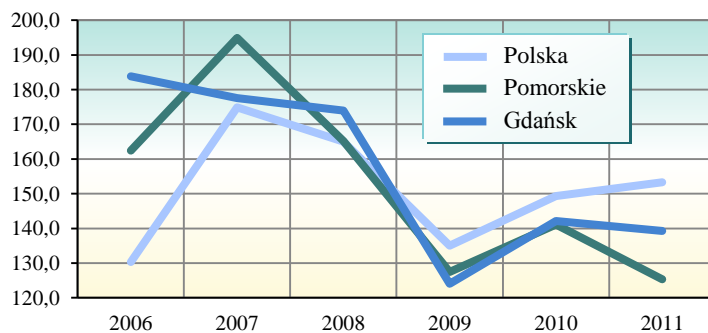
leń wydanych na realizację mieszkań zanotowano także w budownictwie komunalnym (o 39,3%), natomiast w pozostałych formach budownictwa zaobserwowano spadek ilości pozwoleń.

Tabl. 23. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie pomorskim**

Formy budownictwa	2010			2011		
	w liczbach biewzględn- nych	w odset- kach	2009 = = 100	w liczbach biewzględn- nych	w odset- kach	2010 = = 100
O g ó ł e m	12553	100,0	85,4	13040	100,0	103,9
Spółdzielcze	245	1,9	96,8	198	1,5	80,8
Komunalne (gminne)	84	0,7	36,1	117	0,9	139,3
Zakładowe	6	0,1	4,9	-	x	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6253	49,8	98,9	7720	59,2	123,5
Społeczne czynszowe	247	2,0	25,5	-	x	x
Indywidualne	5718	45,5	84,1	5005	38,4	87,5

Większą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na realizację lokali mieszkalnych wydano w ośmiu powiatach regionu, przy czym najwyższy wzrost zanotowano w miastach na prawach powiatu: Sopocie (o 238,2%) i Gdyni (o 171,5%) oraz w powiecie kościerskim (o 107,0%), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w Słupsku (o 84,5%) oraz w powiecie nowodworskim (o 47,5%).

W 2011 r. rozpoczęto budowę 11610 mieszkań, o 11,2% mniej niż w 2010 r. (w skali kraju wzrost wyniósł 2,6%) i o 25,3% więcej w porównaniu z 2005 r. (w kraju odpowiednio o 53,3%).

Wyk. 63. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2005 = 100

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto w 2011 r. zanotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (6085 mieszkań, o 12,7% mniej niż rok wcześniej) oraz w budownictwie indywidualnym (4976 mieszkań, odpowiednio o 9,7% mniej).

W województwie pomorskim w odniesieniu do 2010 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w sześciu powiatach, najwyższy – w Słupsku (o 29,4%) oraz w powiecie tczewskim (o 20,0%). Natomiast spadek zanotowano w Sopocie (o 93,0%) i w powiecie gdańskim (o 44,9%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Infrastruktura komunalna i mieszkaniowa w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

RYNEK WEWNĘTRZNY

Według wstępnych danych, w odniesieniu do roku poprzedniego, w województwie pomorskim w 2011 r. zanotowano wzrost zarówno sprzedaży detalicznej, jak i hurtowej.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących), zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2011 r., zwiększyła się o 17,0% w odniesieniu do poprzedniego roku (w kraju odnotowano wzrost o 11,6%).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną przez punkty sprzedaży detalicznej, placówki gastronomiczne oraz inne punkty sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a**
(ceny bieżące)

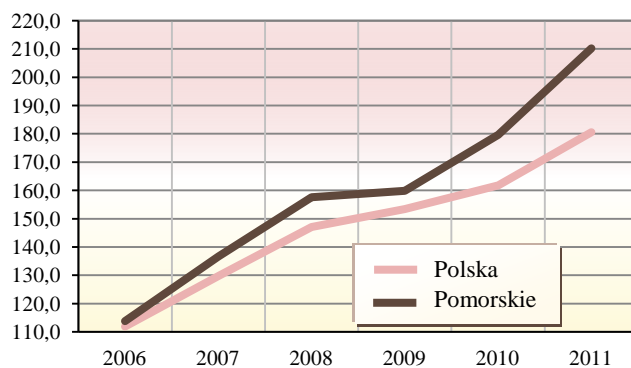
Wyszczególnienie	2006	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó l e m	111,9	105,5	111,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	107,9	101,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	113,1	120,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	101,2	102,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	119,0	113,6	130,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	117,2	117,8
Włókno, odzież, obuwie	118,3	113,1	112,5
Meble, RTV, AGD	120,9	123,0	106,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	83,6	107,0
Pozostałe	105,5	95,9	116,7
POMORSKIE			
O g ó l e m	113,8	112,4	117,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	110,6	113,0	104,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	135,6	118,7	127,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,5	108,4	103,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	132,3	103,6	204,4

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POMORSKIE (dok.)			
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	159,6	138,5	119,0
Włókno, odzież, obuwie	108,5	118,0	121,3
Meble, RTV, AGD	111,2	114,3	92,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	93,7	98,4	146,9
Pozostałe	106,5	96,3	120,1

^a Patrz notka a na str. 77.

Wyk. 64. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

W województwie pomorskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2011 r. notowano zbliżone dynamiki sprzedaży detalicznej towarów ogółem w skali roku. Wysoki wzrost w odniesieniu do 2010 r. obserwowano w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 104,4%), prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 46,9%) oraz zajmujących się sprzedażą

paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 27,3%). Poziomu sprzedaży z 2010 r. nie uzyskano w grupie meble, RTV, AGD (spadek o 7,7%).

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2010 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zgrupowane w kategorii żywność, napoje i wyroby tytoniowe (21,1%), przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (19,9%) oraz sprzedażą włókna, odzieży, obuwia (15,4%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie pomorskim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	105,3	105,8	109,2	112,4	116,7	117,5	115,7	117,0
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	90,8	93,3	102,3	113,0	118,5	116,7	113,4	104,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	121,2	116,7	117,1	118,7	127,8	127,3	126,2	127,3

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 77.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie pomorskim (dok.)**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	107,6	104,9	105,8	108,4	101,1	102,8	102,3	103,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	104,1	96,1	97,4	103,6	192,8	172,8	190,3	204,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	122,7	129,2	133,8	138,5	124,2	119,8	119,0	119,0
Włókno, odzież, obuwie	117,8	122,0	118,4	118,0	115,6	118,0	116,0	121,3
Meble, RTV, AGD	112,9	110,8	117,2	114,3	99,5	98,3	93,6	92,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	112,1	95,0	96,5	98,4	118,6	137,8	140,0	146,9
Pozostałe	73,1	82,7	90,6	96,3	121,7	121,6	118,5	120,1

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 77.

W 2011 r. w województwie pomorskim **sprzedaż hurtowa** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych przekroczyła o 18,0% poziom zanotowany przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 20,9% (w kraju zanotowano wzrost odpowiednio o 13,4% i o 13,0%). W skali roku najbardziej zwiększyła się sprzedaż hurtowa produktów rolnych i żywych zwierząt (o 42,8%), AGD, RTV, artykułów użytku domowego (o 38,3%), a także półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 31,1%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

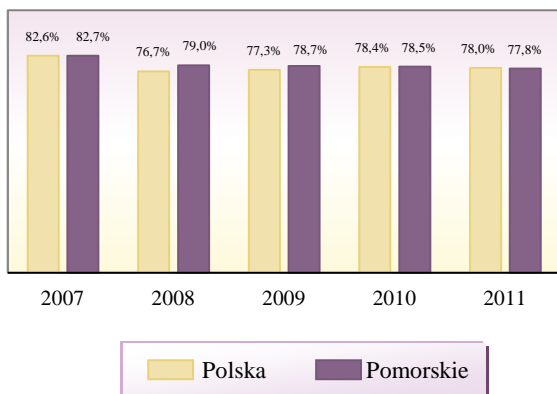
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

W 2011 r. w województwie pomorskim wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe uległy pogorszeniu w porównaniu z rokiem poprzednim. Niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Obniżył się też wynik finansowy brutto i netto oraz wskaźniki rentowności.

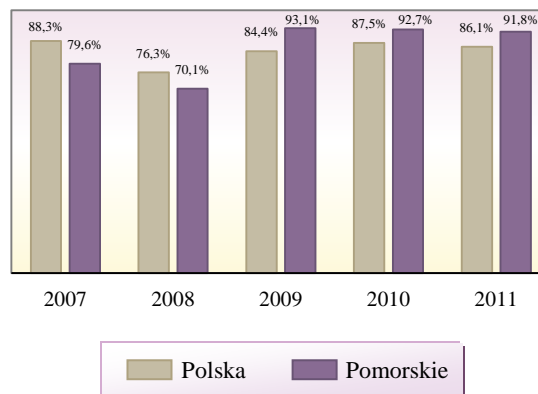
Wyniki finansowe uzyskane w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie pomorskim były słabsze w porównaniu z rokiem poprzednim (oprócz wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz na pozostałej działalności operacyjnej), natomiast w stosunku do 2007 r. uległy poprawie (poza wynikami na operacjach finansowych i na operacjach nadzwyczajnych). W kraju wyniki finansowe uzyskane w 2011 r. były korzystniejsze od zanotowanych w 2010 r. i 2007 r. (z wyjątkiem wyników finansowych na pozostałej działalności operacyjnej, działalności nadzwyczajnej i wyniku na działalności finansowej).

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Wyk. 65. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 66. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2011 r. zysk netto wykazało 77,8% badanych przedsiębiorstw wobec 78,5% przed rokiem, a ich udział w przychodach ogółem zmniejszył się z 92,7% w 2010 r. do 91,8%.

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 142356,9 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 26,3% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 136610,2 mln zł i zwiększyły się o 27,8%.

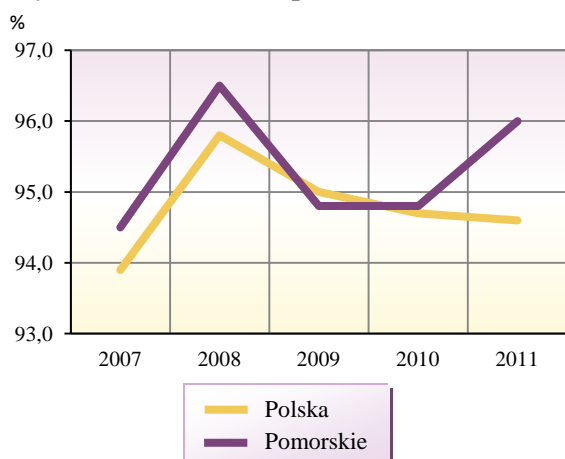
Niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów w skali roku – o 1,2 pkt proc. do 96,0% (w kraju wskaźnik ten utrzymał się na tym samym poziomie). W omawianym okresie pogorszeniu uległ również wynik na działalności gospodarczej oraz wynik finansowy brutto i netto.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2011 r. w województwie pomorskim osiągnęły wartość 138713,2 mln zł (wzrost o 26,9% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 132358,8 mln zł (wzrost odpowiednio o 27,5%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 6354,3 mln zł i był o 14,7% wyższy niż przed rokiem. Poprawie uległ także wynik na pozostałej działalności operacyjnej ze 152,4 mln zł w 2010 r. do 238,3 mln zł w 2011 r. Natomiast wynik na operacjach finansowych wyniósł minus 845,9 mln zł wobec plus 118,5 mln zł w 2010 r. W rezultacie wynik finansowy na działalności gospodarczej był o 1,1% niższy od zanotowanego w analogicznym okresie roku poprzedniego i wyniósł 5746,7 mln zł. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 5745,1 mln zł, tj. o 1,3% mniejszą niż w 2010 r. Po odliczeniu obciążeń (głównie podatku dochodowego), wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 4753,2 mln zł, co oznacza spadek o 2,4% w stosunku do uzyskanego przed rokiem.

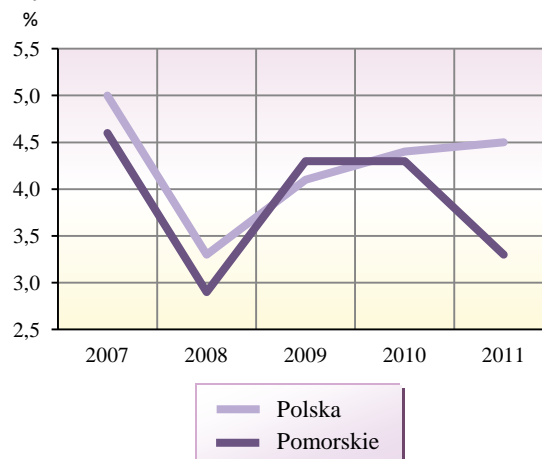
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 67. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 68. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

W 2011 r. pogorszyły się także wskaźniki rentowności – ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,1% w 2010 r. do 4,6% w 2011 r.), obrotu brutto (odpowiednio z 5,2% do 4,0%) i obrotu netto (z 4,3% do 3,3%) oraz wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio z 30,5% do 30,0% oraz z 98,2% do 93,6%).

W kraju w 2011 r. odnotowano niewielką poprawę podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych badanych przedsiębiorstw w odniesieniu do poprzedniego roku (oprócz wskaźników płynności finansowej I i II stopnia).

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2007	2010	2011
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,7	94,6
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,6	5,2	5,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,3	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,4	4,5
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	33,7	39,7	38,1
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	98,9	105,5	102,7
POMORSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,5	94,8	96,0
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,6	5,1	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,5	5,2	4,0
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,6	4,3	3,3
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	29,9	30,5	30,0
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	96,5	98,2	93,6

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

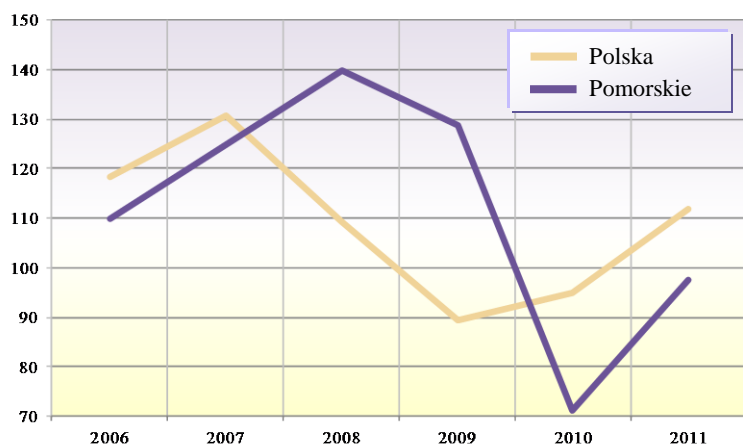
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

NAKLADY INWESTYCYJNE

Rok 2011 był drugim z kolei, w którym notowano spadek nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw w województwie pomorskim, przy czym jego skala była mniejsza niż w poprzednim roku. W porównaniu z 2010 r. wyższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, przy jednocześnie większej liczbie nowych inwestycji.

Wyk. 69. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w regionie, wyniosły 5134,0 mln zł i były niższe o 2,6% od zanotowanych rok wcześniej. W kraju w 2011 r. wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła o 11,9% w odniesieniu do poziomu zanotowanego w 2010 r.

Prezentowany podział nakładów inwestycyjnych, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	62160,6	89236,8	99853,7
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	36,3	42,1	39,1
Zakupy	63,0	56,8	59,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	52,4	45,5	47,1
środków transportu	10,6	11,3	12,4

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POMORSKIE			
O g ó ł e m w m l n z ł	2998,1	5271,1	5134,0
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,8	43,4	44,2
Zakupy	57,0	54,2	54,6
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	49,6	42,2	37,2
środków transportu	7,4	12,0	17,4

W omawianym roku w województwie pomorskim z wartości nakładów inwestycyjnych ogółem na budynki i budowle wydatkowano 2267,6 mln zł (o 0,9% mniej niż rok wcześniej), na zakup maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi – 1912,2 mln zł (spadek odpowiednio o 14,1%), a na zakup środków

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

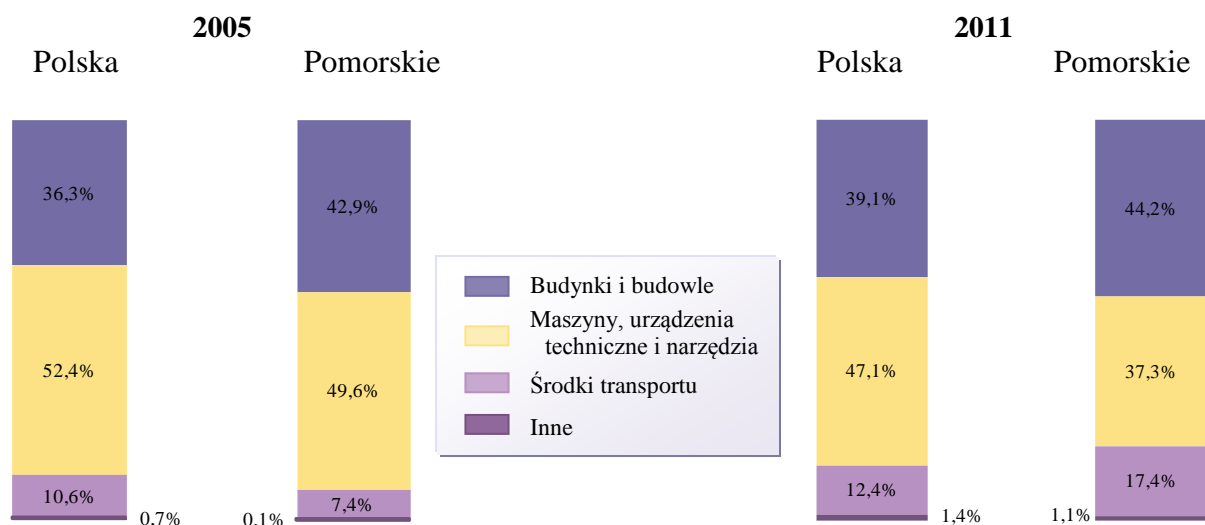
transportu – 890,9 mln zł (o 40,8% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 2803,2 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 1,9%, a udział tych zakupów w nakładach inwestycyjnych ogółem wzrósł w skali roku o 0,4 pkt proc.

Spadek nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2010 r. odnotowano między innymi w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (o 39,0%), przetwórstwo przemysłowe (o 36,5%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 30,7%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 8,0%). Natomiast znaczny wzrost

nakładów inwestycyjnych zanotowano w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (o 139,4%), budownictwo (o 34,3%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 32,1%) oraz informacja i komunikacja (o 29,3%).

W 2011 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 10855 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 2791,5 mln zł (w roku poprzednim odpowiednio 7726 inwestycji i 2089,2 mln zł). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji wzrosła o 16,2%, a ich wartość kosztorysowa o 6,0%.

Wyk. 70. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)

W województwie pomorskim nakłady inwestycyjne na zakup używanych środków trwałych w 2011 r. wyniosły 366,4 mln zł i były o 8,1% niższe od zanotowanych w roku poprzednim. Z wartości nakładów na używane środki trwałe ogółem na budynki i budowle wydatковано 98,9 mln zł (o 38,7% więcej niż w 2010 r.), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 78,5 mln zł (o 33,8% mniej), a na środki transportu – 79,3 mln zł (o 0,3% więcej).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

GOSPODARKA MORSKA

W 2011 r. obroty ładunkowe w portach województwa pomorskiego były niższe od zanotowanych w roku poprzednim, przede wszystkim ze względu na spadek przeładunków ładunków z grupy „masowe ciekłe”. Obserwuje się rosnące znaczenie ładunków z grupy „masowe suche”, których przeładunki wzrosły w 2011 r. w stosunku do poprzedniego roku. Systematycznie wzrastał też obrót portowy kontenerami.

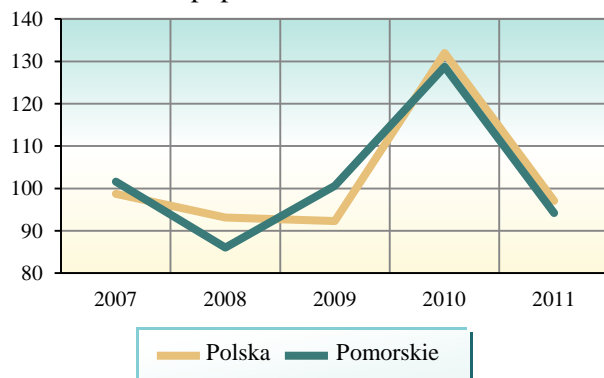
W 2011 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 36,5 mln t i były o 5,8% niższe w stosunku do roku poprzedniego, a w odniesieniu do 2006 r. wyższe o 6,6% (w kraju zanotowano odpowiednio spadek o 3,0% i wzrost o 8,7%).

Obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego w 2011 r. stanowiły 63,2% obrotów ładunkowych w kraju – spadek o 2,0 pkt proc. w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 1,3 pkt proc. z 2006 r.

Obroty ładunków z grupy „masowe ciekłe” zmniejszyły się w 2011 r. o 23,6% w stosunku do 2010 r. oraz o 16,1% w porównaniu z 2006 r. Istotny wpływ na spadek obrotów ładunków z grupy „masowe ciekłe” miało znaczne zmniejszenie przeładunków ropy naftowej o 27,2% w porównaniu z 2010 r. i o 15,0% w odniesieniu do 2006 r. Pomimo spadku obrotu ładunków z grupy „masowe ciekłe” ich udział

Dane o ładunkach załadowanych i wyladowanych w portach morskich obejmują ładunki przywiezione i wywiezione do/z portów morskich statkami polskimi i obcymi w ramach międzynarodowego i krajowego obrotu morskiego. Dane te, zgodnie z metodologią UE (Dyrektywa Rady 95/64/WE zaktualizowana Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE) nie uwzględniają: statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100, załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków), obrotu wewnątrz-krajowego, z wyjątkiem kabotażu (tj. ładunków przewożonych drogą morską pomiędzy polskimi portami morskimi) oraz wagi własnej załadowanych i wyladowanych jednostek ładunkowych (np. kontenerów oraz samochodów i wagonów przewożonych w ruchu promowym). Prezentowane dane pochodzą z urzędów morskich - kapitanatów lub bosmanatów portów, które uzyskują informacje od przedstawicieli statków zawijających i wypływających z polskich portów.

Wyk. 71. **Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich**
Rok poprzedni = 100

w strukturze obrotów ładunkowych portów morskich w województwie był nadal znaczny i wyniósł: 33,9% w 2011 r., wobec 41,7% w 2010 r. i 43,0% w 2006 r.

W obrotach ładunków w portach morskich województwa istotne znaczenie miały ładunki z grupy „masowe suche”, których przeładunek wzrósł w 2011 r. w stosunku do roku poprzedniego o 3,4% i o 10,9% do 2006 r. Udział w strukturze obrotów ładunkowych przeładunku ładunków masowych wyniósł: 33,9% w 2011 r., 30,9% w 2010 r. i 32,6% w 2006 r.

Systematycznie w województwie pomorskim wzrastał przeładunek kontenerów, który w 2011 r. stanowił 94,6% obrotu kontenerami w kraju (wzrost o 0,5 pkt proc. w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 3,3 pkt proc. w stosunku do 2006 r.).

W 2011 r. przeładunki kontenerów wzrosły o 21,0% w porównaniu z 2010 r. i o 108,3% w stosunku do 2006 r. Udział przeładunku kontenerów w strukturze obrotów ładunkowych w województwie systematycznie wzrastał i wyniósł odpowiednio: 12,5% w 2006 r., 19,0% w 2010 r. i 24,4% w roku 2011.

W obrocie ładunków tocznych wystąpiły wahania – w 2011 r. odnotowano wzrost o 1,0% w stosunku do 2010 r., natomiast spadek o 19,1% w porównaniu z 2006 r.

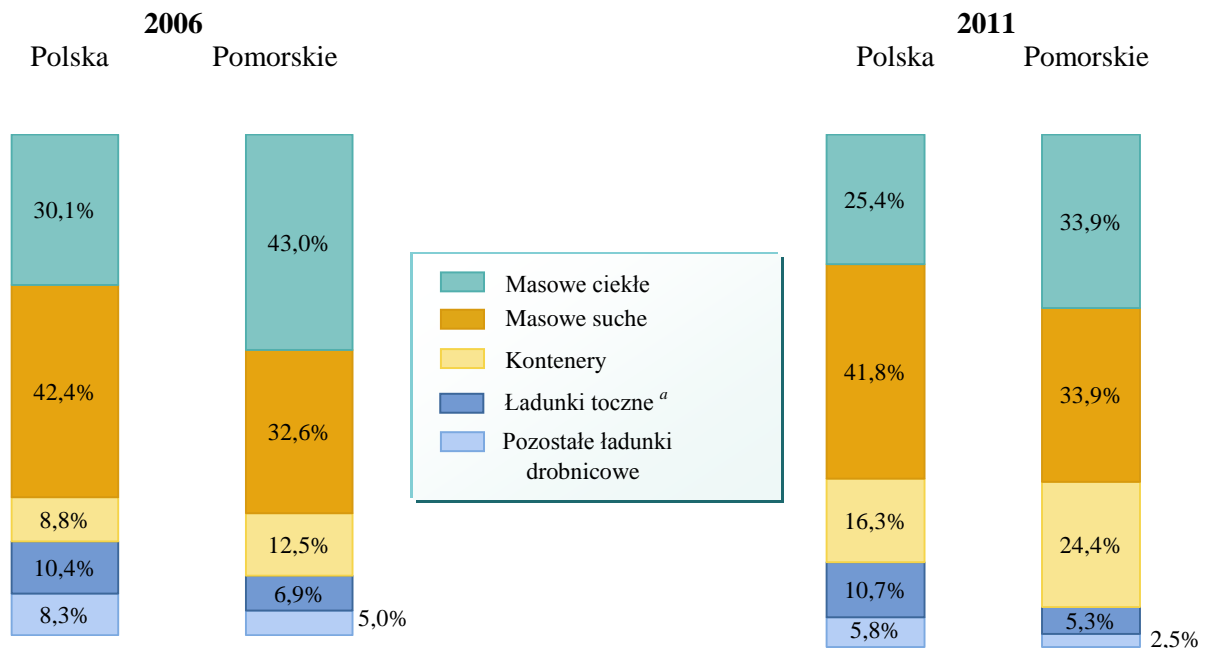
W 2011 r. w portach morskich województwa największe obroty odnotowano w portach Gdańska – 23,5 mln t – spadek w stosunku do roku poprzedniego o 11,0% oraz wzrost o 6,7% w odniesieniu do 2006 r.

Tabl. 28. **Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych**

Wyszczególnienie	2006	2010	2011	
	w tys. t			2010 = 100
POLSKA				
OGÓŁEM	53131,3	59506,5	57736,9	97,0
Masowe ciekłe	15963,8	18179,6	14633,5	80,5
w tym ropa naftowa ^a	13645,2	16644,5	12736,0	76,5
Masowe suche	22543,1	24255,2	24130,2	99,5
w tym węgiel i koks	9348,9	11833,9	8002,6	67,6
Kontenery	4684,6	7827,9	9420,5	120,3
Ładunki toczne ^b	5537,3	5852,5	6202,9	106,0
Pozostałe ładunki drobnicowe	4402,5	3391,2	3349,8	98,8
POMORSKIE				
OGÓŁEM	34257,2	38782,4	36515,3	94,2
Masowe ciekłe	14741,4	16191,4	12362,9	76,4
w tym ropa naftowa ^a	13055,2	15246,4	11091,8	72,8
Masowe suche	11176,4	11986,2	12392,3	103,4
w tym węgiel i koks	5196,3	4962,4	3154,9	63,6
Kontenery	4278,6	7363,8	8912,9	121,0
Ładunki toczne ^b	2373,3	1899,8	1919,6	101,0
Pozostałe ładunki drobnicowe	1687,5	1341,2	927,6	69,2
GDAŃSK				
OGÓŁEM	22033,5	26421,2	23512,9	89,0
Masowe ciekłe	13320,9	14778,4	11237,4	76,0
w tym ropa naftowa ^a	12381,5	14283,5	10527,4	73,7
Masowe suche	7060,0	6664,0	7017,3	105,3
w tym węgiel i koks	4204,9	3355,4	1776,7	52,9
Kontenery	539,9	3927,8	4560,0	116,1
Ładunki toczne ^b	228,7	360,6	347,8	96,5
Pozostałe ładunki drobnicowe	884,0	690,4	350,4	50,8

^a Łącznie z produktami z ropy naftowej. ^b Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

Wyk. 72. Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich według grup ładunkowych

a Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

Obroty ładunkowe portów w Gdańsku stanowiły 64,4% obrotów województwa ogółem. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w portach miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe”, których przeładowano 11,2 mln t (47,8%) oraz „masowe suche” – odpowiednio 7,0 mln t (29,8%).

Dane dotyczące obrotów ładunkowych w portach morskich województwa pomorskiego znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Transport i gospodarka morska w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Gospodarka morska w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co 3 lata w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu i na CD-ROM.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Ludność ^a (w tys.)	2199	2204	2211	2220	2230	2240	2248	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności:								Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,51	6,34	7,04	7,24	6,90	6,09	5,51	marriages contracted
urodzenia żywe	10,69	11,04	11,56	12,40	12,31	12,05	11,18	live births
zgony	8,44	8,54	8,88	8,85	8,85	8,65	8,63	deaths
przyrost naturalny	2,25	2,50	2,68	3,55	3,46	3,39	2,56	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	0,49	-0,43	0,56	0,60	1,25	1,19	1,02	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	243,9	253,4	267,2	277,9	270,0	277,8	284,6	Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	103,9	105,4	104,0	97,1	102,9	102,4	previous year = 100
udział sektora prywatnego (w %)	86,5	87,8	88,5	private sector participation (in %)
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	159,9	126,0	86,9	67,8	100,3	104,7	106,7	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	19,2	15,3	10,7	8,4	11,9	12,3	12,4	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	83,5	83,4	82,0	76,6	75,8	79,9	80,3	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	137	79	22	32	65	63	93	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^c (w %)	53,6	52,8	53,1	52,7	52,4	55,9	55,0	Activity rate by the LFS ^c (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^c (w %)	43,5	45,6	48,1	49,8	49,0	50,7	50,3	Employment rate by the LFS ^c (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^c (w %) ...	18,9	13,5	9,5	5,5	6,4	9,3	8,4	Unemployment rate by the LFS ^c (in %)

a Stan w końcu roku. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Przeciętne w roku.

a As of the end of the year. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Average during the year.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2522,01	2662,08	3013,84	3236,06	3303,84	3388,40	3569,44	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	448,5	452,5	457,4	461,3	455,6	453,3	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	x	100,9	101,1	100,9	98,8	99,5	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	1210,28	1245,63	1364,96	1480,70	1580,15	1660,58	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	x	102,9	109,6	108,5	106,7	105,1	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	801,38	812,17	859,04	911,17	955,08	986,42	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	x	101,3	105,8	106,1	104,8	103,3	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):								Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	101,7	100,7	102,3	103,9	102,4	102,6	104,1	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,2	100,8	105,7	106,3	103,5	103,5	105,5	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	90,7	88,9	89,1	89,9	83,9	90,7	93,6	clothing and footwear
mieszkania	103,2	103,1	103,6	107,6	105,2	103,6	105,9	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszkankami zbożowymi) z 1 ha w dt	32,6	30,0	35,2	32,0	36,2	37,3	35,5	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:								Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	24,3	24,8	25,7	26,1	23,3	24,2 ^c	26,1	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	134,8	130,1	130,9	117,0	111,5	104,7 ^c	107,0	pigs ^d

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stan w czerwcu. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^d Stan w końcu lipca.
^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b As of June. ^c Data of Agricultural Census as of 30 VI. ^d As of the end of Jul.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	81,2	117,1	161,7	87,8	76,5	123,5	117,7	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt)	121,8	97,7	100,0	97,2	109,3	109,2	123,6	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywcza rzeźnego wieprzowego	89,4	95,3	98,1	112,6	122,4	80,9	104,0	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:								<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	9,2	7,7	5,3	5,7	8,0	5,7	4,6	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	8,3	7,1	5,0	4,9	8,6	6,3	4,6	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	116,1	105,8	105,4	97,3	114,3	111,6	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	134,5	139,3	144,3	146,3	137,4	135,4	131,9	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	103,6	103,6	101,4	93,9	98,6	97,4	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	117,0	126,5	123,9	101,5	103,0	115,4	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	120,6	130,0	136,4	92,3	102,2	122,1	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	17,8	19,8	22,4	25,1	25,8	28,8	31,7	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	111,0	112,9	112,1	103,0	111,7	109,9	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	9841	10018	11670	14367	14375	11815	11896	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	115,3	101,8	11,5	123,1	100,1	82,2	100,7	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	4,5	4,6	5,3	6,5	6,5	5,3	5,3	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	96,9	90,9	94,1	93,3	93,1	97,0	95,5	<i>average usable floor space of dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	113,8	120,0	115,4	101,4	112,4	117,0	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	226421	229010	232806	240496	249262	260202	258197	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	101,5	101,1	101,7	103,3	103,6	104,4	99,2	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	17724	18522	19321	20016	20929	22027	23051	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	103,9	104,5	104,3	103,6	104,6	105,2	104,6	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	3492	3664	3794	3928	4065	4151	4225	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	104,7	104,9	103,5	103,5	103,5	102,1	101,8	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach ^c (w %)	94,5	96,5	94,8	94,8	96,0	<i>Cost level indicator in enterprises^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach ^c (w %):								<i>Turnover profitability rate in enter- prises^c (in %):</i>
brutto	5,5	3,5	5,2	5,2	4,0	<i>gross</i>
netto	4,6	2,9	4,3	4,3	3,3	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- siarstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	2998,1	3295,3	4112,2	5752,6	7413,2	5271,1	5134,0	<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	109,9	124,8	139,9	128,9	71,1	97,4	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	264,8	266,1	266,6	268,9	269,2	270,6	272,0	272,8	273,2	274,3	274,3	274,8
	B	279,9	280,5	280,1	280,1	279,1	280,7	280,0	279,6	279,6	280,4	278,9	279,0
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)													
poprzedni miesiąc = 100	A	100,3	100,5	100,2	100,9	100,1	100,5	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0	100,2
previous month = 100	B	101,9	100,2	99,9	100,2	99,5	100,6	99,7	99,8	100,0	100,3	99,5	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	96,3	97,0	97,8	98,7	100,4	101,1	102,2	102,7	102,7	103,7	103,8	104,1
	B	105,7	105,4	105,1	104,3	103,7	103,7	102,9	102,5	102,3	102,2	101,7	101,5
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	110,1	113,2	11,9	106,5	103,1	99,9	97,3	96,9	98,6	99,1	100,2	104,7
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	114,2	117,1	116,2	111,1	105,9	100,1	98,3	97,9	99,5	100,4	103,2	106,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	12,9	13,2	13,1	12,5	12,1	11,8	11,5	11,5	11,6	11,7	11,8	12,3
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	13,2	13,5	13,4	12,8	12,3	11,7	11,5	11,5	11,7	11,8	12,1	12,4
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	3027	4411	7055	6122	5383	5465	5204	5369	6452	5973	3656	3350
Job offers declared during a month	B	3197	3661	5232	5104	4886	4421	3936	4455	4615	3839	3122	2511
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	85	56	37	33	32	33	34	32	29	31	43	63
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	60	61	42	40	41	44	48	41	38	41	56	93
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3193,32	3229,09	3595,98	3328,06	3292,61	3340,76	3417,82	3395,83	3384,04	3387,65	3416,79	3731,73
	B	3405,12	3336,28	3466,00	3744,79	3508,51	3521,07	3620,78	3595,87	3577,46	3582,87	3608,53	3849,11
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)													
poprzedni miesiąc = 100	A	90,8	101,1	111,4	92,5	98,9	101,5	102,3	99,4	99,7	100,1	100,9	109,2
previous month = 100	B	91,2	98,0	103,9	108,0	93,7	100,4	102,8	99,3	99,5	100,2	100,7	106,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	98,7	100,0	108,5	99,4	100,6	102,3	102,8	103,9	103,6	103,5	103,1	106,1
	B	106,6	103,3	96,4	112,5	106,6	105,4	105,9	105,9	105,7	105,8	105,6	103,1

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010												
B – 2011												
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^a : consumer goods and services ^a :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	.	.	102,9	.	.	102,5	.	.	102,3	.	.	102,9
corresponding period of previous year = 100 B	.	.	103,7	.	.	104,3	.	.	104,1	.	.	104,4
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:												
poprzedni miesiąc = 100 A	111,9	96,7	98,0	99,1	105,0	104,7	99,1	121,8	108,7	101,7	105,8	113,7
previous month = 100 B	115,5	102,8	98,1	98,8	101,8	101,3	95,6	87,0	101,0	101,1	100,7	100,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	98,5	85,1	83,2	85,4	95,1	89,7	86,6	136,8	145,0	146,9	156,5	185,5
corresponding month of previous year = 100 B	191,5	203,6	203,8	203,1	196,9	190,5	183,8	131,3	122,0	121,2	115,4	102,3
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):												
poprzedni miesiąc = 100 A	101,1	99,4	95,5	94,9	102,8	98,6	98,6	101,4	97,5	103,8	101,8	108,1
previous month = 100 B	97,3	104,9	105,9	102,1	96,2	103,5	100,6	107,1	99,8	99,8	102,8	105,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	117,3	101,7	94,7	93,4	89,2	88,5	94,9	101,6	98,4	101,4	98,2	102,8
corresponding month of previous year = 100 B	98,9	104,5	115,8	124,6	116,6	122,4	124,8	131,9	135,1	129,9	131,2	128,0
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:												
poprzedni miesiąc = 100 A	97,1	97,3	101,1	98,1	102,2	119,2	97,3	103,5	95,9	88,5	101,3	100,3
previous month = 100 B	97,6	104,8	107,4	106,7	99,3	102,5	103,3	100,8	103,4	103,5	100,2	108,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	86,0	83,3	77,8	76,0	77,8	89,6	83,6	91,3	91,2	89,5	91,1	99,2
corresponding month of previous year = 100 B	99,7	107,4	114,1	124,1	120,6	103,6	110,0	107,2	115,5	135,1	133,6	144,5

^a W kwartale.

^a In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	x	5,2	5,3	5,4	5,3	x	x	7,5	6,4	5,4	5,1	5,1
<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	B	4,6	4,8	4,8	5,0	4,8	5,2	x	4,9	5,4	5,6	5,8	5,7
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	93,5	101,3	127,3	87,3	102,7	99,7	98,7	107,6	113,6	96,9	102,0	88,2
<i>previous month = 100</i>	B	91,6	108,5	120,3	84,4	103,8	102,4	96,0	118,7	104,6	87,7	102,9	103,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	112,6	111,9	129,1	124,3	120,4	100,9	109,6	119,74	123,7	119,2	121,5	113,5
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	111,1	119,0	112,5	108,7	109,9	113,0	109,6	121,1	111,5	100,9	101,8	119,2
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	32,7	118,7	122,5	128,6	111,5	101,0	128,5	97,5	98,6	115,6	91,0	132,6
<i>previous month = 100</i>	B	32,8	123,0	135,0	105,1	138,8	112,9	97,0	106,1	103,7	108,3	88,2	149,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	60,9	65,5	68,2	84,9	87,5	93,5	118,0	131,9	111,7	126,0	120,7	118,6
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	118,9	123,2	135,8	111,0	138,2	154,5	116,7	127,0	133,6	125,1	121,2	136,5
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1126	2168	3036	4044	5021	6012	6778	7833	8373	9567	10486	11815
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	B	707	1213	2014	2793	3682	4384	5079	6286	7409	8584	10220	11896
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	97,1	118,7	126,6	122,2	104,6	99,3	82,0	83,8	79,9	80,7	78,6	82,2
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	62,8	56,0	66,3	69,1	73,3	72,9	74,9	80,3	88,5	89,7	97,5	100,7

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	78,9	94,0	120,3	97,3	102,7	106,3	107,8	98,6	100,2	105,0	90,8	124,3
	B	75,2	98,7	118,2	100,7	100,0	103,3	107,2	99,8	101,2	105,7	92,2	122,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	104,1	101,1	109,1	102,2	108,7	106,6	104,9	110,1	112,5	112,3	114,3	119,6
	B	114,0	119,7	117,7	121,8	118,6	115,2	114,6	115,9	117,1	117,9	118,2	118,3
Podmioty gospodarki narodowej ^b <i>Entities of the national economy^b</i>	A	250518	251570	252205	252912	254107	255681	257045	258021	258301	259156	259744	260202
	B	259984	260073	260454	257105	257385	258470	259680	259981	259620	259769	259171	258197
w tym spółki handlowe <i>of which commercial companies</i>	A	21003	21092	21198	21279	21357	21463	21558	21645	21734	21829	21933	22027
	B	22111	22206	22137	22207	22317	22407	22509	22589	22697	22822	22928	23051
w tym z udziałem kapitału zagranicznego <i>of which with foreign capital participation</i>	A	4075	4089	4093	4100	4110	4121	4122	4130	4128	4129	4152	4151
	B	4137	4141	4121	4121	4133	4148	4162	4167	4169	4187	4208	4225
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c : <i>Profitability rate of turnover in enterprises^c:</i>													
brutto (w %) <i>gross (in %)</i>	A	.	.	4,2	.	.	3,1	.	.	5,0	.	.	5,2
	B	.	.	5,6	.	.	5,5	.	.	4,5	.	.	4,0
netto (w %) <i>net (in %)</i>	A	.	.	3,4	.	.	2,7	.	.	4,3	.	.	4,3
	B	.	.	4,6	.	.	4,6	.	.	3,8	.	.	3,3
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	1131,9	.	.	2429,1	.	.	3510,8	.	.	5271,1
	B	.	.	796,8	.	.	1810,6	.	.	3317,9	.	.	5134,0
<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	60,0	.	.	63,2	.	.	71,1
	B	.	.	70,4	.	.	74,5	.	.	94,5	.	.	97,4
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>													

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.

ZAMIERZENIA WYDAWNICZE URZĘDU STATYSTYCZNEGO W GDAŃSKU NA 2012 R.

	Formy wydawnicze	Planowany termin wydania
ROCZNIKI STATYSTYCZNE		
Rocznik statystyczny Gdyni 2012	książka	marzec
Województwo pomorskie 2012 – podregiony, powiaty, gminy	książka, Internet, CD-ROM	grudzień
Rocznik statystyczny województwa pomorskiego 2012	książka, Internet, CD-ROM	grudzień
INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE		
Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego	książka, Internet Internet	luty, maj, sierpień, listopad
Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie pomorskim w 2011 r.	Internet	marzec
Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w 2011 r.	książka, Internet	kwiecień
Rolnictwo w województwie pomorskim w 2011 r.	Internet, CD-ROM	czerwiec
Warunki pracy w województwie pomorskim w 2011 r.	Internet, CD-ROM	sierpień
Informator o sytuacji społeczno-gospodarczej Gdańska za 2011 r.	książka	sierpień
Oświata i wychowanie w województwie pomorskim w roku szkolnym 2011/2012	książka, Internet, CD-ROM	wrzesień
Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie pomorskim w 2011 r.	Internet, CD-ROM	październik
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie pomorskim w 2011 r.	książka, CD-ROM	listopad
Rynek pracy w województwie pomorskim w 2011 r.	Internet, CD-ROM	listopad
Wypadki przy pracy w województwie pomorskim w 2011 r.	Internet, CD-ROM	listopad
Gospodarka morska w województwie pomorskim w latach 2009-2011	Internet, CD-ROM	grudzień
Działalność gospodarcza podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w województwie pomorskim w 2011 r.	Internet	styczeń 2013 r.
ANALIZY STATYSTYCZNE		
Szkoły wyższe i ich finanse w województwie pomorskim w 2011 r.	książka, Internet, CD-ROM	listopad
POWSZECHNY SPIS ROLNY 2010 I NARODOWY SPIS POWSZECHNY LUDNOŚCI I MIESZKAŃ 2011		
Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie pomorskim	książka, Internet, CD-ROM	czerwiec
Raport z wyników w województwie pomorskim	książka, Internet, CD-ROM	lipiec/sierpień
Zamieszkane budynki w województwie pomorskim	książka, Internet, CD-ROM	październik/listopad
Ludność w województwie pomorskim. Stan i struktura demograficzno-społeczna	książka, Internet, CD-ROM	listopad/grudzień
Aktywność ekonomiczna ludności w województwie pomorskim	książka, Internet, CD-ROM	grudzień
Mieszkania w województwie pomorskim	książka, Internet, CD-ROM	grudzień
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności województwa pomorskiego	książka, Internet, CD-ROM	I kwartał 2013 r.
FOLDERY I MATERIAŁY OKOLICZNOŚCIOWE		
Aktywność ekonomiczna ludności województwa pomorskiego, Sankt Petersburga i obwodu kaliningradzkiego	folder	styczeń
Pomorskie w liczbach 2012	folder	sierpień
OPRACOWANIA SYGNALNE		

Dostępne w formie elektronicznej na stronie internetowej Urzędu: <http://www.stat.gov.pl/gdansk> w zakładce „Komunikaty i biuletyny”

SPRZEDAŻ WYDAWNICTW US I GUS (detailedna i wysyłkowa) – INFORMATORIUM STATYSTYCZNE
parter, pok. nr 3, tel. (58) 768 32 10, tel./fax (58) 768 32 32
czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 14.00